

FRÖLÉENS BOKSKATT NR 14

KAMELIADAMEN

AF *ALEXANDER DUMAS D. Y.* ÖFVERSÄTTNING. ------- STOCKHOLM. FRÖLÉEN & COMP.

STOCKHOLM VICTOR PETTERSONS AKTIEBOLAGS BOKTR. 1908.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna anonyma översättning från 1908 av *La dame aux camélias*, som utgör nr 14 i billigbokserien *Fröléens bokskatt*, är scannad direkt från original. Verket anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i juli 2015 av Bert H.

Enligt min mening kan en författare ej skapa några per sonligheter, om han icke ingående studerat människorna, lika litet som man kan tala ett språk, utan att grundligt hafva lärt detsamma.

Enär jag inte är gammal nog att författa, nöjer jag mig med att berätta.

Därför ber jag läsaren vara öfvertygad om sanningsenligheten af denna berättelse, hvars alla personer, med undantag af hjältinnan, ännu lefva.

Skulle mitt vittnesbörd ej anses tillräckligt, finns det en mängd personer i Paris, hvilka kunna bekräfta största delen af de fakta jag här antecknat. Särskilda omständigheter sätta mig i stånd att skildra dem, blott jag kan det, ty det finns ingen annan än jag, som fått del af de sista detaljerna, utan hvilka det vore omöjligt att göra berättelsen fullständig och intressant.

Se här hur jag fått reda på dessa detaljer. Den 12 mars 1847 läste jag på rue Lafitte ett stort gult plakat, som annonserade en auktion på möbler och dyrbara kuriosa. Auktionen skulle äga rum i anledning af ett dödsfall. Den aflidnas namn var icke uppgifvet, men sakerna funnos att bese i rue d’Antin n:o 9 d. 16 kl. 5 e. m.

Annonsen tillkännagaf dessutom, att man fick bese våningen och möblerna d. 13 och 14.

Som jag alltid varit amatör på kuriosa, beslöt jag att ej försumma detta tillfälle att få beskåda dem, äfven om jag ingenting skulle köpa.

Följande dag begaf jag mig på väg till rue d’Antin 9.

Det var tidigt, men både herrar och damer hade redan infunnit sig, och fastän dessa senare voro höljda i sammet och caschmir samt hade sina eleganta ekipage väntande framförporten, betraktade de dock med förvåning, ja beundran, all denna lyx, som utbredde sig för deras ögon.

Efteråt förstod jag denna beundran ocb denna förvåning, ty då jag började granska föremålen, begrep jag genast, att jag befann mig i en kurtisans våning. Finns det något som en förnäm dam gärna vill se — ocb det fanns här många sådana damer — så är det hur de bo dessa kvinnor, hvilkas ekipage dagligen med gatsmuts nedstänka deras eget, och hvilka likasom de ha sin loge på operan och på 'les Italiens', där de briljera med sin skönhet, sina juveler och sina skandaler.

Den, hos hvilken jag befann mig, var död; äfven de mest dygdiga kvinnor kunde således våga sig in i hennes sängkammare. Döden hade renat luften i denna praktfulla kloak, och dessutom kunde de, om det behöfdes, ursäkta sig med, att de kommit för att köpa, utan att veta till hvem de kommit. De hade läst annonserna och ville på förhand göra sitt urval, ingenting var naturligare; men det hindrade dem icke, att ibland alla dessa märkvärdiga saker söka efter spår af detta kurtisanlif, om hvilket de utan tvifvel hade hört underliga historier.

Olyckligtvis hade hemligheterna dött med gudinnan, och oaktadt deras goda vilja kunde de blott upptäcka de föremål, som voro till salu efter den aflidna, ingenting annat.

För öfrigt fanns det goda skäl att göra inköp här; möblemanget var praktfullt, det fanns möbler af rosenträ och Boule-möbler, kinesiska och sevrevaser, statuetter af sachsiskt porslin, siden, sammet och spetsar, ingenting fattades.

Jag gick omkring i våningen och följde efter de förnäma damer, som varit där vid min ankomst. De gingo in i ett rum, hvars väggar voro klädda med persiskt tyg. Vid mitt inträde i rummet gingo de nästan omedelbart därifrån, småleende som om de blygts öfver sin nyfikenhet. Detta ökade min lust att komma ditin. Det var toilettrummet, försedt med de mest raffinerade detaljer, i hvilka den af lidnas slöseri i högsta grad tycktes ha tagit sig uttryck.

På ett stort mot väggen stödt bord, tre fot bredt och sex fot långt, lyste skatter från Ancoe och Odiot; det var en praktfull samling. Icke en enda af dessa saker, nödvändiga för en sådan kvinnas toilett, som den hos hvilken vi voro, var af annan metall än guld eller silfver. Denna samling hade blott kunnatgöras så småningom, det var inte samma kärlek som hade full-ständigat den.

Jag, som inte lät afskräcka mig vid anblicken af en kurtisans toilettrum, roade mig med att granska detaljerna, och jag upptäckte, att alla dessa magnifikt ciselerade artiklar buro olika initialer och olika vapen.

Jag betraktade dessa saker, hvilka hvar och en för sig betydde en ny skam för den stackars flickan, och jag tyckte, att Gud hade varit god mot henne, eftersom han inte låtit henne undergå det vanliga straffet, utan låtit henne dö i lyx och skönhet före ålderdomen, denna kurtisanernas första död.

Hvad kan i självfva verket vara sorgligare än lastens ålderdom, i synnerhet hos en kvinna. Hon förlorar allt värde och inger intet intresse. Denna eviga ånger, icke öfver de dåliga vägar hon vandrat, utan öfver de misslyckade beräkningarna, och de illa använda pengarna. Jag har känt en för detta kurtisan, som från sitt forna lif hade kvar endast en dotter, nästan lika vacker som modren enligt samtidas påståenden hade varit. Detta stackars barn, till hvilket modren aldrig hade sagt: du är min dotter, utan för att tvinga henne att sörja för modrens underhåll, denna stackars varelse hette Louise. I lydnad för sin mor hängaf hon sig viljelöst, utan begär, utan nöje, som om hon hade idkat ett yrke, ifall man tänkt på att lära henne ett sådant.

Den ständiga atmosfären af last, förtidiga utsväfningar, närda af hennes oaflåtliga sjuklighet, hade hos henne utplånat begreppen om godt och ondt.

Jag kan aldrig glömma denna unga flicka, som nästan dagligen och alltid vid samma tid gick förbi på boulevarderna. Hennes mor följde henne, lika troget som en verklig mor skulle ha gjort. Som jag var mycket ung den tiden, gillade jag den dåtida bekväma mpralen, men jag kommer ännu ihåg, att åsynen af denna anstötliga uppsikt ingaf mig både förakt och vämjelse.

Lägg härtill att aldrig en ung flicka haft ett sådant uttryck af oskuld och melankoliskt lidande.

Hon var så att säga en bild af undergifvenheten.

En dag ljusnade hennes ansikte. Midt under de utsväfningar, till hvilka modren skref programmet, tycktes det den unga synderskan, att Gud förunnade henne en lycka. Och hvarför skulle Gud, som skapat henne utan styrka, hvarför skulle han lämna henne utan tröst under tyngden af lifvets smärta? Honupptäckte, att hon var hafvande, och darrande af glädje, skyndade hon att för modren berätta denna glada nyhet. Det är en skam att omtala, men vi framställa ej osedligheten för vårt nöjes skull, vi berätta en verklig händelse, hvilken det kanske vore bättre att förtiga, om vi inte ansåge det gagnande att då och då afslöja det martyrskap dessa varelser lida, som man fördömer och föraktar, utan att höra dem. Det är en skam, säga vi, men modren svarade sin dotter, att de ej hade för mycket åt två och att det ej kunde räcka åt tre, att dylika barn äro onödiga och att en grossess vore en förlorad tid.

Följande dag infann sig en barnmorska, en god vän till modren, för att besöka Louise, som under några dagar fick intaga sängen. När hon uppsteg därifrån var hon blekare och klenare än förr.

Tre månader därefter åtog sig af medlidande med henne en man att försöka upprätta henne fysiskt och moraliskt. Men det sista slaget hade varit för hårdt, och Louise dog genom följderna af det missfall hon haft.

Denna händelse rann upp i mitt minne, under det jag beskådade dessa toilettsaker, och det måtte ha förflutit en ganska rundlig tid under dessa funderingar, ty utom mig fanns det nu i våningen blott en vaktmästare, som stående vid dörren uppmärksamt tillsåg, att jag inte stoppade någonting på mig.

Jag närmade mig den gode mannen, hvilken jag ingaf så allvarliga farhågor.

»Min herre», sade jag, »skulle ni vilja säga mig namnet på den person, som bott här?»

»Fröken Marguerite Gautier.»

Jag kände detta fruntimmer både till namn och utseende.

»Hvad för slag», utbrast jag, »är Marguerite Gautier död?»

»Ja, min herre.»

»När då?»

»För tre veckor sen, tror jag.»

»Men hvarför låter man visning försiggå här?»

»Kreditorerna antaga att försäljningsbeloppet därigenom skall ökas. Att på förhand få se hur möbler och draperier taga sig ut, eggar upp köplusten, ser ni.»

»Hon hade således skulder?»

»Ja då, en hel hop.»

»Men försäljningen skall utan tvifvel betäcka dem.»»Ja, och mer till.»

»Hvem skall i så fall ha öfverskottet?»

»Hennes släktingar.»

»Jaså, hade hon släktingar?»

»Det tycks så.»

»Tack, min herre.»

Lugnad beträffande mina afsikter, bugade sig vaktmästaren och jag gick.

Stackars flicka, tänkte jag, när jag kom hem, det var en sorglig död; i hennes värld har man inga vänner, utan när

man är frisk.

Jag beklagade hennes öde. Det kan kanske tyckas löjligt, men jag har ett outtömligt öfverseende med sådana kvinnor, och jag bryr mig inte ens om att söka efter anledningen till detta öfverseende.

En gång när jag var på väg till prefekturen för att hämta ett pass, såg jag i en angränsande gata en flicka, som fördes bort af gendarmer. Jag vet inte, hvad hon hade gjort, men hennes tårar flöto ymnigt, under det hon omfamnade ett några månaders gammalt barn, från hvilket hon nu genom arresteringen skulle blifva skild. Efter den dagen föraktade j ag aldrig en kvinna vid första anblicken.

II.

Auktionen skulle äga rum den 16.

En dags mellanrum var lämnadt mellan visningen och auktionen på det att tapetseraren skulle hinna taga ned väggbonaderna och gardinerna etc.

Vid denna tid hade jag hemkommit från en resa. Det var helt naturligt, att man ej underrättat mig om Marguerites död såsom en af dessa stora nyheter, hvilka vännerna alltid meddela åt den, som återvänder till nyheternas hufvudstad. Marguerite var vacker; men lika mycket väsen som dessa kvinnors lif gör, lika litet gör deras död. De äro solar, som gå ned liksom de gått upp, utan glans. Deras död, när de dö unga, blir kändsamtidigt af alla deras älskare, ty i Paris lefva nästan alla en känd kurtisans älskare i förtroligt umgänge med hvarandra. De utbyta några minnen från den bortgångna, och sedan fort-sättes deras lif som förut, utan att denna händelse ens framlockar en tår.

Nu för tiden när man är 25 år bli tårar en så sällsynt vara, att man inte skänker bort dem till den förstkommande.

Hvad mig beträffar, så funnos ej mina initialer på någon af Marguerites toilettsaker, men det instinktiva öfverseende, det naturliga medlidande, som jag nyss tillstått, kom mig att tänka på hennes död längre än hon kanske förtjänade.

Jag erinrade mig, att ha sett Marguerite ganska ofta i Champs-Elysées, dit hon dagligen åkte i en liten blå kupé, förspänd med två magnifika bruna hästar och att ha lagt märke till hennes förnäma skick, så föga vanligt hos hennes likar, hvilket ytterligare förhöjde en verkligen enastående fägring.

Dessa olyckliga varelser äro alltid, när de åka ut, beledsagade af någon, man vet inte hvem.

Som ingen man går in på att offentligen erkänna den förbindelse han har till dem, och som de ha fasa för ensamheten, taga de med sig antingen sådana mindre lyckligt lottade, som ej ha ekipage, eller någon af dessa äldre, eleganta damer, hvars elegans ej är motiverad, och till hvilka man utan vidare kan hän vända sig för att få reda på hvilka detaljer som helst om den kvinna de ledsaga.

Så förhöll det sig ej med Marguerite. Hon kom alltid ensam i sin vagn till Champs-Elysées, där hon drog sig så mycket som möjligt undan, om vintern insvept i en stor caschmirsschal, om sommaren ikládd en helt enkel dräkt. Fast det på denna hennes favoritpromenad fanns många, som hon kände, var hennes småleende, om hon händelsevis smålog åt dem, blott synligt för dem; en hertiginna skulle kunnat småle på samma sätt.

Hon brukade inte åka från den runda planen till ingången af Champs-Elysées, som alla hennes medsystrar gjorde och göra. Hennes två hästar förde henne snabbt till skogen. Där steg hon ur vagnen, promenerade en timmes tid, steg därpå upp i kupén igen och for hem i fyrsprång. Jag erinrade mig alla dessa omständigheter till hvilka jag ibland varit vittne, och jag beklagade denna kvinnas död, som man beklagar den totala förstörelsen af ett vackert konstverk.Det var omöjligt att få se en mera hänförande skönhet än Marguerites. Lång men smärt till ytterlighet förstod hon i hög grad att öfverskyla detta naturfel genom några enkla grepp i toiletten. Hennes caschmirsschal, hvars snibb räckte till marken, lät vid sidorna de breda volangerna af sidenklädningen bölja fram, och den tjocka muffen, hvari hon dolde sina händer och hvilken hon stödde mot bröstet, var monterad med veck, så skickligt anbragta, att äfven det mest fordrande öga ingenting hade att invända mot linjernas kontur.

Det makalösa hufvudet var föremål för ett särskildt koketteri. Det var helt litet, och som Musset skulle ha sagt, modren tycktes ha gjort det så, för att kunna göra det med omsorg.

Sätt in i en oval af obeskrifligt behag svarta ögon med ögonbryn af en hågform så ren, att den tycktes målad, beslöja dessa ögon med långa ögonhår, hvilka, när de sänktes kastade en skugga öfver kindernas rosenhy, drag en fin, rak, spirituell näsa med något öppna näsborrar, skälfvande af sinnliga begär, teckna en regelbunden mun, hvars läppar behagfullt öppna sig öfver mjölkhvita tänder, måla hyn med sammetsfärgen hos en persika, som ännu ej berörts af någon, och ni får bilden af detta förtjusande ansikte.

Det kolsvarta håret, vågigt af natur eller konst, var benadt midt i pannan och flöt i två tjocka länkar tillsammans i nacken, lämnande obetäckta öronsnibbarna, i hvilka blixtrade två diamanter, värda 4 å 5,000 francs stycket.

Att Marguerites lidelsefyllda lif åt hennes ansikte kunde ge detta jungfruliga, ja rent af barnsliga uttryck, som präglade det, måste vi, utan att kunna fatta det, dock intyga.

Marguerite hade ett utmärkt porträtt af sig, gjordt af Vidal, den ende, hvars ritstift kunnat återge hennes bild. Efter hennes död har jag under några dagar haft detta porträtt, hvilket var så förvånansvärdt likt, att jag, tack vare detsamma, kunnat lämna upplysningar, för hvilka mitt minne eljes kanhända ej räckt till.

Bland detaljerna i detta kapitel ha några först senare kommit till min kännedom, men jag nedskrifver dem omedelbart för att ej behöfva återkomma till dem, när jag skall börja denna kvinnas anekdotiska historia.

Marguerite bevistade alla premiärer och tillbragte hvarje afton på teater eller baler. Hvarje gång det spelades en nypjäs, var man säker att få se henne med tre föremål, som hon alltid hade med sig och hvilka alltid upptog främsta bänken i hennes parkettloge: hennes kikare, en påse konfekt och en bukett kamelior.

Under månadens första 25 dagar voro kameliorna hvita, under de fem sista voro de röda; man har aldrig kunnat utröna anledningen till denna växling af färger, som jag omtalar, utan att kunna förklara och som habitueema på de teatrar, dit hon oftast gick, samt hennes vänner likaväl som jag lagt märke till.

Man hade aldrig sett Marguerite bära andra blommor än kamelior. Hos fru Bar jon, där hon köpte sina blommor, kallade man henne slutligen Kameliadamen, och detta namn fick hon behålla.

Jag visste dessutom liksom alla andra, hvilka i Paris lefde inom en viss sfär, att Marguerite varit älskarinna åt de elegantaste unga männen, att hon öppet omtalade det, och att de å sin sida skröto därmed, hvilket ju visade en ömsesidig belåtenhet.

Men sedan tre år tillbaka efter en resa till Bagneres lefde hon, sades det, endast tillsammans med en gammal utländsk hertig, oerhördt rik, och hvilken så mycket som möjligt försökte lösrycka henne från hennes förflutna lif, hvilket hon med välbehag tycktes finna sig i.

Man har härom berättat mig följande:

Våren 1842 var Marguerite så svag, så förändrad, att lä-karne ordinerade henne en badresa, och hon for till Bagneres.

Bland de sjuka där befann sig nyssnämnda hertigs dotter, hvilken icke blott hade samma sjukdom som Marguerite, utan äf-ven till utseende liknade henne till den grad, att man kunnat taga dem för systrar. Men den unga hertiginnan var i sista stadiet af lungsot, och få dagar efter Marguerites ankomst dukade hon under.

Hertigen, som stannat kvar i Bagneres liksom man gärna stannar på den plats, där stoftet af någon älskad person hvilar, träffade en dag samman med Marguerite vid krökningen af en allé.

Han tyckte sig i henne se skuggan af sitt barn skymta förbi och gående emot henne tog han hennes händer, omfamnade henne gråtande, och utan att fråga hvem hon var, bad han att få besöka henne och i henne få älska sitt döda barns lefvande afbild.Marguerite, som var ensam i Bagnéres med sin kammarjungfru och dessutom icke var rädd att kompromettera sig, beviljade hertigens bön.

Men det fanns folk i Bagnéres, som officiellt underrättade hertigen om fröken Gautiers verkliga samhällsställning. Detta vardt ett hårdt slag för den gamle mannen, ty däruti upphörde likheten med hans dotter, men det var försent. Den unga kvinnan hade blifvit ett behof för hans hjärta samt hans enda förevändning och ursäkt att ännu lefva.

Han gjorde henne inga förebråelser, därtill hade han ingen rättighet, men han frågade henne, om hon vore i stånd att ändra sitt lefnadssätt. Som vederlag för detta offer erbjöd han henne all den ersättning hon kunde önska. Marguerite lofvade.

Det bör sägas att Marguerite, som af naturen var entusiastiskt anlagd, vid denna tidpunkt var sjuk. Det förflutna stod för henne som en af de förnämsta orsakerna till hennes sjukdom, och ett slags öfvertro kom henne att hoppas, att Gud skulle låta henne behålla skönheten och hälsan i utbyte mot hennes ånger och omvändelse.

Genom baden, promenader, den naturliga tröttheten och god sömn hade hon verkligen blifvit nästan återställd mot slutet af sommaren.

Hertigen följde Marguerite till Paris, där han fortfor att besöka henne liksom i Bagnéres.

Detta förhållande, hvars verkliga orsak och verkliga motiv man icke kände, väckte stort uppseende, ty hertigen, som var känd för sin stora förmögenhet, gjorde sig nu också känd för slösaktighet.

Denna förtrolighet mellan den gamle hertigen och den unga flickan tillskref man ett hos rika åldringar vanligt lättsinne; man gissade på allt, utom på det rätta.

Dessa faderskänslor för Marguerite sprungo fram ur en så ren källa, att hvarje förhållande, som ej varit hjärtats, skulle förefallit honom som en blodskam, och aldrig hade han sagt ett ord till henne, som hans egen dotter ej kunnat lyssna till.

Vare det långt ifrån oss att vilja framställa vår hjältinna annorlunda än hon var. Vi säga således, att så länge hon stannade i Bagnéres, hade det ej varit svårt att hålla det till hertigen gifna löftet, men väl hemma igen i Paris tyckte hon, som var van vid ett lif i förströelser, baler, ja t. o. m. orgier, att hennes en-samhet, endast afbruten af hertigens periodiska besök, skulle tråka ihjäl henne, och de heta lidelserna från fordom började återeröfra sitt välde öfver både hufvud och hjärta.

Lägg härtill att Marguerite återkom från denna resa vackrare än någonsin, att hon blott var 20 år och att den dämpade, men ingalunda öfvervunna sjukdomen födde dessa feberaktiga begär, hvilka vanligen förekomma vid bröstsjukdomar.

Hertigen vardt smärtsamt berörd en dag när hans vänner, som oaflåtligen voro på spaning för att med någon skandal ertappa den unga kvinnan, för hvars skull han, som de sade, komprometterade sig, kommo för att bevisa honom, att hon mottog andra besök, när hon var säker, att han ej skulle infinna sig, och att dessa besök ofta räckte ända till följande dag.

Tillfrågad erkände Marguerite allt för hertigen och rådde honom utan någon baktanke att ej bry sig om henne, ty hon hade ej kraft att hålla de ingångna förbindelserna, och hon ville ej längre mottaga den mans välgärningar, som hon bedrog.

Hertigen uteblef under en veckas tid, det var allt hvad han kunde utstå. Den åttonde dagen bönföll han att Marguerite fortfarande ville taga emot honom under löfte att vara nöjd med henne sådan hon var, blott han finge se henne. Han lof-vade heligt att aldrig göra henne förebråelser, om han också skulle dö däraf.

Så stodo sakerna tre månader efter Marguerites hemkomst, d. v. s. i november eller december 1842.

III.

Den 16 kl. 1 gick jag till rue d'Antin. Ända ned i porten hördes auktionsförrättarens rop.

Våningen var fylld af nyfikna.

Det fanns här alla den eleganta demimondens ryktbarheter, förstulet granskade af en del förnäma damer, hvilka än en gång tagit köp till förevändning för att skaffa sig rättighet att på nära håll få se dessa kvinnor, med hvilka de eljes sakna tillfälle attsammanträffa, och hvars lättköpta nöjen de måhända hemligen afundades.

Fru hertiginnan de F ... stötte med armbågen till fröken A .. en af de bedröfligaste typer för våra moderna kurtisaner, fru markisinnan T... tvekade att köpa en möbel, för hvilken priset drefs upp af fru D ..., den elegantaste och mest beryktade äktenskapsbryterska i vår tid, hertig d'Y ..., som i Madrid gäller för att ruinera sig i Paris och i Paris för att ruinera sig i Madrid, och som i själfva verket inte ens depenserar sina årsinkomster, samtalade med fru M ..., en af våra snillrikaste berättartalanger, som emellanåt skrifver ned hvad hon säger och undertecknar det hon skrifvit, utbytte under tiden förtroliga ögonkast med den vackra fru N... som på sina promenader i Champs-Elysées brukar vara klädd i skärt eller blått, har sitt ekipage förspändt med två stora svarta hästar som Tony sålt åt henne för 10,000 francs, och — som hon betalt; slutligen fröken R..., som med sin talang förtjänar dubbelt så mycket som de förnäma damerna ha i räntor och tredubbelt mot hvad de öfriga skaffa sig på sina kärleksaffärer, hade trots kölden kommit för att göra inköp, och det var inte henne man tittade minst på.

Vi skulle kunna anteckna ännu flere personer, som till sin förvåning sammanträffat i denna salong, men vi frukta att trötta läsaren därmed.

Låt oss blott tillägga, att alla människor voro uppsluppet glada och att bland dem, som befunno sig här, många hade känt den aflidna, fast de tycktes ha glömt bort det.

Man skrattade mycket, auktionsförrättarne skreko med full hals, återförsäljarne som lagt beslag på de främsta bänkarna, försökte förgäfves påbjuda tystnad, så att de i lugn och ro kunde beräkna sina affärer. Aldrig hade man sett en mera bullersam och brokig församling.

Jag gled sakta in i detta tumult, bedröfvad vid tanken på att det försiggick bredvid det rum, där hon utandats sin sista suck, denna stackars varelse, hvars möbler, man sålde för att betala skulderna. Som jag kommit mera för att se än för att köpa, betraktade jag leverantörerna, som ställt till auktionen. Deras ansikten strålade af belåtenhet hvar gång ett föremål nådde högre pris, än de vågat hoppas.

Hederligt folk som spekulerat på denna kvinnas förnedring, som förtjänade hundra procent på henne, som förföljt hennessista ögonblick med lagsökningar och som efter hennes död kommo för att skörda frukterna af sina hedervärda beräkningar och räntorna för den skamliga kredit de lämnat.

Hur rätt hade inte de gamla, som för tjufvar och köpmän hade samme gud!

Klädningar, caschmirsschalar och juveler såldes otroligt fort. Ingenting af allt detta passade mig, utan jag förhöll mig afvaktande.

Plötsligt hördes utropet:

En bok med guldsnitt, praktfullt inbunden och med titel: Manon Lescaut. Det finns något skrifvä på första sidan: io francs.

»Tolf», sade en röst efter tämligen långt dröjsmål.

»Femton», bjöd jag.

Hvarför jag gjorde det, vet jag inte, men sannolikt var det för det där som fanns skrifvet.

»Femton», upprepade auktionskommissarien.

»Tretti», inföll den, som först bjudit, i en ton som tycktes förbjuda vidare bud.

Det uppstod en täflan.

»Trettiofem», skrek jag i samma ton.

»Fyrti.»

»Femti.»

»Sexti.»

»Ett hundra.»

Jag tillstår, att om jag velat väcka uppmärksamhet, så hade jag fullständigt lyckats; ty efter detta bud vardt en djup tystnad och man stirrade på mig, undrande hvad det kunde vara för en person, som var så besluten att bli ägare till denna bok.

Mitt tonfall tycktes ha öfvertygat min motståndare. Han föredrog att uppge en strid, som blott skulle tvingat mig att betala boken tio gånger om dess värde. Med en bugning sade han sent omsider, men mycket höfligt:

»Min herre, jag afstår.»

Ingen bjöd vidare, och boken vardt min.

Enär jag befarade, att min fåfänga möjligen skulle förleda mig att deltaga i nya täflingar, hvilket torde bekomma min kassa mindre väl, lät jag inskrifva mitt namn och lägga af boken; därpå aflägsnade jag mig. Jag satte nog åtskilligt godt folk af de närvarande myror i hufvudet. De undrade sannolikt hvar-för jag betalade hundra francs för en bok, som jag hvar som hälst kunde få köpa för tio eller högst femton francs.

En timma senare skickade jag att hämta boken.

På första sidan var med bläck och en elegant stil en till-egnan skrifven af bokens gifvare. Tillegnan lydde:

Manon till Marguerite.

I ödmjukhet.

Den var undertecknad Armand Duval.

Hvad betydde uttrycket: »i ödmjukhet?»

Tillerkände Manon enligt denna herr Armand Duvals mening en lastens eller en hjärtats öfverlägsenhet hos Marguerite?

Den senare tolkningen var väl antagligast, ty den förra skulle varit en ogrannlaga uppriktighet, som Marguerite ej skulle tålt, trots hennes eget omdöme om sin person.

Jag gick ut, och sysselsatte mig inte vidare med boken förrän på kvällen, när jag gick till sängs.

Manon Lescaut är verkligen en rörande historia, hvars alla detaljer jag känner, men då jag håller den i min hand, verkar den så tilldragande, att jag måste öppna den och ånyo, för väl hundrade gången genomlefva den med abbé Prévosts hjältinna. Denna hjältinna är så sannt skildrad, att man tycker sig ha känt henne. Under dessa förhållanden gaf jämförelsen mellan henne och Marguerite en oväntad spänning åt läsningen, och mitt öfverseende ökades med medlidande, nästan kärlek för den stackars flickan, hvars kvar låtenskap jag hade att tacka för denna bok. Manon hade visserligen dött i en ödemark, men i den mans armar, som lidelsefullt älskade henne, som, då hon var död, gra fde henne en graf, vattnade den med sina tårar och begrof sitt hjärta där, under det att Marguerite, synderska liksom Manon, och kanske ångerfull som hon, hade dött i skötet af en öfverdådig lyx, att döma af hvad jag sett, men också midt i denna hjärtats ödemark, mycket mera kärf, mycket mera obegränsad och mycket mera obarmhärtig än den, däri Manon blif-vit begrafven.

Genom några vänner till Marguerite, som hade reda på de sista stunderna af hennes lif, fick jag veta, att under de två månader, som hennes smärtfyllda dödskamp varade, fanns det ingen enda, som kommit med tröstens ord till hennes hufvudgärd.

Från Manon och Marguerite flögo mina tankar till de andra jag kände, och hvilka jag såg sjungande vandra mot en nästan alltid liknande död.Stackars varelser! Om det är orätt att älska dem, så måste man åtminstone beklaga dem. Vi beklaga den blinde, som aldrig sett solens strålar, den döfve, som aldrig hört naturens röster, den

stumme, som aldrig kunnat ge uttryck åt sina själsstämningar, men under en skef förevändning af egenrättfärdighet vilja vi icke beklaga den hjärtats blindhet, den själens döfhet, den samvetets stumhet, som förvilla den fallna kvinnan och som gör henne oförmögen att se det goda, att förnimma Gud och att tala kärlekens och trons rena språk.

Hugo har skapat Marion Delorme, Musset har skapat Berner ette, Alexandre Dumas har skapat Fernande: alla tiders tänkare och skalder ha hemburit kurtisanen offret af sitt medlidande, och någon gång har en stor man återupprättat dem med sin kärlek och äfven med sitt namn. Att jag så starkt framhåller detta beror därpå, att bland mina läsare det kanske finns mången, som redan är färdig att kasta bort denna bok, i hvilken de frukta att blott finna en ursäkt för lasten och osedligheten. Författarens ålder bidrager också utan tvifvel till att berättiga denna fruktan. Må de, som tänka så, inse sitt misstag, och må de fortsätta, om blott denna fruktan afhållit dem. Jag är helt enkelt öfvertygad om en princip, som lyder sålunda:

kor den kvinna, som icke af uppfostran undervisats om det goda, öppnar Gud nästan alltid två vägar, som föra henne dit, dessa vägar äro lidandet och kärleken. De vägarne äro besvärliga, de som vandra på dem, sarga sina fötter till blods, sönderrifva sina händer, men samtidigt lämna de kvar i väg-snåren lastens dräkt och komma fram till målet i denna nakenhet öfver hvilken man ej blyges inför Herran.

De, som möta dessa modiga vandrerskor böra stödja dem och säga till alla, att de ha mött dem, ty genom att offentliggöra det, visa de vägen.

Det duger inte att helt beskedligt vid lifvets vägskäl resa upp två stolpar med inskrift på den ena: Det godas väg, på den andra: Det ondas väg och sen säga åt dem, som komma: Välj! Man måste som Kristus visa vägen, som från den senare leder till den förre, åt dem, som låtit fresta sig af omgifningarne, i synnerhet måste början af vägen ej vara alltför svår eller förefalla omöjlig.

Kristendomen med sin underbara liknelse om den förlorade sonen lär oss att vara öfverseende och förlåtande. Jesus varfull af kärlek till dessa af människolidelser sargade hjärtan, och han helade gärna deras sår genom att ur såren draga den balsam, som skulle hela dem. Sålunda sade han till Magdalena: »Dig skall mycket förlåtet varda, ty du hafver mycket älskat.» Ljufliga ord, som borde väcka en ljuflig tro.

Hvarför skulle vi vara strängare än Kristus? Hvarför hålla vi så envist fast vid åsikterna i denna värld, som gör sig hård, på det man må tro den stark; hvarför skola vi liksom den förkasta dessa själar, blödande ur sår genom hvilka deras onda böjelser rinna bort, liksom det skämda blodet hos en sjuk, och som blott vänta, att någon vänlig hand skall stödja dem och återge dem själens hälsa?

Det är till min egen generation, som jag vänder mig, till dem, för hvilka Voltaires teorier lyckligtvis ej längre existera, till dem, hvilka liksom jag förstå, att mänskligheten sedan femton år tillbaka befinner sig i ett af sina djärfvaste utveck-lingssprång. Kunskapen om godt och ondt är förvärfvad för alltid, tron omgestaltad, vördnaden för heliga ting har blifvit oss återskänkt, och om världen inte är fullkomligt god, så är den åtminstone bättre. Alla intelligenta människors ansträngningar ha samma riktlinje, och alla goda viljor spänna sig för samma grundsats: låt oss vara goda, unga och sanna. Det onda är endast fåfänga, låt oss sätta vår fåfänga i att vara goda, och framför allt låt oss ej förtvifla. Förakta ej den kvinna, som hvarken är moder, syster, dotter eller maka. Låt oss ej inskränka vår aktning till familjen och vårt öfverseende till oss själfva. Eftersom himlen glädes mera öfver en syndare, som sig omvänder, än öfver nio och nittio, som ingen bättring be-höfva, så låtom oss glädja himlen. Den skall betala oss med ränta. Låt oss på vår väg ge förlåtelsens allmosa åt dem, som de jordiska begären bragt i fördärf och som kanhända kunna räddas genom att hoppas på himlen; om det inte gör godt, skadar det åtminstone icke — som gamla snälla gummor bruka säga, när de ordinera sina huskurer.

Det kan tyckas djärft af mig att draga så stora slutsatser ur det ringa ämne jag behandlar, men jag hör till dem, som tro, att det stora gömmes i det lilla. Barnet är litet, men utvecklas dock till människa, hjärnan är trång, men rymmer dock tankarna, ögat är blott en prick, men det famnar stora vidder.

Bokskatt XIV.

2Två dagar senare var auktionen slut. Den hade inbragt 150,000 francs.

Fordringsägame togo de två tredjedelarne, och släkten, som bestod af en syster och en nevö fick ärfva återstoden. Systern gjorde stora ögon, när utredningsmannen skref att hon fått ärfva 50,000 francs.

På sex, sju år hade denna unga flicka ej sett sin syster, hvilken försvunnit en dag utan att sedan låta höra af sig, och ingen annan heller hade reda på henne sedan den stunden.

Hon hade alltså helt plötsligt kommit till Paris och Marguerites bekanta blefvo ej litet förvånade, då de fingo veta, att hennes enda arfvinge var en vacker bondflicka, som aldrig förr varit utom sin by.

Hennes lycka var gjord i ett slag, utan att hon visste från hvilken källa denna oväntade förmögenhet hade sitt ursprung.

Hon återvände, som jag sedan hört, till landet igen, djupt bedröfvad öfver systerns död, hvilken sorg dock mildrades däraf, att hon lyckats placera pengarna fördelaktigt.

Alla dessa omständigheter, som berättades i Paris, skandalernas hemort, började bli glömda, och jag glömde nästan själf den del jag tagit i dessa tilldragelser, då en ny tillfällighet gaf mig en djupare inblick i Marguerites lif. Detaljerna däri voro så rörande, att jag fick lust att nedskrifva denna berättelse.

Våningen hade, sedan alla möbler blifvit sålda, stått hyres-ledig sedan tre, fyra dagar, när man en morgon ringde på hos mig.

Min betjänt eller rättare portvakt, hvilken tjänstgjorde som betjänt, gick att öppna samt lämnade mig ett kort sägande att den, som lämnat det, önskade tala vid mig.

Jag kastade en blick på kortet och läste följande ord:

Armand, Duval.

Jag letade i minnet efter hvar jag förr kunde ha sett detta namn, och jag kom ihåg, att det var på titelbladet i boken Manon Lescaut.

Hvad kunde väl mannen, som gifvit Marguerite den boken, vilja mig? Jag tillsade honom, att strax släppa in den väntande.En lång, ljuslett, blek ung man inträdde, iklädd en resdräkt, hvilken han under flera dagar ej tycktes ha aftagit och inte heller besvärat sig med att borsta vid framkomsten till Paris, ty den var mycket dammig.

Herr Duval, som tycktes starkt upprörd, gjorde ingen ansträngning att dölja denna rörelse. Det var med tårad blick och skälfvande röst som han sade:

»Min herre, jag ber om ursäkt att jag besvärar er och i denna kostym, men som vi ungdomar inte genera oss mycket för hvarandra, och jag lifligt önskade få träffa er i dag, gaf jag mig ej ens tid att fara till hotellet, dit jag skickat mina kappsäckar, utan jag skyndade hit, rädd att ej få träffa er, fast det var så tidigt.»

Jag bad herr Du val slå sig ned vid brasan, hvilket han gjorde, under det han från fickan tog upp sin näsduk, i hvilken han för ett ögonblick dolde sitt ansikte.

»Ni anar inte», återtog han med en djup suck, »hvad er främmande gäst kan vilja er vid en sådan tid och i en sådan dräkt och gråtande som han är. Jag kommer för att be er göra mig en stor tjänst.»

»Säg ut, min herre, jag står helt och hållet till ert förfogande.»

»Ni var ju närvarande vid auktionen hos Marguerite Gautier?»

Vid det namnet vardt sinnesrörelsen, som den unge mannen för ett ögonblick lyckats behärska, honom öfvermäktig, och han förde ånyo näsduken till sina ögon.

»Jag förekommer er nog mycket löjlig och jag ber om ursäkt», sade han, »men jag skall aldrig glömma det tålamod med hvilket ni hört på mig.»

»Min bästa herr Duval, om den tjänst jag tycks kunna göra er, kan bringa er någon tröst, så säg med detsamma

hvarom frågan är, jag skall med största nöje stå till tjänst.»

Herr Duval var mycket sympatisk, och jag ville gärna trösta honom.

Han svarade:

»Ni köpte ju någonting på Marguerite Gautiers auktion?»

»Ja, en bok.»

»Manon Lescaut.»

»Alldeles riktigt.»

»Har ni ännu denna bok?»»Ja, den är i min sängkammare.»

Vid denna underrättelse tycktes en sten falla från Armand Duvals hjärta. Han tackade som om jag genom bevarandet af denna bok redan gjort honom en tjänst.

Jag steg upp, gick efter boken och lämnade honom den.

»Det är den», sade han, betraktande tillegnan på titelbladet, »det är verkligen den.»

Två stora tårar föllo i boken under det han bläddrade i den.

»Nåväl, min herre», sade han i det han upplyfte hufvudet emot mig, utan att ens försöka dölja att han gråtit och var för-dig att gråta igen. »Sätter ni mycket högt värde på den här boken?»

»Hur så?»

»Därför att jag skulle vilja be er afstå den åt mig.»

»Förlåt min nyfikenhet», inföll jag då, »men ni är kanske den, som gifvit boken åt Marguerite Gautier?»

»Ja, just jag.»

»Boken tillhör er, min herre, tag den igen, det gläder mig att få återställa den till er.»

»Men», sade herr Duval, något brydd, »det minsta jag kan göra är att betala hvad boken kostat er.»

»Tillåt mig att skänka er den. Priset för en enstaka bok vid en dylik försäljning är en småsak, och jag minns inte hvad jag betalte för den.»

»Ni betalte den med hundra francs.»

»Javisst», sade jag, nu i min ordning brydd, »men hur vet ni det?»

»Det är helt enkelt. Jag hade hoppats komma till Paris i god tid till Marguerites auktion, men jag kom först i morse. Som jag ovillkorligen ville äga någon sak, som tillhört henne, skyndade jag till auktionskommissarien, bad att få se på listan öfver de sålda sakerna och köparnas namn. Jag såg, att denna bok blifvit köpt af er och beslöt be er afstå den, fastän priset ni betalt ingaf mig en farhåga, att ni själf genom något slags minne var fäst vid boken.»

När Armand sade detta, såg det ut som om han fruktade, att jag hade känt Marguerite på samma sätt som han.

Jag skyndade mig att lugna honom.

»Jag kände fröken Gautier endast till utseendet», sade jag; »hennes död gjorde på mig samma intryck, som en vacker kvinnasdöd alltid gör på en ung man, som tyckte om att möta henne. Jag ville köpa något på hennes auktion, och jag envisades att bjuda öfver på den där boken, jag vet inte hvarför, om inte för nöjet att förarga en herre, som hetsade upp sig och tycktes trotsa mig att få rå om den. Jag upprepar därför, min herre, boken står till ert förfogande och jag ber er än en gång att mottaga den, på det ni ej må ha fått den af mig under samma betingelser, som jag fått den af en auktionskommissarie och på det den för oss måtte bli en underpant på långvarig vänskap och förtroliga förhållanden.»

»Godt, min herre», sade Armand i det han tryckte min hand, »jag tar emot den och blir er tacksam hela mitt lif.»

Jag hade god lust att fråga Armand om Marguerite, ty tillegnan i boken, den unge mannens resa, hans önskan att äga denna bok, retade min nyfikenhet. Men jag var rädd, att genom frågor komma honom att tro, att jag afslagit hans pengar för att skaffa mig rättighet att blanda mig i hans affärer.

Det var som om han gissat min önskan, ty han sade:

»Har ni läst boken?»

»Ja, från perm till perm.»

»Hvad tänkte ni om de två rader jag skrifvit?»

»Jag förstod strax, att den stackars flickan, åt hvilken ni gifvit denna bok, i edra ögon icke tillhörde den vanliga kategorien, ty jag ville ej i dessa rader se en vanlig banal artighet.»

»Ni hade också rätt, denna flicka var en ängel. Se här sade han, läs detta bref.»

Han räckte mig ett papper, som tycktes vara läst många gånger.

Jag vek upp det och läste:

»Käre Armand! jag har fått ditt bref, du är god som alltid, och jag tackar Gud därför. Ja, min vän, jag är sjuk, och sjukdomen är obeveklig, men det intresse du alltjämt har för mig, minskar i hög grad mina lidanden. Jag skall sannolikt inte lefva så länge, att den lyckan förunnas mig att än en gång få trycka den hand, som skref det kära brefvet jag nyss fick och hvars ord skulle botat mig, om någonting kunnat göra det. Jag skall aldrig mer få se dig, ty jag är nära döden, och hundratals mil skilja oss åt. Stackars vän, din forna Marguerite är mycket förändrad, och det är kanske bättre att ej återse henne, än se henne sådan hon nu är. Du frågar, om jag förlåter dig, ja, afhela mitt hjärta, vännen min, ty det onda du ville göra mig, var blott ett bevis på din kärlek. — Jag har varit sängliggande en månad; jag har så starkt behof af din aktning, att jag dagligen skrifver en dagbok öfver mitt lif, allt ifrån det ögonblick vi skildes och intill det, då jag ej mer skall ha krafter att skrifva.

Om det intresse du har för mig, Armand, är uppriktigt, så sök vid din återkomst hit Julie Duprat. Hon skall lämna dig denna dagbok. Du finner däri anledningen och ursäkten till allt, som tilldragit sig oss emellan. Julie är mycket snäll mot mig och vi tala ibland om dig. Hon var hos mig, dådittbref kom, vi gräto vid genomläsandet däraf.

Ifall du inte hade låtit höra af dig, hade jag gett henne i uppdrag att vid din återkomst till Frankrike lämna dig dessa papper. Du är mig ingen tack skyldig härför. Denna dagliga återblick på de enda lyckliga stunder jag upplefvat, gör mig o-fantligt godt, och om du vid läsningen däraf finner en ursäkt för det förflutna, så finner jag för min del en beständig tröst däri.

Jag ville ge dig något, som ständigt påminte dig om mig, men alla mina saker ha blifvit belagda med kvarstad, ingenting tillhör mig.

Förstår du, käre, jag håller på att dö, och från min sängkammare hör jag ute i salongen stegen af den vaktmästare mina fordringsägare placerat där på det att ingenting måtte tagas bort, och på det jag ingenting måtte äga för den händelse jag ej skulle dö. Jag hoppas de måtte vänta med auktionen tills jag är död.

Ibland äro människorna obarmhärtiga eller är det kanske snarare Gud, som är rättvis och obeveklig.

Alltså, älskade, du kommer på auktionen och kan där köpa någonting, ty om jag toge undan den minsta småsak till dig, och man finge reda därpå, skulle man vara i stånd att anklaga dig för undansnillning af beslagtagna saker.

Det är ett sorgligt lif, det, som jag snart skall lämna!

Hvad Gud vore god, om jag finge se dig, innan jag dör! Sannolikt får jag det inte, därför farväl min vän. Förlåt att jag inte skrifver längre, men de, som sagt sig skola bota mig, matta ut mig med åderlåtningar, och min hand vägrar att skrifva mer.

Marguerite Gautier.»De sista orden voro knappast läsbara.

Jag återlämnade brefvet till Armand, som sannolikt i tankarna genomgått detsamma som jag läst på papperet, ty vid mottagandet sade han:

»Hvem skulle kunna tro, att en fallen kvinna skrifvit detta?»

Upprörd af sina minnen betraktade han en stund brefvet och förde det därpå till sina läppar.

»När jag tänker på att hon dött,» återtog han, »utan att jag fått träffa henne, och att jag aldrig skall återse henne; när jag tänker på, att hon gjort för mig mer än en syster skulle ha gjort, kan jag aldrig förlåta mig själf, att jag låtit henne dö på det sättet. Död! död! och med tanken på mig, skrifvande till mig och hvis-kande mitt namn! Stackars älskade Marguerite!»

Armand gaf fritt lopp åt sina tankar och sina tårar, räckte mig handen och fortsatte:

»Man skulle anse mig bra barnslig, om man finge se mig sörja på detta sätt öfver en sådan kvinna, men ingen vet heller, hvilka lidanden jag förorsakat henne, hur grym jag varit, och hon så god och undergifven. Jag inbillade mig, att det tillkom mig att ge henne förlåtelse, nu finner jag mig ovärdig den förlåtelse hon ger mig. Jag ville ge tio år af mitt lif för att få gråta en timme vid hennes fötter.»

Det är alltid svårt att trösta en sorg som man ej känner, men jag kände så varmt deltagande för denne unge man, som så öppet förtrodde mig sin sorg, och i tanke att mina ord ej skulle vara honom likgiltiga, sade jag:

»Har ni inga släktingar, eller vänner? Sök upp dem, de skola trösta er, jag kan ingenting annat än beklaga er.»

»Det är sant», sade han, i det han steg upp och gick några slag öfver golfvet, »jag tröttar ut er. Förlåt, jag glömde, att min sorg betyder föga för er, och att jag besvärar er med en sak, som hvarken kan eller bör intressera er.»

»Ni missuppfattar mina ord, jag står gärna till er tjänst, men jag beklagar min oförmåga att kunna trösta er. Om mitt sällskap eller mina vänner kan förströ er, om jag på något sätt kan hjälpa er, ber jag er vara öfvertygad, att det skulle göra mig stort nöje.»

»Jag ber om förlåtelse», sade han, »men smärtan öfverväl-digar mig. Låt mig stanna ett ögonblick för att torka bort tårarna, så att gatans publik inte måtte få se på hur en stor karlgråter. Det har gjort mig mycken glädje att få denna bok, och jag vet inte hur jag skall kunna återgälda er den.»

»Genom att skänka mig en smula af er vänskap», svarade jag, »och genom att säga mig anledningen till er sorg. Det ligger tröst i att få omtala sina lidanden.»

»Ni har rätt; men i dag har jag blott behof att gråta, och jag skulle inte kunna säga er annat än ord utan mening. En gång skall ni dock få del af denna historia; ni får då se, om jag har skäl att begråta den stackars flickan. Säg mig nu», tillade han, i det han ånyo torkade sina ögon och kastade en blick i spegeln, »att ni inte finner mig alltför barnslig och tillåt mig att få komma igen och hälsa på er.»

Den unge mannens blick var så mild och god, att jag höll på att omfamna honom.

Hans ögon började åter skymmas af tårar. Då han såg att jag märkte det, vände han sig bort.

»Seså», sade jag, »slå nu på friskt mod.»

»Farväl», snyftade han.

Han gjorde en stark ansträngning för att ej brista ut i gråt, och snarare sprang än gick ifrån mig.

Jag drog undan gardinen för fönstret och såg honom stiga upp i vagnen, som väntade utanför porten, men knappt hade han satt sig upp förrän han brast i gråt och dolde ansiktet i näsduken.

V.

En lång tid förflöt utan att jag hörde något från Armand, men däremot fick jag ofta höra talas om Marguerite.

Jag vet inte, om läsaren lagt märke till, att det blott behöfs att namnet på en obekant eller likgiltig person uttalas en enda gång i ens närvaro för att detaljer så småningom gruppera sig kring detta namn, och att man får höra alla sina bekanta tala om en sak, som de aldrig talat om förr. Man upptäcker då, att denna människa varit en nära, att hon flera gånger träffats, utan att bli uppmärksammad, man finner i händelserna, som omtalas, en enstämmighet, en verklig frändskap till vissa tilldragelser iens eget lif. Detta var inte precis fallet med Marguerite, enär jag hade sett och mött henne, kände hennes utseende och hennes vanor; men efter auktionen hade hennes namn så ofta ljudit för mina öron, och tillföljd af den omständighet jag nämnt i förra kapitlet var detta namn inblandadt i så djupt lidande, att min förvåning och nyfikenhet däraf ökades.

Fördenskull träffade jag numera aldrig mina vänner, med hvilka jag förr aldrig talat om Marguerite, utan att fråga:

»Kände ni en fröken Marguerite Gautier?»

»Kameliadamen?»

»Alldeles.»

»Ja, mycket väl.»

Dessa 'mycket väl' voro stundom åtföljda af småleenden, hvars betydelse inte lämnade något tvifvel om, hvad de betydde.

»Nå, men hvad var det där för en flicka?» fortsatte jag.

»En snäll flicka.»

»Var det allt?»

»Ja visst, men hon hade kanske mer både hufvud och hjärta än andra af hennes slag.»

»Och ni vet ingenting särskildt om henne?»

»Hon har ruinerat baron G ...»

»Bara det?»

»Hon har varit älskarinna åt den gamle hertigen af ...»

»Inte var hon hans älskarinna?»

»Man påstår det. I alla händelser fick hon mycket pengar af honom.»

Alltid samma allmänna detaljer.

Jag var emellertid nyfiken att få veta något om Armands och Marguerites förbindelse.

En dag mötte jag en af dessa män, som lefva på förtrolig fot med demimonden. Jag vände mig till honom.

»Kände ni Marguerite Gautier?»

Jag fick samma 'mycket väl' till svar.

»Hurudan var hon?»

»En snäll och vacker flicka. Hennes död gjorde mig mycket nedslagen.»

»Hade hon inte en älskare, som hette Armand Duval?»

»En lång, blond?»

»Ja.»

»Jo visst.»»Hvad var den där Armand för en?»

»En ung man, som tillsammans med henne lefde upp hvad han ägde och sedan vardt tvungen att lämna henne.

Man påstod att han var vansinnigt förälskad.»

»Och hon?»

»Ja, hon älskade honom också mycket, sades det, men som de där kvinnorna älska. Man får inte begära mer än de kunna ge.»

»Hvart har Armand tagit vägen?»

»Det vet jag inte. Vi kände honom högst obetydligt. Han lefde sex, sju månader tillsammans med Marguerite, men på landet. När hon kom tillbaka, var han rest.»

»Och ni har inte återsett honom sedan?»

»Aldrig.»

Inte heller jag hade återsett Armand. Jag började nästan undra, om inte, då Armand kom till mig, den plötsliga underrättelsen om Marguerites död stegrat hans kärlek och på samma gång hans smärta. Han hade kanske redan glömt både den döda och sitt löfte att besöka mig.

Denna förmodan skulle varit tämligen sannolik om frågan gällt någon annan; men i Armands förtviflan hade funnits äkta tonfall, och gående från den ena ytterligheten till den andra, inbillade jag mig nu, att hans sorg förbytts i sjukdom och att, eftersom jag ej hört af honom, var han kanske sjuk, eller till och med död.

Jag kunde inte låta bli att intressera mig för den unge mannen, kanhända fanns det egennytta i detta intresse, kanhända att jag under denna smärta spårat en rörande kärlekshistoria och kanske slutligen min önskan att få reda på densamma berodde på den oro jag kände öfver Armands tystnad.

Eftersom herr Duval inte kom till mig, beslöt jag att gå till honom. Det var inte svårt att finna på en förevändning, men olyckligtvis visste jag inte hans adress, och ingen af alla dem jag frågat, kunde upplysa mig därom.

Jag gick till rue d'Antin. Kanske Marguerites portvakt visste hvar Armand bodde. Det var en ny portvakt där. Han var lika okunnig om adressen som jag. Emellertid tog jag reda på hvilken kyrkogård fröken Gautier blifvit begrafven. Det var på Montmartre.

April var inne, vädret var vackert, grafvarna borde intelängre ha den öfvergifna och sorgliga prägel, som vintern ger dem. Det var dessutom tillräckligt varmt för att de lefvande skulle tänka på de döda och besöka dem. Jag begaf mig till kyrkogården och tänkte så här: En enda blick på Marguerites graf skall säga mig, om Armands sorg ännu varar, och jag skall kanske få reda på hvad det blifvit af honom.

Jag gick in till kyrkogårdsvaktaren och frågade honom om icke ett fruntimmer vid namn Marguerite Gautier den 22 februari blifvit begrafven på Montmartre.

Han bläddrade igenom en tjock bok, däri alla de, som hamnat på denna tillflyktsort äro inskrifna och numrerade; han svarade att en person med detta namn verkligen jordats vid middagstiden den 22 februari.

Jag bad honom visa mig till grafven, ty utan ledning var det omöjligt att hitta vägen i denna de dödas stad, hvilken har gator liksom de lefvandes. Vaktaren ropade an en trädgårdsmästare, åt hvilken han gaf nödiga anvisningar, som denne af-bröt, sägande: »Jag vet, jag vet. Den grafven är mycket

lätt att finna», fortsatte han, vänd mot mig.

»Hur så?» frågade jag.

»Därför att blommorna där äro mycket olika mot de andra grafvarnes.»

»Är det ni som sköter den?»

»Ja, min herre, och jag skulle önska att alla familjer visade samma månhet om sina aflidna, som den unge man, hvilken anbefallt mig att omsorgsfullt sköta den här.»

Efter en stunds promenad stannade trädgårdsmästaren och sade:

»Se här är den.»

Jag såg framför mig en blomstersmyckad fyrkant, som man aldrig kunde tagit för en graf, om icke den hvita marmorplattan, bärande ett namn, bekräftat det.

Denna platta stod upprätt; ett järnstaket omgaf det inköpta området, som var betäckt med hvita kamelior.

»Hvad säger herrn om det?» frågade trädgårdsmästaren.

»Det är mycket vackert.»

»Och för hvarje kamelia som vissnar har jag befallning att ditsätta en ny.»

»Hvem har gifvit er den befallningen?»

»En ung herre, som grät mycket första gången han kom hit.Det är sannolikt en af den dödas fördettingar, ty hon tycks ha varit en lättfärdig kvinna. Man säger, att hon varit mycket vacker. Kände herrn henne kanske?»

»Ja.»

»Lika väl som de andra?» frågade trädgårdsmästaren med ett fult grin.

»Nej, jag har aldrig talat med henne.»

»Och ändå kommer herm hit till hennes graf; det är mycket hyggligt, ty det är inte många som bry sig om att komma hit.»

»Kommer det kanske ingen alls?»

»Ingen utom den unge herrn, som blott varit här en gång.»

»Bara en gång?»

»Ja, min herre.»

»Och han har inte kommit sen?»

»Nej, men vid sin återkomst aflägger han nog ett besök här.»

»Han är således på resor?»

»Ja då.»

»Vet ni hvar han är?»

»Jag tror, att han befinner sig hos fröken Gautiers syster.»

»Men hvad gör han där?»

»Han tänker be henne om tillstånd att få gräfva upp liket och begrafva det på annat ställe.»

»Hvarför vill han inte ha det kvar här?»

»Jo, ser herm, folk har alltid så mycket funderingar, när det gäller de döda. Det få vi här erfara alla dar. Denna grafplats är endast köpt för fem år, och den unge herrn vill ha en för all framtid, och ett större område, det blir bättre plats i det nya kvarteret.»

»Hvilket kvarter kallar ni det nya?»

»Här till vänster ligga de nya områdena, som man nu håller på att sälja. Hade kyrkogården alltid varit så väl hållen som nu, skulle det inte finnas dess like i hela världen, men det återstår mycket att göra, innan den blir sådan den bör vara. Och så äro människorna så löjliga.»

»Hvad menar ni?»

»Jag menar, att det finns folk som högfärdas till och med här. Till exempel nu denna fröken Gautier, som med förlof sagdt, tycks ha varit lite lätt på foten. Nu är hon död, stackars liten, och det finns lika mycket kvar af henne som af dem hvilka lefvat hederligt och hvars grafvar vi dagligen vattna. Nåväl,när nu släktingar till de aflidna, hvars grafvar ligga bredvid hennes, fingo veta hvem hon var, funno de sig föranlåtna säga ifrån att de ej kunde tillåta, att hon blef begrafven här, och att det borde finnas särskilda begrafningsplatser för det slags kvinnor, liksom för de fattiga. Dryga kapitalister, som inte komma hit mer än högst fyra gånger om året för att besöka sina aflidna och då själfva medföra blommor, men hvilka blommor! som snåla in på underhållet af deras grafvar, som de låtsas begråta och som skrifva på grafstenen om tårar, som de aldrig fällt och så komma de hit och bråka öfver grannskapet. Herm må tro mig eller ej, jag kände inte denna fröken, jag vet inte hvad hon har gjort, men jag håller af henne, den lilla stackarn, och jag sköter henne och jag ger henne kamelior, utan att taga någon vinst för dem. Det är min favorit bland de döda. Ser herrn, att vi här äro så godt som tvungna att tycka om de döda, ty vi äro så strängt sysselsatta, att vi inte ha tid att älska något annat.»

Jag hörde på honom, och helt säkert skall någon af mina läsare, utan att jag förklarar det, förstå den rörelse jag erfor härvid. Han märkte det kanske, ty han fortfor:

»Man berättar, att det fanns folk, som ruinerade sig för den flickan, och att hon hade flera älskare, som afgudade henne, och när jag tänker på, att det finns inte en enda af dem som köper en blomma till henne, så finner jag det både sorgligt och besynnerligt, fast hon här har då ingenting att beklaga sig öfver; hon har sin graf, om det också inte finns mer än en, som kommer ihåg henne, så gör han det för allihop. Men vi ha här flickor af samma sort och samma ålder, hvilka kastas ner i fattiggrafven, och det skär mig i hjärtat, när jag hör deras stackars lik falla ner i jorden.

Ingen människa bryr sig om dem, sedan de väl äro döda.

Det är inte vidare gladt vårt yrke, i synnerhet om vi ha en smula hjärta i bröstet. Men hvad skall man göra, jag kan inte hjälpa det. Jag har själf en ung vacker dotter på 20 år, och när man bär hit någon, som dött i hennes ålder, tänker jag på henne; antingen det är en förnäm dam eller en tiggerska, kan jag inte låta bli att känna mig rörd.

Men jag tröttar er med mina historier, och ni har inte kommit hit för att höra på dem. Jag fick tillsägelse att visa er fröken Gautiers graf och här är den; kan jag på något annat sätt stå till tjänst?»»Vet ni händelsevis herr Armand Duvals adress?» frågade

jag-

»Ja, han bor rue de..det är åtminstone där jag fått betalning för alla blommorna, herrn ser här.»

»Tack så mycket.»

Jag kastade ännu en blick på denna blomstergraf, hvars djup jag velat pejla för att få se hur jorden hade förvanskat den härliga varelse man gömt däri; bedröfvad aflägsnade jag mig.

»Skulle herrn kanske vilja träffa herr Duval?» frågade trädgårdsmästaren, som gick bredvid mig.

»Ja.»

»Men jag är säker på, att han ännu ej hemkommit, i hvilket fall han redan hade varit här.»

»Ni är således öfvertygad om, att han ej glömt fröken Gautier?»

»Ja, det är jag, och jag skulle kunna hålla vad om att han önskar byta grafplats blott för att få se henne än en gång.»

»Hvad menar ni?»

»Det första han sade, när han kom till kyrkogården var:

Hur skall man kunna få se henne än en gång? Detta kunde ske endast genom att byta graf och jag beskref för honom alla formaliteter, som måste vidtagas för att erhålla tillstånd härtill, ty herm förstår att för att flytta ett lik

till en annan graf, måste det igenkännas såsom det rätta. Endast familjen kan ge tillstånd till denna besiktning, vid hvilken en polisman måste närvara. För att erhålla detta tillstånd, har herr Duval rest till fröken Gautiers syster, och hans första besök här hemma kommer sannolikt att gälla graf ven.»

Vi hade nu hunnit fram till kyrkogårdsporten, jag tackade ånyo trädgårdsmästaren, tryckte ett par mynt i hans hand och begaf mig till den uppgifna adressen.

Armand hade ej hemkommit.

Jag lämnade mitt kort och skref därå en anhållan om ett besök när han kom hem, eller uppgift hvar jag kunde träffa honom.

Följande morgon fick jag ett bref från Duval, som underrättade om sin hemkomst och bad mig komma till sig, med tillägg, att han var så uppgifven af trötthet att han omöjligt kunde gå ut.Jag fann Armand i sängen.

Då han fick se mig, räckte han mig sin brännheta hand.

»Ni har feber», sade jag.

»Det är inte farligt, trötthet efter en brådstörtad resa, det är alltsammans.»

»Ni kommer från Marguerites syster?»

»Ja, hvem har sagt er det?»

»Jag vet det och undrar om ni fått er önskan uppfylld.»

»Ja, men hvem har talat om min resa och dess ändamål?»

»Trädgårdsmästaren på kyrkogården.»

»Har ni sett grafven?»

Jag vågade knappt svara, ty tonen hvari frågan framställdes, röjde, att han alltjämt var rof för samma sinnesrörelse jag förut bevittnat, och att hvar gång hans tankar eller en annans ord återförde honom till det smärtsamma ämnet, skulle samma sinnesrörelse ännu länge vara honom öfvermäktig.

Jag inskränkte mig därför till att svara med en nick.

»Har han skött den omsorgsfullt?» fortsatte Armand.

Två stora tårar rullade utför den sjukes kinder; han vände bort ansiktet för att dölja dem för mig. Jag låtsade ej se dem och försökte byta om samtalsämne.

»Ni har varit borta hela tre veckor», sade jag.

Armand förde handen öfver sina ögon och svarade:

»Ja, precis tre veckor.»

»Det var en lång resa.»

»Åhnej, jag har inte rest hela tiden. Under 14 dagar låg jag sjuk, annars hade jag varit hemma för längesedan; men knappt hade jag hunnit fram, förrän jag angreps af feber och vardt tvungen att hålla mig inne.»

»Och ni for därifrån, innan ni blifvit fullt återställd?»

»Om jag stannat där åtta dar till, hade jag dött.»

»Men nu när ni är hemma, måste ni sköta er väl; edra vänner komma på besök, och jag först och främst, om ni tillåter.»

»Om två timmar skall jag stiga upp.»

»Det vore oförsiktigt.»

»Men jag måste.»»Hvad är det, som är så brådskande?»

»Jag måste gå till poliskommissarien.»

»Hvarför öfverlämnar ni inte det uppdraget åt någon annan, det kan förvärra ert onda.»

»Det är det enda, som kan bota mig. Jag måste se henne. Alltsedan hon dog och i synnerhet sedan jag sett hennes graf, kan jag ej sofva mer. Jag kan inte fatta, att denna kvinna, som jag lämnade så ung och vacker, är död. Jag måste själf öfver-tyga mig därom. Jag måste se hvad Gud har gjort med denna varelse, som jag älskade så varmt, och kanske skall vederviljan för hvad jag får se, intaga den plats i mitt hjärta, där nu blott förtviflan bor. Ni gör mig väl sällskap, såvida ni inte finner det alltför ledsamt.»

»Hvad sade hennes syster?»

»Ingenting, men hon tycktes mycket förvånad öfver att en främling ville köpa grafplats åt Marguerite, och undertecknade genast tillståndsbeviset, som jag bad henne om.»

»Tro mig, vänta med den där flyttningen tills ni blir fullt återställd.»

»Åh, var lugn, jag skall vara stark. Dessutom skulle jag bli tokig, om jag inte så fort som möjligt stökade undan detta företag, hvars utförande blifvit ett behof för min sorg. Jag bedyrar er, att jag inte kan bli lugn, förrän jag sett Marguerite. Det är kanske ett utslag af feberfantasier eller min sömnlöshet; men om jag också likt herr de Rancé skulle bli trappist efter att ha sett henne, så måste jag se.»

»Jag förstår», sade jag till Armand, »och står till er tjänst. Har ni träffat Julie Duprat?»

»Ja, jag träffade henne samma dag jag kom hem.»

»Återställde hon de papper Marguerite hade lämnat henne för er räkning?»

»Ja, här äro de.»

Armand framtog en pappersrulle, som låg under hufvud-kudden, men stack den genast dit igen.»

»Innehållet i dessa papper kan j ag utantill», sade han. »Under dessa tre veckor har jag genomläst dem tio gånger om dagen. Ni skall också få läsa dem, men längre fram, när jag blifvit lugnare och i stånd att kunna förklara för er, all den kärlek denna bekännelse innebär. För ögonblicket har jag en tjänst att be er om.»»Hvad då?»

»Ni har väl er vagn utanför?»

»Javisst.»

»Vill ni då taga mitt pass och fara för att efterhöra på poste-restante, om det finns något bref till mig. Min far och min syster borde ha skrifvit till Paris, men jag for bort i en sådan brådska, att jag inte gaf mig tid att höra efter, innan jag reste. Då ni kommer tillbaka skola vi följas åt för att förbereda poliskommissarien på ceremonien i morgon.»

Armand gaf mig sitt pass och jag begaf mig till rue Jean Jacques Rousseau.

Det fanns tre bref med Duvals namn, jag tog dem och for tillbaka.

När jag återkom var Armand fullt klädd och färdig att gå ut.

»Tack», sade han, i det han tog sina bref. »Ja», tillade han efter att ha sett på utanskriften, »det är från min far och syster. De ha nog undrat öfver min tystnad.»

Han öppnade brefven och snarare gissade sig till innehållet än läste det, ty inom ett ögonblick vek han ihop dem igen, fast hvartdera bestod af fyra sidor.

»Låt oss fara», sade han, »i morgon skall jag besvara dem.»

Vi gingo till poliskommissarien; Armand framlämnade tillståndsbeviset, som han fått af Marguerites syster.

I utbyte fick han af kommissarien en skrifvelse till kyrko-vaktaren. Det hade beslutits att flyttningen skulle äga

rum nästa dag kl. io på morgonen. Jag skulle hämta Armand en timma tidigare, hvarefter vi skulle följas åt till kyrkogården.

Äfven jag var nyfiken att få bevittna detta skådespel, och jag tillstår, att jag inte sof den natten.

Att döma af de tankar, som hemsökte mig, måste natten ha varit lång för Armand. När jag följande morgon kl. 9 inträdde i hans rum, var han utomordentligt blek, men syntes lugn.

Han räckte mig småleende handen.

Ljusen voro nedbrunna; innan han gick, tog han ett mycket tjockt bref, adresseradt till hans far och utan tvifvel innehållande förtroliga meddelanden rörande hans sinnesstämning.

En halftimma senare anlände vi till Montmartre.

Kommissarien väntade oss redan.

Långsamt begåfvo vi oss i väg till Marguerites graf. Kommissarien gick först, Armand och jag följde strax efter.

Bokskatt XIV»

3Tid efter annan kände jag min följeslagares arm konvulsiviskt rycka till, som om frossbrytningar genomilat honom. Jag såg på honom, han förstod min blick och smålog, men alltsedan vi lämnat hans bostad, hade vi icke växlat ett ord.

Strax framför grafven stannade Armand för att borttorka de stora svettdroppar, som öfversköljde hans ansikte.

Jag begagnade mig häraf för att få andas ut, ty själf hade jag hjärtat hoppressadt som i ett skrufstäd.

Hur kommer det sig att dylika skådespel alltid bli plågsamma nöjen? När vi kommo fram till grafven, hade trädgårdsmästaren tagit bort alla blomkrukorna, järnstaketet var också borta och två karlar voro sysselsatta med att hacka upp jorden.

Armand stödde sig emot ett träd och såg på. Hela hans lif tycktes koncentrera sig i hans blick.

Plötsligt stötte den ena hackan emot en sten

Vid detta buller spratt Armand till som för en elektrisk stöt, och tryckte min hand så häftigt att det gjorde ondt.

En dödgräfvare tog en stor spade och tömde småningom grafven. När det sedan inte fanns mera än stenarna som täckte likkistan, kastade han upp dem en efter annan.

Jag betraktade uppmärksamt Armand, och fruktade hvart ögonblick att hans känslor, som voro spända till det yttersta, skulle öfverväldiga honom; men han såg oafbrutet på med ögon stela och vidöppna som en dåres och endast en lätt darrning i kinder och läppar förrådde, att han var rof för en våldsam själs-skakning.

Hvad mig;beträffar, kan jag blott säga en sak, att jag ångrade att ha kommit hit.

När likkistan blifvit helt och hållet blottad, sade kommissarien till dödgräfvarne:

»öppna den.»

Karlarna lydde som om detta varit den enklaste sak i världen.

Kistan var af ek, och de började att skrufva loss locket. Jordens fuktighet hade gjort skrufvama rostiga och det var ej utan svårighet kistan kunde öppnas. En ohygglig stank spred sig därifrån trots de välluktande plantor, hvarmed den var beströdd.

»Min gud, min gud», mumlade Armand.Han vardt ytterligt blek.

Till och med dödgräfvame ryggade tillbaka.

En lång hvit svepduk betäckte liket, hvars linjer af tecknade sig. Svepduken var nästan fullständigt förstörd i ena ändan, så att den dödas ena fot var blottad.

Jag höll på att må illa, och när jag nu nedskrifver dessa rader, står minnet af denna scen för mig i all sin skrämmande verklighet.

»Låtom oss skynda på», sade kommissarien.

En af karlarna sträckte då fram handen och borttog svepduken så att Marguerites ansikte plötsligt aftäcktes.

Det var förfärligt både att se och berätta.

ögonen voro endast två ihåligheter, läppame hade försvunnit och de hvita tänderna voro pressade mot hvarandra. Det långa, svarta håret var fastklibbadt vid tinningarna och betäckte delvis kindernas hålor men ändå igenkände jag i detta, det rosiga och glada ansiktet jag sett så ofta förr.

Armand som ej kunde taga sina ögon ifrån henne, förde sin näsduk till munnen och bet i den.

Hvad mig beträffar tyckte jag att mitt hufvud var inklämdt i en järnring, det svindlade för mina ögon, brusade för mina öron och allt hvad jag var i stånd att göra var att öppna en flaska som jag för alla händelsers skull tagit med och inandas af det luktsalt den innehöll.

Midt under detta svindelanfall hörde jag kommissarien säga till herr Duval.

»Känner ni igen henne?»

»Ja», svarade han doft.

»Slut då till kistan och bär bort den», sade kommissarien.

Dödgräfvame höljde svepduken öfver den dödas ansikte och skrufvade igen kistan, hvilken de buro bort till den anvisade platsen.

Armand rörde sig inte. Hans ögon voro som fastnaglade vid den tomma grafven, han var blek som det lik vi nyss sett... Man tyckte att han var förstenad.

Jag förstod hvad som skulle inträffa, när smärtan förminskats genom frånvaron af denna syn, som icke längre skulle hålla honom uppe.

Jag närmade mig kommissarien.»Är den herms närvaro fortfarande nödvändig?» frågade jag, visande på Armand.

»Nej», sade han, »och jag skulle tillråda er att föra bort honom, ty han tycks vara sjuk.»

»Kom», sade jag då till Armand, fattande hans arm.

»Hvad är det?» sade han och såg på mig som om han inte känt igen mig.

»Det är slut nu», sade jag, »vi måste gå. Ni är sjuk, min vän, ni fryser, ni tar lifvet af er med dessa sinnesrörelser.»

»Ni har rätt, låt oss gå», svarade han mekaniskt, men utan att röra sig Då grep jag honom i armen och förde bort honom.

Han lät leda sig som ett barn, mumlande allt emellanåt:

»Såg ni ögonen?»

Och han vände sig om som om han velat ånyo erinra sig synen.

Hans gång vardt ojämn, han tycktes endast stötvis kunna förflytta sig, tänderna skalbade, händerna voro iskalla, en våldsam sinnesrörelse bemäktigade sig honom.

Jag tilltalade honom, men han svarade icke.

Vid portén funno vi en vagn; det var hög tid.

Knappt hade han satt sig upp, förrän frossbrytningarna ökades och han fick en verklig nervattack, under hvilken

han af fruktan att skrämma mig, sade, i det han tryckte min hand:

»Det är ingenting, alls ingenting, jag skulle bara vilja gråta.»

Bröstet häfde sig våldsamt, ögonen blefvo blodsprängda, men inga tårar syntes till.

Jag gaf honom luktvattenflaskan som hade hjälpt mig, och då vi kommo hem till honom återstod endast frossbrytningarna.

Med betjäntens tillhjälp lade jag honom till sängs, lät tända på en stor brasa i rummet; därpå skyndade jag till min läkare, för hvilken jag berättade hvad som händt.

Han följde då med mig.

Armand var blossande röd, han yrade och framstammade ord utan mening, det enda som tydligt kunde urskiljas var Marguerites namn.

»Nå?» frågade jag doktorn, när han undersökt den sjuke.

»Ja, han har hjarnfeber, hvarken mer eller mindre, och detär tur, ty eljes tror jag, gud förlåte mig, att han skulle blifvit tokig. Lyckligtvis kommer den fysiska sjukdomen att upp-häfva den andliga, och om en månad skall han vara kvitt den ena och kanske båda två.»

VII.

Sådana sjukdomar, som de för hvilka Armand råkat ut, ha den fördelen, att de döda med detsamma eller ganska snart kunna botas.

Fjorton dagar efter de händelser jag skildrat, var Armand så godt som återställd, och vi förenade genom en stark vänskap. Jag hade knappt lämnat hans rum under hela tiden sjukdomen varat.

Våren slösade med sina blommor och blad, sina fåglar och sina sånger, och min väns fönster vette åt trädgården, hvars härliga dofter stego upp till honom.

Läkaren hade tillåtit honom att stiga upp, och vi sutto ofta och pratade vid det öppna fönstret mellan tolf och två på middagen, då solen är som varmast.

Jag aktade mig noga för att tala med honom om Marguerite, af fruktan att detta namn skulle uppväcka de sorgliga minnen, som nu slumrade under den sjukes skenbara lugn, men Armand tycktes tvärtom med nöje tala om henne; icke som förr med tårar i ögonen, utan med ett blidt småleende, som lugnade mig beträffande hans själstillstånd.

Jag hade lagt märke till att alltsedan sitt sista besök på kyrkogården sedan tilldragelsen där, som hos honom framkallat denna häftiga kris, tycktes själslidandet vara öfvervunnet af sjukdomen och som om han såg Marguerites död från en annan synpunkt.

Ett slags tröst hade dock den vunna vissheten medfört och för att förjaga den dystra bild, som ofta framställde sig för honom, fördjupade han sig i minnena af sin lyckliga förbindelse med Marguerite och tycktes icke vilja veta af några andra.Kroppen var alltför utmattad af sjukdomen och äfven af tillfrisknandet för att tillåta själen en häftig sinnesrörelse, men vårens glada stämningar, som omgaf Armand, förde omedvetet hans tankar till leende bilder.

Han hade alltjämt envist vägrat att underrätta sin familj om den fara, hvari han sväfvade, och då han vardt räddad, visste fadren ej att han varit sjuk.

En kväll hade vi stannat längre än vanligt vid fönstret, vädret var härligt och solen gick till hvila i en guld- och asur-skimrande molnbädd. Fastän vi voro i Paris tycktes den omgif-vande grönskan isolera oss från världen, och knappt stördes vårt samtal då och då af bullret från något åkdon.

»Det var nästan vid denna tid på året, en afton som denna, jag lärde känna Marguerite», sade Armand, lyssnande till sina egna tankar och icke till det jag sade.

Jag svarade ej.

Då vände han sig till mig och sade:

»Jag måste dock berätta dig denna historia; du skall däraf göra en bok, som man inte kommer att tro på, men som kanske kan bli intressant att skrifva.»

»Det där kan du berätta mig en annan gång, min vän», sade jag, »du är ännu inte riktigt återställd.»

»Aftonen är varm, jag har ätit min hönsportion», sade han småleende, »jag är feberfri, vi ha ingenting att göra, jag skall berätta dig allt.»

»Eftersom du ovillkorligen vill, så får jag väl höra på.»

»Det är en mycket enkel historia», tillade han, »och jag skall tala om händelserna i den ordning de följde. Om du en gång gör något af den, står det dig fritt att omarbeta den.»

Han berättade följande rörande historia, som jag knappt ändrat alls.

»Ja», sade Armand, i det han lät hufvudet falla tillbaka mot fåtöljens ryggstöd, »ja, det var en afton som denna. Jag hade tillbringat dagen på landet med en af mina vänner, Gaston R ... På aftonen återvände vi till Paris och som vi inte visste hvad vi skulle taga oss till, gingo vi in på Variététeatem.

Under en mellanakt gingo vi ut, och i korridoren sågo vi ett långt fruntimmer gå förbi; min vän hälsade på henne.»

»Hvem var det, du hälsade på?» frågade jag.

»Marguerite Gautier», svarade han.»Hon måtte vara mycket förändrad, ty jag kände inte igen henne», sade jag i en sinnesrörelse, som du strax skall förstå.

»Hon har varit sjuk, den stackars flickan blir nog inte gammal.»

Jag erinrar mig dessa ord, som om de blifvit sagda i går.

Du skall veta, min vän, att sedan två år tillbaka hade alltid anblicken af denna kvinna hvar gång jag mötte henne, förorsakat mig ett säreget intryck. Utan att jag visste hvarför, bleknade jag och fick en våldsam hjärtklappning. En af mina vänner, som sysselsätter sig med de ockulta vetenskaperna, skulle kalla det jag erfor för fluidalfrändskap, men jag tror helt enkelt, att jag var af ödet bestämd att bli kär i Marguerite och att jag hade en förkänsla däraf.

Att hon gjorde ett djupt intryck på mig, ha flera af mina vänner lagt märke till och de skrattade åt mig, när de igenkände hvem det var, som gjorde detta intryck.

Första gången jag såg henne var vid Börsen utanför Susse’s butik. En öppen vagn stannade vid porten och en hvitklädd dam steg ur. Ett sorl af beundran följde henne, när hon gick in i butiken. Hvad mig beträffar stod jag som fastnitad på min plats. Genom fönstren kunde jag se henne utvälja det hon kommit för att köpa. Jag hade kunnat gå in, men jag vågade ej. Jag visste inte hvem hon var, och fruktade att hon skulle gissa till anledningen och känna sig förolämpad. Emellertid trodde jag ej att få återse henne.

Hon var elegant, klädd i en muslinsklädning, fullsatt med volanger, en rutig indisk schal, i hörnen broderad med blommor i guld och silke, en italiensk halmhatt, ett enda armband, en tjock guldkedja, sådan som då började bli modern.

Hon steg upp i sin vagn och for därifrån.

En af bokhållame i butiken stannade i dörren och följde med ögonen den eleganta kundens ekipage. Jag närmade mig och frågade honom hvad denna dam hette.

»Det var fröken Marguerite Gautier», svarade han.

Jag vågade inte fråga om hennes adress, utan gick min väg.

Minnet af denna syn, ty det var en verklig sådan, bleknade ej bort likt andra minnen jag haft, och öfver allt sökte jag denna hvitklädda dam, som var så kungligt vacker.

Några dagar därefter gafs en stor föreställning på Opera-Comique. Jag gick dit. Den första jag varseblef i en avant-scen på galleriet var Marguerite Gautier.

Den unge mannen, som jag var i sällskap med, kände också igen henne, ty han nämnde hennes namn och sade:

»Se, en så vacker flicka.»

I samma ögonblick riktade Marguerite sin kikare åt vårt håll, varseblef min vän, smålog och gaf ett tecken att han skulle göra henne ett besök.

»Jag skall gå och hälsa på henne», sade han, »jag kommer strax tillbaka.»

Jag kunde inte afhålla mig från att säga:

»Hvad du är lycklig.»

»Hur så?»

»Som får gå till den damen.»

»Är du kär i henne?»

»Nej», sade jag rodnande, ty jag visste verkligen inte hvad jag skulle svara, »men jag skulle gärna vilja bli bekant med henne.»

»Kom med mig, skall jag presentera dig.»

»Fråga först om hennes tillåtelse.»

»Åh nej, henne behöfver man inte genera sig för, kom du bara.»

Dessa ord smärtade mig. Jag darrade för att få visshet om att Marguerite ej förtjänade de känslor jag hyste för henne.

Det finns i en bok af Alphons Karr med titel ’Am Rauchen’ en man, som en afton följer efter ett mycket elegant fruntimmer, i hvilket han blifvit kär vid första ögonkastet, så vacker var hon. För att få kyssa denna kvinnas hand, känner han sig äga styrka nog till hvad som helst, vilja att eröfra allt och mod att göra allt. Han knappt vågar titta på det smalben hon kokett visar för att icke vid beröring med gatan smutsa sin klädning. Under det han drömmer om allt han skulle göra, om han ägde den kvinnan, hejdar hon honom i ett gathörn och frågar, om han vill komma upp med henne:

Han vänder bort hufvudet, sneddar öfver gatan och går sorgsen hem.

Jag erinrade mig denna skiss, och jag som skulle velat lida för denna kvinna, jag fruktade, att hon alltför snart lät sig eröfras, att hon alltför hastigt gaf mig en kärlek, som jag velat betala med lång väntan eller ett stort offer. Sådana äro vi män,och det är lyckligt att fantasien gjuter denna poesi öfver sinnligheten och att kroppens begär göra detta medgifvande åt själens drömmar.

Om man hade sagt: »Du skall få äga denna kvinna i afton,

men i morgon skall du dö, så hade jag gått in därpå. Hade man sagt: »Betala tio louisdorer, så blir du hennes älskare», skulle jag vägrat och gråtit likt ett barn, som vid uppvaknandet ser drömslottet försvinna.

Men jag ville bli bekant med henne, det var enda sättet att få reda på, hur jag borde förhålla mig.

Jag förklarade min vän att jag önskade hennes tillstånd att bli presenterad, och jag vankade af och an i korridorerna, inbillande mig, att hon när som helst skulle få sikte på mig, och jag visste inte, hur jag skulle kunna uthärda hennes blickar.

Jag försökte på förhand att bereda mig på hvad jag skulle säga.

Hvilken sublim dårskap är inte kärleken!

Efter en stund återkom min vän.

»Hon väntar oss», sade han.

»Är hon ensam?» frågade jag.

»Nej, hon har ett annat fruntimmer i sällskap.»

»Finns det inga herrar där?»

»Nej då.»

»Låt oss då gå.»

Min vän styrde sina steg mot teaterporten.

»Men det är ju inte rätta vägen», sade jag.

»Nej, vi skola först hämta konfekt åt henne. Hon bad mig därom.»

Vi gingo in till en konditor i operapassagen.

Jag skulle velat köpa hela butiken och jag såg mig om för att få bästa möjliga innehåll till påsen, då min vän sade:

»Ett skålpund kanderade drufvor.»

»Vet du, att hon tycker om sådana?»

»Det är en känd sak, att hon aldrig äter annan konfekt. Men», fortsatte han, då vi kommit ut, »vet du hvad det är för en kvinna, jag skall presentera dig för? Inbilla dig inte, att hon är hertiginna, det är helt enkelt en sådan, som säljer sin gunst åt hvem som helst. Du behöfver således inte genera dig, utan säg hvad du vill.»

»Godt, jag förstår», stammade jag.Fast besluten att kurera mig från min dårskap, följde jag in med.

Vid mitt inträde i logen skrattade Marguerite högljudt.

Jag skulle önskat se henne sorgsen.

Min vän presenterade mig, Marguerite gjorde en lätt böjning på hufvudet och sade:

»Nå, hvar är konfekten?»

»Var så god.»

När hon tog den, tittade hon på mig. Jag slog ned ögonen och rodnade.

Hon lutade sig mot sin följerlagerska och hviskade ett par ord i hennes öra, hvarefter båda brusto ut i skratt.

Jag var gifvetvis orsaken till deras munterhet; min förvirring ökades. Vid denna tid hade jag till älskarinna en liten borgarfru, mycket öm och mycket sentimental, hvars känslosamhet och melankoliska bref kommo mig att skratta. Genom det som jag nu själf led, förstod jag, hur ondt jag måste ha gjort henne, och under fem minuter älskade jag henne, högre en någon kvinna varit älskad.

Marguerite åt sina drufvor, utan att vidare bry sig om mig.

Min vän ville rädda mig ur denna löjliga belägenhet.

Marguerite, sade han, »det bör inte förvåna er, att herr Duval ingenting säger till er, ni gör honom till den grad förbryllad, att han inte vet hvad han skall säga.»

»Jag tror snarare, att herr Duval följt med er hit, därför att ni tyckte det vara ledsamt att komma ensam.

»Om det vore sannt», sade jag i min tur, »skulle jag ej ha bedt Ernest att hos er anhålla om tillstånd att bli presenterad.»

»Det var kanske bara ett sätt att uppskjuta det ledsamma ögonblicket.»

Om man umgåtts med kvinnor af Marguerites slag, vet man, hvilket nöje de finna att göra sig kvicka och gnabbas med folk, som de träffa för första gången. Det är kanhända en vedergällning för de förödmjukelser de ofta äro tvungna att underkasta sig af dem, som de se alla dagar.

För att kunna svara dem, fordras också ett slags vana vid deras umgängeston, hvilket jag icke hade, dessutom gjorde den föreställning jag gjort mig om Marguerite, skämtet ytterst pinsamt. Ingenting, som kom från denna kvinna, var mig likgiltigt.Jag steg upp sägande med en skäHning i rösten, som jag omöjligen kunde helt dölja:

s>Om detta är er tanke om mig, min fröken, återstår mig endast att be er om ursäkt för min härvaro och aflägsna mig med en försäkran, att icke göra ett fömyadt besök.»

Därmed bugade jag mig och gick.

Knappt hade jag stängt dörren förrän jag hörde en tredje skrattsalfva. I detta ögonblick skulle jag önskat att någon skuffat till mig.

Jag återvände till min plats på parkett.

Man gaf tecken att ridån skulle gå upp.

Ernest kom tillbaka till mig.

»Så du bär dig åt, de trodde du var tokig», sade han i det han satte sig.

»Hvad sade Marguerite, när jag gick?»

Hon skrattade och sade att hon aldrig sett någon så löjlig, som du. Men du bör inte därför anse dig slagen, du skall bara inte göra det slags damer den äran att taga dem på allvar; de veta icke hvad elegans och höflighet vill säga. Det är med dem som med hundar, på hvilka man stänker parfym — de tycka att det luktar illa och gå därför och rulla sig i rännstenen

»På det hela taget bryr jag mig inte därom», sade jag i det jag försökte antaga en obesvärad ton, »jag skall aldrig mer återse denna kvinna, och om hon behagade mig, innan jag kände henne, så är det helt annorlunda nu, sedan jag känner henne.»

»Bah! Jag misströstar inte, att en vacker dag få se dig i bakgrunden af hennes loge och att få höra att du ruinerar dig för hennes skull. Det skulle du förresten göra rätt i; hon är illa uppfostrad, men hon är vacker att ha till älskarinna.»

Lyckligtvis gick ridån upp, och min vän tystnade. Att säga hvad som spelades vore omöjligt. Allt hvad jag kommer ihåg är, att jag emellanåt höjde blicken till den loge, jag så tvärt lämnat och att jag där oaflåtligen såg nya uppvaktande kavaljerer. Emellertid tänkte jag ständigt på Marguerite. En ny känsla bemäktigade sig mig. Jag tyckte, att jag borde försöka bringa glömska öfver hennes förolämpning och min löjlighet. Jag sade mig själf, att om det också skulle kosta mig allt hvad jag ägde, skulle denna kvinna bli min, och jag med full rätt intaga den plats jag så brådstörtadt hade lämnat.Innan spektaklet var slut, lämnade Marguerite och hennes väninna sin loge.

Ofrivilligt lämnade också jag min plats.

»Går du redan?» frågade Ernest.

»Ja.»

»Hvarför det då?»

I samma ögonblick varseblef han att logen var tom.

»Gå, gå för all del, och lycka till, eller snarare bättre lycka denna gången.»

Jag gick.

I trappan hörde jag fraset af kjolar och sorlet af röster. Jag ställde mig i skymundan och utan att bli sedd, såg jag de båda fruntimren gå, i sällskap med två unga män.

I teaterfarstun inväntade dem en betjäntgosse.

»Säg åt kusken att vänta utanför Café Anglais», sade Marguerite, »vi gå dit till fots.»

Några minuter senare då jag flanerade på boulevarden, såg jag i en af restaurangens fönster Marguerite, stödd mot balkongen, plockande sönder den ena efter den andra af kamelioma i sin bukett.

En af de unga männen stod lutad öfver hennes axel och samtalade hviskande med henne.

Jag begaf mig till Maison-d'Or midtemot och förlorade ej ur sikte nyssnämnda fönster.

Klockan ett på morgonen steg Marguerite upp i sin vagn, åtföljd af sina tre vänner.

Jag tog en droska och följde efter.

Vagnen stannade på rue d'Antin 9.

Marguerite steg ur och gick ensam upp till sig.

Detta var sannolikt en tillfällighet, men den gjorde mig mycket lycklig.

Från och med denna dag mötte jag ofta Marguerite på teatern eller i Champs-Elysées. Alltid samma glädtighet öfver henne, alltid samma sinnesrörelse hos mig.

Fjorton dagar förflöto emellertid, utan att jag såg henne någonstädes. Jag träffade Gaston och frågade efter henne.

»Den stackars flickan är mycket sjuk», svarade han.

»Hvad fattas henne?»

»Hon är lungsiktig och som det lif hon lefvat, just into är egnadt att bota henne, ligger hon till sängs och är döende.Hjärtat är ett underligt ting. Jag vardt nästan belåten öfver denna sjukdom.

Hvarje dag gick jag för att efterhöra den sjukas befinnande, dock utan att säga mitt namn eller lämna mitt kort. Härigenom fick jag veta, att hon var på bättringsvägen och att hon rest till Bagnéres.

Tiden gick; intrycket, om också inte minnet, tycktes småningom utplånas. Jag reste bort; andra förbindelser, mina vanor och arbeten undanträngde tanken på Marguerite, och när jag tänkte på henne, såg jag i detta tycke endast ett svärmeri, som man brukar ha, när man är helt ung, och som man sedan skrattar åt.

Dessutom hade det ej varit någon ära att öfvervinna detta tycke, ty jag hade förlorat Marguerite ur sikte alltsedan hennes afresa, och som sagdt när hon gick förbi mig i korridoren på Varietés, kände jag icke igen henne.

Hon var visserligen beslöjad, men hur mycket beslöjad hon än måtte ha varit två år förut, skulle jag icke behöft se henne för att känna igen henne — jag skulle anat henne.

Det hindrade dock ej mitt hjärta att slå fortare, när jag fick veta, att det var hon. De två år som förflutit, utan att jag sett henne samt de följder som denna skilsmessa tycktes ha åstadkommit, förflyktigades som rök, då jag blott snuddade vid hennes klädningsfåll.

VIII.

»Men», fortsatte Armand, efter en stunds tystnad, »fast jag insåg, att jag ännu var förälskad, kände jag mig starkare än förr, och i min önskan att återse Marguerite fanns det också ett begär att visa henne, att jag hade blifvit henne öfverlägsen.

Hvilka utvägar och hvilka skäl finner icke hjärtat för att kunna nå sitt mål!

Jag förmådde heller icke stanna längre i korridoren, utanåtervände till min plats i orkestern, och kastade en snabb blick öfver salongen för att se i hvilken loge hon satt.

Hon satt i en parkettavantscen och alldeles ensam. Hon var mycket förändrad, som jag förut sagt, det forna likgiltiga småleendet återfanns ej mera på hennes läppar. Hon hade lidit, hon led ännu.

Fast man var i april månad, var hon vinterklädd, i en elegant sammetsklädning.

Jag betraktade henne så ihärdigt, att mina blickar ådrogo sig hennes uppmärksamhet.

Hon granskade mig några ögonblick, tog sin kikare för att kunna se bättre. Hon tycktes igenkänna mig, utan att be-stämdt kunna säga hvem jag var, ty när hon lade bort kikaren, sväfvade ett leende, denna förtjusande kvinnliga hälsning, öfver hennes läppar, som svar på den hälsning hon tycktes vänta af mig. Men jag besvarade den icke för att få öfvertag öfver henne och låtsas ha glömt, när hon kom ihåg.

Hon trodde, att hon misstagit sig och vände bort hufvudet.

Ridån gick upp.

Jag har ofta sett Marguerite på teatern, men jag har aldrig sett henne egna den minsta uppmärksamhet åt spelet.

Hvad mig själf beträffar, intresserade mig pjäsen högst obetydligt och jag sysselsatte mig blott med henne, allt under det jag ansträngde mig till det yttersta, för att hon ingenting skulle märka.

Jag såg henne utbyta blickar med någon som satt i logen midtför hennes, och då jag riktade mina ögon mot denna loge, upptäckte jag ett fruntimmer, som jag mycket väl kände.

Det var en f. d. kurtisan, hvilken försökt komma in vid teatern, men då hon misslyckats häri, slagit sig på handel och öfvertagit en modeaffär i förhoppning att draga nytta af sina förbindelser med Paris eleganta demimonddamer.

Jag såg i henne ett medel att få träffa Marguerite och begagnade ett ögonblick, då hon såg åt mitt håll, att hälsa på henne.

Hvad jag förutsett inträffade, hon inbjöd mig till sin loge.

Prudence Duvernoy, det var den lyckliga modistens namn, var en af dessa korpulenta fyrti års kvinnor, med hvilka man ej behöfver gå så synnerligen diplomatiskt tillväga för att förmå dem att säga hvad man vill veta, i synnerhet när det, som man vill veta, är så enkelt, som det jag tänkte fråga om.När hon åter började sitt ögonspråk med Marguerite, passade jag på att fråga:

»Hvem är det ni ser på?»

»Marguerite Gautier.»

»Känner ni henne?»

»Ja, jag är hennes modist och hon är min granne.»

»Ni bor således på rue d'Antin?»

»N:o 7. Fönstret i hennes toilettrum vetter åt fönstret i mitt.»

»Man säger att hon är förtjusande.»

»Ni känner henne således inte.»

»Nej, men jag skulle vilja göra det.»

»Vill ni att jag ber henne komma hit till oss?»

»Nej, jag skulle hellre önska att ni presenterade mig för henne.»

»Hemma hos henne?»

»Ja.»

»Det blir svårare.»

»Hur så?»

»Därför att hon beskyddas af en gammal, mycket svartsjuk hertig.»

»Beskyddas, det låter bra.»

»Jaa, beskyddas», upprepade Prudence, »den stackars gubben skulle nog komma till korta som hennes älskare.»

Prudence berättade då hur Marguerite gjort hertigens bekantskap i Bagnéres.

»Är det därför», tillade jag, »som hon befinner sig eDsam här?»

»Ja, just det.»

»Men hvem skall följa henne hem?»

»Han.»

»Kommer han således och hämtar henne?»

»Ja, om ett ögonblick.»

»Och ni själf, hvem skall ledsaga er?»

»Ingen.»

»Får jag erbjuda mig?»

»Men ni är ju i sällskap med en vän, tyckte jag.»

»Nåja, då erbjuda vi oss båda.»

»Hvad är den där vännen för en?»»Det är en högst intelligent och glad ung man, och han kommer att bli förtjust öfver att få göra er bekantskap.»

»Nåja, då komma vi öfverens att gå alla tre efter den här pjäsen, den andra har jag sett.»

»Mycket gärna, jag skall underrätta min vän.»

»Ja, var så god.»

»Ah», sade Prudence, just som jag stod i begrepp att gå, »se där ha vi hertigen i Marguerites loge.»

Jag betraktade honom.

En sjuttiårs man hade verkligen tagit plats bakom den unga kvinnan och räckte henne en påse konfekt, däri hon leende stack ner handen; sedan lade hon den framför sig i logen och gjorde ett tecken åt Prudence som kunde öfversättas med:

»Vill ni ha?»

»Nej», gestikulerade Prudence.

Marguerite tog påsen och vände sig om för att prata med hertigen.

Det kan nog synas barnsligt att redogöra för alla dessa detaljer, men allt som rörde Marguerite står så lefvande för mitt minne, att jag inte kan underlåta att omtala det nu.

Jag gick för att meddela Gaston hvad jag gjort upp för oss båda.

Han gick in därpå.

Vi lämnade våra platser för att gå upp till madame Duver-noys loge.

Knappt hade vi öppnat logedörren förrän vi blefvo tvungna att stanna för att låta Marguerite och hertigen passera förbi oss.

Jag skulle velat ge tio år af mitt lif för att ha fått vara i hans ställe.

När de kommit ut på boulevarden, bjöd han henne plats i en phaéton som han själf körde. Snart voro de ur sikte, dragna af två präktiga hästar i fullt traf.

Vi gingo in i Prudences loge.

När pjäsen var slut, aflägsnade vi oss, och togo därpå en droska som förde oss till rue d’Antin 7. Vid porten bjöd Prudence oss att stiga upp med för att få visa oss sin affärslokal, som vi inte sett och öfver hvilken hon tycktes vara mycket stolt. Du förstår med hvilken ifver jag samtyckte.

Jag visste att jag så småningom närmade mig Marguerite och återförde snart samtalet på henne.»Är den gamle hertigen hos er granne?» frågade jag Prudence

»Nej, hon är nog ensam.»

»Men hon måste ha förskräckligt ledsamt», sade Gaston.

»Vi tillbringa nästan alla aftnar tillsammans eller också ropar hon på mig när hon kommer hem. Hon lägger sig aldrig förrän klockan två på morgonen. Hon kan inte sofva förr.»

»Hur kommer det sig?»

»Därför att hon har bröstlidande och nästan alltid feber.»

»Har hon inga älskare?» frågade jag.

»Jag ser aldrig någon stanna kvar, när jag går, men jag svarar inte för att ingen kommer sen jag gått. Jag träffar ofta om aftnarna hos henne en viss grefve de N ... som tror sig befordra sina utsikter genom att förlägga sina besök till klockan elfva, och genom att skicka henne så många juveler hon vill ha, men hon kan inte uthärda honom. Och däri gör hon orätt, det är en mycket rik gosse. Förgäfves säger j ag alltsom oftast till henne 'Kära barn, det där passar dig just.’ Hon som i allmänhet lyssnar till hvad jag säger, vänder mig då ryggen och svarar att han är alldeles för dum. Att han är dum det medger jag, men det vore för henne en god ställning, och den gamle hertigen kan när som hälst dö. De gamla gubbarne äro egoister; hans släkt förebrår honom ständigt hans tillgifvenhet för Marguerite och af dessa två skäl kommer han ej att lämna något arf åt henne. Jag predikar moral för henne, men då svarar hon, att det är tids nog att taga grefven, när hertigen är död. Det är inte alltid roligt», fortsatte Prudence, »att lefva som hon. Mig skulle det där inte passa, utan jag skulle snart nog ge honom sitt afsked. Han är fadd, den där gubben; han kallar henne sin dotter, han vårdar henne som vore hon ett barn och alltid är han i hälarna på henne. Jag är säker på att vid den här tiden vankar en af hans betjänter utanför för att se efter hvem som går ut, men i synnerhet hvem som går in.»

»Stackars Marguerite!» sade Gaston i det han satte sig till pianot och spelade en vals, det visste jag inte. Men jag tyckte, att hon på sista tiden inte sett så glad ut som förr.»

»Tyst», sade Prudence och lyssnade.

Gaston slutade spela.

»Jag tycker att hon ropar mig.»

Vi lyssnade.

En röst hördes verkligen ropa Prudence.

»Ja, då mina herrar, få ni lof att gå», sade fru Duvernoy. »Jaså, det är ert sätt att uppfatta gästfrihet», sade Gaston skrattande, »vi gå inte förr än det faller oss in.»

»Hvarför skulle vi gå?»

»Jag måste gå till Marguerite.»

»Vi vänta här.»

»Det går inte an.»

»Då gå vi med.»

»Ännu mindre det.»

»Jag känner Marguerite», sade Gaston, »jag kan mycket väl göra henne ett besök.»

»Men Armand känner henne inte.»

»Jag skall presentera honom.»

»Det är omöjligt.»

Vi hörde ånyo Marguerites röst ropa Prudence.

Denna skyndade in i sitt toilettrum. Jag och Gaston följde efter.

Hon öppnade fönstret.

»Vi gömde oss så, att vi inte skulle synas utifrån.

»Jag har under tio minuter hållit på att ropa», sade Marguerite i en nästan befallande ton.

»Hvad vill du mig?»

»Jag vill att du kommer hit ögonblickligen.»

»Hvarför det?»

»Därför att grefve de N... ännu sitter kvar och han tråkar ihjäl mig.»

»Jag kan inte komma nu.»

»Hvem hindrar dig?»

»Jag har två unga män hos mig som inte vilja gå.»

»Säg åt dem att du måste gå bort.»

»Det har jag sagt dem.»

»Nåja, låt dem sitta kvar då; när de se att du går, gå de också sin väg.»

»Efter att ha vändt upp och ned på allting kanske.»

»Men hvad vilja de då?»

»De vilja träffa dig.»

»Hvad heta de?»

»Den ene känner du, herr Gaston R ...»

»Javisst honom känner jag, och den andre?»

»Herr Armand Duval. Honom känner du väl inte?»»Nej; men tag dem med, allt är bättre än grefven. Jag väntar dig, skynda!»

Marguerite stängde sitt fönster, Pradence sitt.

Marguerite, som ett ögonblick tyckte sig igenkänna mitt ansikte, kom inte i håg mitt namn. Jag skulle föredragit ett ofördelaktigt minne, än denna glömska.

»Jag visste väl det», sade Gaston, »att hon skulle bli förtjust att träffa oss.»

»Förtjust .är inte rätta ordet», sade Prudence, i det hon tog på sig schal och hatt, »hon tar emot er för att få

grefven till att gå. Försök att vara angenämare än han, ty eljes får jag Marguerite till ovän, jag känner henne.»

Vi följde med Prudence.

Jag darrade; det tycktes mig som om detta besök skulle få ett stort inflytande öfver mitt lif.

Jag var mera upprörd än aftonen för min presentation i logen på Opera-Comique.

När vi kommo till dörren af det rum du känner till, bultade mitt hjärta så hårdt, att jag ej kunde tänka redigt.

Några ackorder från pianot träffade våra öron.

Prudence ringde.

Musiken tystnade.

Ett fruntimmer, som mera såg ut som sällskapsdam än kammarjungfru, öppnade för oss.

Vi gingo genom salongen till boudoaren, hvilken vid denna tid såg ut alldeles som du sett den nu.

En ung man stod lutad mot kaminen.

Marguerite, som satt vid pianot, lät sina fingrar löpa fram och tillbaka på tangenterna och påbörjade flera stycken, som hon ej afslutade.

Intrycket af denna interiör verkade nedstämmande, för den unge mannen var det ledsamt att vara en nolla och för värdinnan ledsamt att taga emot en dylik.

Vid ljudet af Prudences röst steg Marguerite upp och efter att ha växlat en tacksam blick med fru Duvemoy, kom hon emot oss sägande:

»Stig in, mina herrar, och var välkomna.»»God afton, min käre Gaston», sade Marguerite till min följeslagare, »jag är mycket glad att få se er. Hvarför kom ni inte till min loge på Variétes?»

»Jag fruktade att störa er.»

»Vänner», ocli Marguerite betonade detta ord, som om hon velat låta de närvarande förstå, att Gaston, trots det familjära sätt hon tagit emot honom på, icke var och aldrig hade varit annat än en vän, »vänner störa aldrig.» ^

»Tillåt mig då att få presentera herr Armand Duval.»

»Det hade jag redan uppdragit år Prudence att göra.»

»Dessutom», tillade jag bugande och nu i stånd att få fram tämligen begripliga ljud, »har jag redan haft äran att bli presenterad för er.»

»Det tycktes som om Marguerite sökte i minnet, men antingen kom hon ej ihåg det eder låtsade hon det.

»Min fröken», sade jag då, »jag är er tacksam att ni giömt denna första presentation, då jag betedde mig mycket löjligt och bör ha förekommit er mycket ledsam. Det är nu två år sen på Opera-Comique; jag var med Emest de ...»

»Ja, nu minns jag», sade Marguerite med ett småleende. »Det var inte ni, som var löjlig, det var jag som var retsam, som jag ibland är, fast mycket mindre nu för tiden. Säg, har ni förlåtit mig?»

Hon räckte mig sin hand, som jag kysste.

»Det är sannt», återtog hon. »Tänk er, att jag har den fula vanan att vilja göra folk förlägna, när jag träffar dem första gången. Det är mycket dumt. Min läkare säger att det kommer sig däraf, att jag är nervös och alltid sjuk — ni måste tro min läkare.»

»Men ni ser ut att vara alldeles frisk.»

»Åh, jag har varit mycket sjuk.»

»Jag vet det.»

»Hvem har talat om det för er?»

»Det hade alla reda på. Jag kom ofta för att höra hur ni mådde, och vardt mycket glad, när jag hörde, att ni var på bätt-ringsvägen.»»Men man gaf mig aldrig ert kort.»

»Jag lämnade aldrig något.»

»Var ni kanske den unge man, som hvarje dag under min sjukdom kom för att fråga hur det var med mig och som aldrig ville säga sitt namn?»

»Ja, det var jag.»

»Då är ni mer än öfverseende, ni är ädelmodig. Det där skulle aldrig ni ha gjort min grefve», tillade hon, vändande sig mot grefve de N ... och efter att ha gifvit mig en af dessa blickar, hvarmed kvinnorna uttrycka sin tillfredsställelse med männen.

»Jag känner er blott sedan två månader», svarade grefven.

»Men herr Duval blott sedan fem minuter Ni svarar alltid dumt.»

Kvinnorna äro obarmhärtiga mot män, som de ej tycka om.

Grefven rodnade och bet sig i läppen.

Jag hade medlidande med honom, ty han föreföll att vara kär liksom jag, och Marguerites sträfva rättframhet borde göra honom mycket olycklig, i synnerhet i närvaron af två främlingar.

»Ni gjorde musik då vi anlände», sade jag för att byta om samtalsämne, »vill ni inte göra mig det nöjet att fortsätta och därigenom behandla mig som en gammal bekant.»

»Åh», utbrast hon, »i det hon kastade sig på soffan och gjorde ett tecken åt oss att följa exemplet, »Gaston vet nog hvad slags musik jag utför. Det går an, när jag är ensam med grefven, men jag vill inte låta er utstå en dylik plåga.»

»Det är således blott mig ni visar den ynnesten?»

»Ni gör orätt i att förebrå mig det, den ynnesten är ju den enda.»

Den stackars gossen blef alltid afspisad. Han kastade en bönfallande blick på Marguerite.

»Säg, Prudence», fortsatte hon, »har du gjort det som jag bad dig göra?»

»Ja.»

»Det var bra. Du får berätta mig det senare. Vi ha saker att göra upp och du får inte gå härifrån, förrän jag talat med dig.»

»Vi äro helt säkert i vägen», sade jag, »och nu, eftersom vi eller rättare sagdt jag för andra gången blifvit presenterad för att komma er att glömma första gången,skola vi, Gaston och jag, draga oss tillbaka »»Nej för ingen del, det var inte för er skull jag sade det. Jag önskar tvärtom, att ni skall stanna.»

Grefven tog fram ett elegant ur och såg därpå.

»Det är tid för mig, att gå till klubben», sade ban.

Marguerite svarade ej.

Grefven lämnade sin plats vid kaminen och gick emot henne.

»Farväl, min fröken.»

Marguerite steg upp.

»Farväl, min bäste grefve, skall ni redan gå?»

»Ja, jag är rädd att tråka ut er.»

»Ni tråkar inte ut mig mera i dag, än alla andra dagar. När får man se er åter?»

»När ni tillåter.»

»Farväl då!»

Du får medge att det var grymt.

Grefven hade lyckligtvis en mycket god uppfostran och en förträfflig karaktär. Han nöjde sig med att kyssa den hand Marguerite tämligen nonchalant räckte honom och att gå, sedan han bugat sig för oss.

När han gick ut genom dörren gaf han Prudence en blick.

Hon ryckte på axlama med en min som betydde:

»Hvad vill ni, jag har gjort hvad jag kunnat.»

»Nanine», ropade Marguerite, »lys herr grefven ut.»

Vi hörde dörren öppnas och stängas.

»Ändtligen!» utbrast Marguerite i det hon kom tillbaka, »den der herm enerverar mig alldeles ohyggligt.»

»Mitt kära barn», sade Prudence, »du är verkligen alltför elak mot honom, han som är så god och förekommande mot dig. Se här på kaminen ligger ett ur, som han gifvit dig, och som kostat honom minst tusen kronor, det är säkert.»

Och fru Duvemoy, som närmat sig kaminen, lekte med nämda smycke och kastade begärliga blickar därpå.

»Kära du», sade Marguerite i det hon satte sig vid pianot, »om jag i ena vågskålen lägger hvad han ger mig och i den andra hvad han säger, så tycker jag att han får sina besök för godt pris.»

»Den stackars gossen är kär i dig.»

»Om jag skulle lyssna till alla, som äro kära i mig, skulle jag inte ens få tid att äta middag.»

Hon lät sina fingrar glida öfver tangenterna, därpå vände hon sig mot oss sägande:»Vill ni ha någonting att dricka? Jag vill ha lite punsch.»

»Och jag skulle inte förakta en portion höns», sade Pru-dence, »om vi skulle supera?»

»Ja, låt oss gå ut och supera», sade Gaston.

»Nej, vi supera här hemma.»

Hon ringde, Nanine kom in.

»Skicka efter en ordentlig supé!»

»Hvad skall jag taga för slag?»

»Tag hvad du vill, bara det går fort.»

Nanine gick.

»Det var ett bra påhitt»,sade Marguerite, dansande som ett barn, »vi ska supera. Hvad det där grefliga dumhufvudet är genomledsam!»

Ju oftare jag träffade Marguerite, dess mer betagen vardt jag. Hon var bedårande vacker. Till och med hennes magerhet förlänade henne behag.

Jag satt försjunken i beskådande.

Det skulle vara svårt att förklara hvad som rörde sig inom mig. Jag var full af öfverseende med hennes lif, full af beundran för hennes skönhet. Det bevis på oegennytta som hon gaf genom att afvisa en ung, elegant och rik man, som var färdig att ruinera sig för henne, ursäktade i mina ögon alla hennes föregående felsteg. Det fanns hos denna kvinna någonting liknande renhet. Man såg, att hon ännu blott tagit de första stegen på lastens väg. Hennes lugna hållning, hennes smidiga växt, rosenröda, skälfvande näsborrar och hennes stora ögon, omgifna af en lätt blåaktig ring antydde en af dessa eldiga naturer, som sprida omkring sig en parfym af vällust, liksom de orientaliska parfymflaskor, hvilka, hur väl de än äro tillslutna, dock låta den instängda doften tränga ut.

I hennes ögon blixtrade ibland en åtrå, vare sig det nu var natur eller en följd af hennes sjukliga tillstånd, som skänkte löfte om himlens salighet åt den hon älskade. Men de, som älskat Marguerite voro oräkneliga, och dem hon älskat, räknades icke ännu.

Med ett ord, man såg i henne ungmön, som slumpen gjort till kurtisan, och kurtisanen, som en annan slump kunde gjort till den mest älskande och renhjärtade kvinna. Det fanns ännu hos Marguerite stolthet och begär efter oberoende, dessa två känslor, som, när de såras, äro i stånd till detsamma somkyskheten. Jag sade ingenting. Min själ tycktes ha förflyttat sig till mitt hjärta, och mitt hjärta till mina ögon.

»Det var således ni», återtog hon plötsligt, »som kom för att fråga efter mitt befinnande, när jag var sjuk?»

»Ja.»

»Vet ni, att det var mycket vackert gjordt. Hvad kan jag göra för att visa min tacksamhet?

»Tillåta mig att få besöka er ibland.

»Så ofta ni vill, mellan fem och sex och mellan elfva och tolf om aftnarna. Hör nu, Gaston, spela 'Uppbjudning till dans’ för mig.»

»Hvarför det?»

»Först och främst för att göra mig ett nöje och sedan därför, att jag inte kan lära mig att spela den själf.»

»Hvari ligger svårigheten?»

»I tredje satsen, de där takterna med kors.»

Gaston steg upp, satte sig vid pianot och började denna underbara melodi af Weber, som stod uppslagen på notställaren.

Med ena handen stödd mot pianot och med ögonen oafvändt fixerade på noterna, sjöng hon sakta med, och när Gaston kom till det omnämnda stället, gnolade hon spelande med fingrarna på baksidan af pianot.

»D, E, D, E, D, F, E, D., det där kan jag inte spela. Tag det omigen.

Gaston började omigen, hvarefter Marguerite sade:

»Låt nu mig försöka.

Hon tog hans plats och spelade nu själf, men hennes upproriska fingrar misstogo sig alltid på någon af ofvannämnde noter.

»Är det inte obegripligt», utbrast hon med barnsligt tonfall, »att jag inte är i stånd att spela den där passagen. Kan ni tro att jag ibland sitter uppe till klockan två på morgonen för den skull. Och när jag tänker på att grefven, den dumsnuten, spelar den utan noter och till på köpet utomordentligt, så tror jag nästan, att det är det som gör mig så ursinnig på honom.

Hon började åter, men med samma resultat.

»Jag struntar i både Weber, musik och piano», utbrast hon, kastande nothäftet till andra ändan af rummet. »Kan någon begripa, hvarför jag inte kan spela åtta kors efter hvarandra?»

Hon lade armarna öfver bröstet och betraktade oss under det hon stampade i golfvet.Blodet steg upp i hennes

kinder och en svag hosta öppnade hennes läppar.

»Seså, seså», sade Prudence, som tagit af hatten och slätade till sitt hår framför spegeln, skall du nu reta upp dig igen och göra dig sjuk. Låt oss supera, det är bättre, jag håller på att dö af hunger.»

Marguerite ringde ånyo, därpå satte hon sig till pianot och började halfhögt sjunga en skabrös visa, i hvars ackompanjemang hon inte klickade.

Gaston kunde denna visa och de sjöngo ett slags duett.

»Sjung inte de där simpelhetema», sade jag förtroligt och i bönfallande ton till Marguerite.

»Åh, hvad ni är oskyldig», sade hon och räckte mig skrattande sin hand.

»Det är inte för min skull, utan för er.»

Marguerite gjorde en åtbörd, som skulle betyda:

»Det var längesedan oskulden och jag skildes åt.»

Just nu inkom Nanine.

»Är supén färdig?» frågade Marguerite.

»Ja, fröken, om ett ögonblick.»

»Apropos», sade Prudence, »ni har inte sett våningen, kom skall jag visa er den.»

Du mins ju att salongen var ett under af prakt.

Marguerite följde med oss en stund, sedan ropade hon på Gaston och gick med honom in i matsalen för att se efter om supén var serverad.

»Nej titta», sade Prudence högröstadt i det hon från en hylla tog en figur af sachsiskt porslin, »jag visste inte att du hade den där lille gubben.»

»Hvilken?»

»En liten herde som håller en bur med en liten fågel i.»

»Behåll den, om du tycker om den.»

»Ja, men jag näns inte taga den ifrån dig.»

»Jag tänkte ge den till min kammarjungfru, jag finner den anskrämlig, men eftersom du tycker om den, så tag den.»

Prudence brydde sig blott om gåfvan och icke sättet, hvarpå den gafs. Hon ställde undan porslinsgubben och förde mig in i toilettrummet, där hon visade mig två miniatyrporträtt, som hängde midt emot hvarandra och sade:

»Se här grefve de G..., som var mycket förälskad f Mar-guerite; det var genom honom som hon kom i ropet. Känner ni honom?»

»Nej. Och den här?» frågade jag pekande på den andra miniatyren.

»Det är lille vicomte de L ... Han vardt tvungen att resa.»

»Hvarför det då?»

»Därför att han var nästan ruinerad. Se det var en som älskade Marguerite!»

»Hon å sin sida älskade väl också honom?»

»Hon är en så underlig flicka, man vet aldrig hvar man har henne. Samma kväll han for, var hon som vanligt på teatern, men vid hans afresa fällde hon tårar.»

I detsamma kom Nanine och anmälde att supén var serverad.

När vi kommo in i matsalen stod Marguerite lutad mot väggen, och Gaston som höll hennes händer, talade sakta med henne.

»Är ni tokig», sade Marguerite till honom, »ni vet mycket väl att jag inte bryr mig om er. Dessutom kommer man väl inte två år efter det man lärt känna en sådan kvinna som mig och ber att få bli hennes älskare. Vi ge oss antingen strax eller aldrig. Mitt herrskap, låt oss gå till bords.»

Lösgörande sig från Gaston bjöd Marguerite honom sitta på sin högra sida, mig på sin vänstra. Därpå sade hon till Nanine:

»Innan du sätter dig, så säg till i köket, att man inte öppnar, om någon skulle ringa.»

Denna order gafs klockan ett på morgonen.

Man skrattade, man drack och man åt mycket vid supén. Efter en kort stund hade munterheten öfverskridit konvenansens gränser, och dessa uttryck som en viss krets finner roliga, men som alltid äro nedsättande för den, som yttrar dem, ljödo allt som oftast och mottogos med jubel af Nanine, Prudence och Marguerite.

Gaston roade sig ofantligt, han var i grund och botten en hygglig gosse trots sina fula vanor. Ett ögonblick kunde jag slå ifrån mig tankarna, vara likgiltig för det uppträde, som jag hade för ögonen och deltaga i denna munterhet, som tycktes utgöra en af måltidens rätter; men småningom isolerade jag mig från detta oväsen, mitt glas stod orördt framför mig, ochjag hade nästan blifvit sorgsen öfver att se denna härliga varelse på tjugu år dricka, tala som en simpel karl och skratta högljud-dare ju anstötligare det sagda var.

Denna uppsluppenhet, detta sätt att tala och dricka, som hos de andra bordsgästerna tycktes vara en följd af utsväfningar eller vana, tycktes mig hos Marguerite vara föranledt af ett feberaktigt behof att glömma, af en nervös retlighet. Vid hvarje glas champagne betäcktes hennes kinder af en feberaktig rodnad, och en hosta, som i början af supén var obetydlig, hade småningom blifvit så häftig, att hon måste luta hufvudet tillbaka mot stolsryggen och trycka händerna mot bröstet hvar gång hon hostade.

Jag led vid tanken på det onda, som tillfogades denna bräckliga organism under dessa dagliga utsväfningar.

Ändtligen inträffade en sak, som jag förutsett och befarat. Mot slutet af supén fick Marguerite en hostattack, häftigare än dem jag sett henne ha förut. Det såg ut som om hennes bröst skulle sprängas sönder. Den stackars flickan vardt purpurröd, slöt ögonen af smärta och förde till sina läppar ser-veten, som färgades röd af en bloddroppe. Då steg hon upp och skyndade till sitt toilettrum.

»Hvad fattas Marguerite?» frågade Gaston.

»Hon har skrattat för mycket och nu spottar hon blod», sade Prudence. »Men det är inte farligt, det kommer på när som hälst. Hon kommer snart in igen; låt henne vara ensam, det tycker hon bäst om.»

Hvad mig beträffar kunde jag inte uthärda detta, och till Nanines och Prudences bestörtning gick jag att uppsöka Marguerite, trots deras häjdande tillrop.

X.

Rummet, dit hon tagit sin tillflykt var endast upplyst med ett enda ljus, som stod på bordet. Hon låg utsträckt på en soffa, klädningen var uppknäppt, ena handen tryckt n. 'thjärtat, den andra hängde slappt ned. På bordet stod ett handfat af silfver, till hälften fylldt med vatten, som var färgadt af blod.

Marguerite, som var mycket blek försökte att återfå and-ningsförmåga. Emellanåt höjdes hennes bröst af en suck, som tycktes bereda henne lindring och en känsla af välbefinnande.

Jag närmade mig henne, utan att hon gjorde en rörelse, jag satte mig och tog den af hennes händer, som hvilade på soffan.

»Ah, är det ni?» sade hon småleende.

Jag måtte ha sett förstörd ut, ty hon tillade:

»Är ni också sjuk?»

»Nej, men ni, har ni ännu ondt?»

»Mycket litet», och hon af torkade med näsduken tårarna som framkadats af hostan, »jag är tämligen van vid detta.»

»Ni tar lifvet af er», sade jag med upprörd stämma, »jag ville vara er vän, er släktinge för att förbjuda er att göra er illa.»

»Det lönar verkligen inte mödan att ni oroar er», sade hon i bitter ton. »Ser ni inte att de andra inte bry sig om mig, de veta att det finns ingen bot för detta onda.»

Därpå steg hon upp, tog ljuset som hon ställde på kaminen och såg sig i spegeln.

»Hvad jag är blek», sade hon, i det hon knäppte igen kläd-ningen och med handen slätade till håret. »Ah bah, låt oss gå tillbaka till supén. Kommer ni med?»

Men jag satt kvar och rörde mig inte.

Hon förstod min sinnesrörelse, ty hon närmade sig, räckte mig handen och sade:

»Seså, kom nu.»

Jag tog hennes hand, förde den till mina läppar och vätte den mot min vilja med två länge återhållna tårar.

»Så barnslig ni är», sade hon, ånyo sättande sig bredvid mig. »Ni gråter, hvad är det åt er?»

»Jag förefaller er nog mycket enfaldig, men det jag nu sett, har gjordt mig oerhördt leasen.»

»Ni är bra god. Men hvad vill ni att jag skall göra? Jag kan inte sofva, jag måste förströ mig en smula. Och dessutom. sådana som jag, en mer eller mindre, hvad betyder det? I.äKame säga, att blodet, som jag spottar, kommer från luft-rörets förgreningar. Jag låtsas tro dem, det är allt hvad jag kan göra för dem.»

»Hör på, Marguerite», sade jag med ett känsloutbrott, som jag ej kunde behärska, »jag vet ej hvilket inflytande ni kan komma att få öfver mitt lif, men hvad jag vet är, att i närvarande stund finns det ingen — inte ens min syster — för hvilken jag intresserar mig i samma grad som för er. Detta intresse väcktes första gången jag såg er. Jag ber er för himlens skull, sköt om er och lef inte längre på detta sätt.»

»Om jag skötte mig, skulle jag dö. Det, som uppehåller mig, är det feberaktiga lif jag för. Att sköta sig det passar för de kvinnor, som ha familj och vänner; men vi, från samma ögonblick vi ej längre kunna tillfredsställa våra älskares fåfänga eller njutningsbegär, öfvergifva de oss, och de långa aftnarna följas af långa dagar. Det vet nog jag det, som varit sängliggande två månader; efter tre veckor kom ingen människa längre och såg om mig.»

»Det är visserligen sannt, att jag ingenting betyder för er,» återtog jag, »men om ni ville, skulle jag vårda er som en bror, jag skulle inte lämna er och jag skulle göra er frisk. Då ni sedan finge krafter, kunde ni, om ni så för godt funne, återvända till det lif ni nu för; men jag är säker på, att ni skulle föredraga en lugn och stillsam tillvaro, det skulle lyckliggöra och försköna er.»

»Ja, det där tror'ni nu, därför att vinet försatt er i vemodsstämning, men ni skulle inte ha det tålamod, hvilket ni berömmer er af.»

»Tillåt mig påminna er, Marguerite, att ni var sjuk under två månader, och att jag under dessa två månader dagligen kom för att höra efter ert hälsotillstånd.»

»Det är sannt, men hvarför kom ni inte upp till mig?»

»Därför att jag då inte kände er.»

»Inte brukar man väl genera sig för en sådan kvinna som mig.»

»Man generar sig alltid för en kvinna, det är åtminstone min mening.»

»Ni skulle således vilja vårda mig?»

»Ja.»

»Och alltid stanna hos mig?»

»Ja.»»Till och med om nätterna?»

»Så länge jag ej tråkade ut er.»

»Hvad kaliar ni det?»

»Tillgifvenhet.»

»Och hvaraf kommer sig denna tillgifvenhet?»

»Af den oemotståndliga sympati jag hyser för er.»

»Ni är således kär i mig? Säg det med ens, det är mycket enklare.»

»Kan så vara, men om jag en dag säger er det, idag biir det icke.»

»Ni gjorde klokast i att aldrig säga det.»

»Hvarför det?»

»Därför att denna bekännelse blott kan leda till två ting.»

»Hvilka då?»

»Antingen till att jag ej tar emot er, och då blir ni missnöjd, eller jag tar emot er, och då får ni en bedröflig älskarinna; en nervös, sjuklig, sorgsen kvinna, eller också munter, men på ett sätt som är värre än sorgsenheten, en kvinna, som spottar blod och depenserar hundra tusen francs om året; det kan gå an för en gammal rik man som hertigen, men det är ledsamt för en ung man som ni, och beviset därpå är, att alla unga älskare jag haft mycket snart lämnat mig.»

Jag svarade ej, jag lyssnade. Denna öppenhjärtighet, som närmade sig en bikt, detta sorgliga lif som skymtade fram under den förgyllda slöja, som höljde det, och hvars verklighet den stackars flickan sökte undfly i utsväfningar, rus och sömnlöshet; allt detta gjorde ett så starkt intryck på mig, att jag icke fann ett enda ord.

»Sesâ», sade Marguerite, »vi prata barnsligheter. Bjud mig nu armen och låt oss gå tillbaka till matsalen, de böra ej få veta orsaken till vår frånvaro.»

»Gå ni, om ni vill, men tillåt mig att stanna här.»

»Hvarför det då?»

»Därför att er munterhet gör mig ondt.»

»Nåväl, jag blir då sorgsen i stället.»

»Hör på, Marguerite, låt mig få säga er en sak, som man nog ofta sagt er, och som ni är så van att höra, att ni kanske knappast tror därpå, men som icke desto mindre är sannt, och som jag aldrig mera skall upprepa.»»Och det vore?» sade hon med samma småleende som en ung mor när hon lyssnar till sitt barns oförnuftiga infall.

»Att alltsedan jag första gången såg er, jag vet ej hur eller hvarför, har ni intagit en plats i mitt lif, och fast jag försökt att förjaga er bild ur mina tankar, har den alltid återkommit, och idag då jag återsåg er efter att ej ha sett er på två år, har ni fått ett än större inflytande öfver mitt hjärta och sinne, nu när ni tagit emot mig, när jag känner er, allt det säregna hos er, har ni blifvit mig oumbärlig, och jag blir tokig, om ni inte älskar mig, eller om ni inte tillåter mig att älska er.»

»Men olycklige, jag säger som fru D..., ni måste vara mycket rik. Vet ni inte att jag ger ut sex, sju tusen francs i månaden och att jag ej kan lefva på ringare belopp. Förstår ni inte, min stackars vän, att jag inom kort skulle ruinera er, att er familj skulle sätta er under förmyndare som straff för att ni lefde tillsammans med en varelse

sådan som jag. Håll af mig som en vän, men inte mera. Kom och hälsa på mig, vi skola skratta och prata, men uppskatta mig inte för högt, jag är inte mycket värd. Ni har ett godt hjärta, ni har behof af kärlek, ni är för ung och för känslig för att lefva i våra kretsar. Tag en gift kvinna till älskarinna. Ni ser, att jag är en snäll flicka, som talar uppriktigt med er.»

»Hvad katten gör ni här?» utbrast Prudence, som vi icke hört komma, men som stod på tröskeln med till hälften upplöst hår och klädningen öppen. Denna oordning var nog föranledd af Gaston.

»Vi tala förstånd», sade Marguerite, »låt oss vara i fred en stund, vi komma snart in.»

»Det är bra, prata ni mina barn», sade Prudence i det hon gick sin väg och stängde dörren som för att ge ytterligare eftertryck åt tonen, hvarmed hon sagt de sista orden.

»Det är således öfverenskommet», återtog Marguerite när vi blifvit ensamma, »att ni icke skall älska mig längre.»

»Då reser jag min väg.»

»Är det så långt gånget?»

Jag hade gått för långt för att draga mig tillbaka och dessutom gjorde hon mig alldeles hufvudyr. Denna blandning af glädtighet och vemod, af skuld och oskuld, själfva denna sjukdom som ökade känsligheten i hennes intryck och retligheten hos hennes nerver, allt lät mig förstå, att om jag icke för-sta gången tog herraväldet öfver denna glömska och ombytliga natur, vore hon förlorad för mig.

»Jaså, ni menar således fullt allvar», tillade hon.

»Allvar, javisst.»

»Men hvarför har ni inte sagt det förut?»

»När skulle jag sagt er det?»

»Dagen efter den då ni blef presenterad för mig på Opera-Comique.»

»Jag fruktar, att ni tagit mycket illa emot mig, om jag kommit.»

»Hur så?»

»Därför att jag dabbat mig kvällen förut.»

»Ja, det var sannt. Men ni älskade mig redan då?»

»Ja.»

»Hvilket naturligtvis inte hindrade er att sofva lugnt och godt efter spektaklet. Jag känner till den där stora kärleken.»

»Där misstar ni er. Vet ni hvad jag gjorde den där kvällen?»

»Nej.»

»Jag väntade på er utanför Café Anglais. Jag följde efter vagnen som förde bort er och edra tre vänner, och när jag såg er ensam stiga ur och ensam gå upp till er, kände jag mig mycket lycklig.»

Marguerite började skratta.

»Hvad skrattar ni åt?»

»Åt ingenting.»

»Säg mig det, jag besvär er, eljes tror jag, att ni gör narr af mig.»

»Lofvar ni att inte bli ond?»

»Med hvad rätt skulle jag bli ond?»

»Nåväl, det fanns ett förträffligt skäl för mig att gå ensam upp.»

»Hvilket då?»

»Man väntade mig här.»

Om hon gifvit mig ett knifhugg, kunde hon ej ha gjort mig mera ondt. Jag steg upp och räckte henne handen.

»Farväl», sade jag.

»Jag visste ju, att ni skulle bli ond,» sade hon. »Männen ha en vurm att välja veta det, som smärtar dem.»»Men jag försäkrar er», tillade jag kyligt, som om jag velat visa, att jag för alltid var botad för min passion, jag försäkrar, att jag alls inte är ond. Det var ju helt naturligt, att någon väntade er, liksom det är naturligt, att jag går härifrån när klockan är tre på morgonen.»

»Ni har kanske också någon, som väntar på er hemma?»

»Nej, men jag måste gå.»

»Farväl.»

»Ni vill således bli af med mig?»

»Nej, visst inte.»

»Hvarför plågar ni mig?»

»Hvad har jag plågat er med?»

»Ni sade, att det var någon som väntade på er.»

»Jag kunde in te underlåta att skratta åt blotta tanken, att ni känt er så lycklig öfver att se mig ensam gå in, när jag hade ett så utmärkt skäl därtill.»

»Man gläder sig ofta åt en bamslighet, och det är synd att förstöra denna glädje, när man genom att låta den vara, kan lyckliggöra en människa.»

»Men hvem tror ni er då ha att göra med? Jag är hvar-ken en oskyldig ungmö eller en hertiginna. Jag har inte känt er förrän i dag och är inte skyldig er räkenskap för mina handlingar. Om vi anta, att jag en dag blir er älskarinna, så måste ni veta, att jag haft andra älskare före er. Om ni redan nu ställer till scener af svartsjuka, hvad skall det då bli sedan — om detta sedan kommer att bli verklighet. Jag har aldrig träffat en man, sådan som ni.»

»Ingen har någonsin älskat er som jag.»

»Älskar ni mig då, uppriktigt sagdt, så mycket?»

»Så mycket som det är tänkbart att kunna älska.»

»Och det har varat sedan ...?»

»Sedan den dag då jag såg er stiga ur vagnen utanför Sus-se’s butik för tre år sedan.»

»Vet ni, att det där är storslaget! Nåväl, hvad skall jag göra för att belöna denna varma kärlek?»

»Ni skall älska mig en smula», sade jag med en hjärtklappning, som nästan hindrade mig att tala.

Ty, oaktadt de till hälften gäckande småleenden med hvilka hon beledsagat hela detta samtal, tyckte jag, att Mar-

5guerite började påverkas af min sinnesrörelse, ocb att den så länge efterlängtade stunden snart vore inne.

»Nå, men hertigen då?»

»Hvilken hertig?»

»Min gamle svartsjuke beskyddare.»

»Han får ingenting veta.»

»Men om han får veta det?»

»Så skall han förlåta er.»

»Inte. Han öfverger mig, och hvad blir det sen af mig?»

»Men ni löper ju samma risk för en annan.»

»Hur vet ni det?»

»Af den tillsägelse ni gjorde att ej släppa in någon i natt.»

»Det är sannt, men han är en verklig vän, han.»

»Som ni ej tycks bry er vidare om, eftersom ni stänger er dörr för honom vid den tiden.»

»Det tillkommer inte er att förebrå mig det, eftersom det skedde för att ta emot er och er vän.»

Småningom hade jag närmat mig Marguerite, lagt armarna om hennes lif och jag kände hennes veka kropp lätt stödd mot mina hopknäppta händer.

»Om ni visste hur jag älskar er», hviskade jag.

»Riktigt säkert?»

»Jag svär det.»

»Nåväl, om ni lofvar att göra allt hvad jag vill utan att knota, utan att göra anmärkningar och utan att göra frågor, så skall jag kanske älska er.»

»Allt hvad ni vill.»

»Men jag förbereder er på, jag vill ha frihet att göra hvad som faller mig in, utan att för er redogöra för enskildheterna i mitt lif. Jag har länge sökt en ung, medgörlig älskare, kär utan misstroende, älskad utan rättigheter, men jag har aldrig kunnat finna en sådan. I stället för att vara tillfredsställda af att länge bli beviljade det, som de knappast hoppats erhålla en gång, fordra männen af sin älskarinna räkenskap för hennes närvarande, förflutna, ja äfven för hennes tillkommande lif. Efter hand som de vänja sig vid henne, vilja de behärska henne, och öka sina fordringar i samma mån som man beviljar dem, allt hvad de önska. Om jag nu besluter mig för att taga en ny älskare, vill jag, att han skall ega tre mycketsällsynta egenskaper; han skall vara förtroendefull, underdånig och grannlaga.

»Ja, jag skall vara allt, hvad ni vill.»

»Vi få se.»

»När få vi se?»

»Längre fram.»

»Hvarför det?»

»Därför», sade Marguerite, lösgörande sig ur mina armar i det hon ur en stor bukett, som hon fått sig tillsänd på morgonen tog en röd kamelia, som hon stack i mitt knapphål, »därför att man inte alltid kan verkställa ett fördrag, samma dag man undertecknar det. Det är lätt att förstå.»

»När får jag återse er?» sade jag slutande henne i mina armar.

»När den där kamelian skiftar färg.»

»Och när blir det?»

»I morgon kväll mellan elfva och tolf. Är ni nöjd?»

»Och det frågar ni?»

»Inte ett ord om detta hvarken till er vän eller Prudence eller någon annan heller.»

»Det lofvar jag.»

»Kyss mig nu, och låt oss sen gå in i matsalen.»

Hon räckte mig sina läppar, slätade ånyo sitt hår och vi gingo ur detta rum, hon sjungande, jag halft förryckt.

I salongen stannade hon och sade med låg röst:

»Det måste förefalla er egendomligt, att jag strax är färdig att bevilja er önskan, men vet ni, hur det kommer sig? Det kommer sig», fortsatte hon, i det hon tog min hand och tryckte den mot sitt hjärta, hvars häftiga slag jag kände, »det kommer sig af ett löfte som jag gifvit mig själf att hellre lefva fort än som andra lefva länge.»

»Tala aldrig mer på det sättet, jag besvär er.»

»Åh, trösta er», fortsatte hon skrattande. »Hur kort tid jag än må ha att lefva, kommer mitt lif alltid att räcka längre än er kärlek.»

Sjungande inträdde hon i matsalen.

»Hvar är Nanine?» sade hon, då hon såg Gaston och Prudence ensamma.

»Hon sofver i ditt rum, i afvaktan på att du skall gå och lägga dig», svarade Prudence.»Den stackaren! Jag tar lifvet af henne. Seså, mina herrar nu är det tid för er att gå.»

Tio minuter senare gingo Gaston och jag. Marguerite tryckte min hand när hon sade farväl och vardt ensam med Prudence.

»Nå», frågade Gaston, när vi kommit ut, »hvad säger du om Marguerite?»

»Hon är en ängel och jag är vansinnigt förälskad i henne.»

»Det kunde jag tro. Har du sagt henne det?»

»Ja.»

»Lofvade hon att tro dig?»

»Nej.»

»Det är annat än Prudence.»

»Har hon lofvat dig något?»

»Mer än det, min vän. Man skulle knappast tro, att den där tjocka Duvernoy vore så bra, som hon verkligen är.»

XI.

Vid detta ställe i berättelsen stannade Armand.

»Vill du stänga igen fönstret», sade han, »jag börjar frysa. Under tiden går jag och lägger mig.»

Jag stängde fönstret. Armand, som ännu var ganska svag, tog af sig nattrocken och lade sig i sängen hvarefter han några ögonblick hvilade hufvudet på kudden, liksom trött efter en lång promenad eller upprörd af plågsamma minnen.

»Du har kanske talat för mycket», sade jag, »vill du att jag går, så att du kan få sofva? Du kan en annan gång berätta slutet på historien.»

»Tycker du att den är tråkig.»

»Tvärtom, min vän.»

»Då fortsätter jag; om du lämnade mig, skulle jag ändå inte kunna sofva.»

»När jag kom hem till mig», återtog han, utan att behöfva samla sina tankar, så lifligt stodo ännu dessa detaljer för honom,»gick jag icke till sängs, utan satte mig att fundera öfver dagens händelser: Sammanträffandet, presentationen, Marguerites löfte, allt hade gått så hastigt, så oväntadt, att jag emellanåt trodde mig ha drömt. Det var dock inte första gången en kvinna som Marguerite lofvade bort sig åt en man dagen efter den dag, då han begärde henne.

Men förgäfves anställde jag dessa betraktelser; det första intryck min blifvande älskarinna gjort på mig, var så starkt, att det ännu ägde bestånd. Jag envisades alltjämt att i henne se, icke en kurtisan som de andra, och med den för alla män vanliga fåfängan var jag benägen att tro, att hon delade den oemotståndliga böjelse jag hyste för henne.

Emellertid hade jag många motsägande exempel för ögonen, och jag hade ofta hört sägas, att Marguerites kärlek hade blif vit en handelsvara, hvars pris växlade efter årstiden.

Men å andra sidan, hur förlika detta rykte med de ständiga afslag hon gett den unge grefven, som vi träffat hos henne. Du svarar, att han misshagade henne och att eftersom hon var frikostigt underhållen af hertigen, ville hon, när hon skulle taga en annan älskare helst taga en, som hon tyckte om. Men hvarför ville hon inte ha Gaston, som var charmant, kvick och rik och hvarför valde hon mig, som hon funnit så löjlig första gången hon såg mig?»

Det är visserligen sannt att det finns ögonblickshandlingar, som betyda mer än årslånga uppvaktningar.

Af dem, som närvoro vid supén var jag den ende som blef orolig, när jag såg henne gå från bordet. Jag följde efter henne, jag var så upprörd, att jag inte förmådde dölja det, och jag grät, då jag kysste hennes hand. Denna omständighet i förening med mina dagliga besök under de två månader hon var sjuk, hade kanske kommit henne att i mig se en man af annat slag än dem hon hittills känt, och kanske hade hon sagt sig, att hon för en kärlek som uttryckte sig på det sättet, väl kunde göra, hvad hon så många gånger förut gjort, att det ej längre hade vidare betydelse för henne.

Alla dessa förmodanden voro, som du ser, ganska sannolika, men hvilken än orsaken till hennes samtycke var, fanns det en sak som var viss, och det var att hon samtyckt.

Ja, jag var förälskad i Marguerite, jag skulle få äga henne, mera kunde jag ej begära. Men, jag upprepar det, fastän honvar en kokott hade jag, kanske för att idealisera henne, inbillat mig själf att denna kärlek var hopplös, och ju mer ögonblicket nalkades, då jag inte ens längre behöfde hoppas, dess mer tvif-lade jag.

Den natten slöt jag inte ögonen.

Jag kände icke igen mig själf. Jag var förryckt. Ibland tyckte jag mig inte vara nog vacker, eller nog rik eller nog elegant för att äga en sådan kvinna, ibland kände jag mig full af stolthet öfver detta ägande, sedan började jag frukta, att Marguerites känsla för mig blott var en öfvergående nyck, och i aningen att en plötslig brytning skulle göra mig olycklig, tänkte jag att det kanske vore bäst att icke gå till henne i afton, att resa bort och skriftligen framställa mina farhågor. Från detta tillstånd öfvergick jag till förhoppningar, lika obegränsade som förtroendefulla. Jag gjorde upp otroliga framtidsdrömmar, jag ville att denna flicka skulle ha mig att tacka för sitt kroppsliga och andliga tillfrisknande, jag ville tillbringa hela mitt lif tillsammans med henne, och jag trodde att hennes kärlek skulle göra mig lyckligare, än en oskuldsfull ungmös.

Med ett ord, jag kan inte upprepa de tusentals tankar, som från mitt hjärta stego upp i mitt hufvud och som småningom utplånades af den sömn, som jag föll i på morgonen. När jag vaknade var klockan två. Vädret var utmärkt. Jag kan inte minnas att lifvet någonsin förr synts mig så rikt och så skönt. Gårdagens minnen stodo för mig utan skuggor, utan hinder, gladt beledsagade af förhoppningar på aftonen. Jag klädde mig skyndsamt. Jag var nöjd och i stånd till de ädlaste handlingar. Mitt hjärta klappade af glädje och kärlek. Jag var i feberaktig spänning. Jag oroade mig inte längre för de saker, som sysselsatt mig innan jag somnade. Jag såg blott resultatet,

och tänkte blott på den stund jag skulle få återse Marguerite.

Det blef mig omöjligt att stanna hemma. Mitt rum var alltför litet att rymma min lycka; jag behöfde hela naturen för att få utgjuta mig.

Jag gick ut.

Jag tog vägen genom rue d'Antin. Marguerites vagn väntade utanför hennes port; jag gick i riktning mot Champs-Elysées. Utan att ens känna människorna som jag mötte, älskade jag dem.

Kärleken gör oss goda.Efter att en timma ha gått af och an mellan Marlyhästarne och den runda planen, såg jag på afstånd Marguerites vagn, jag kände inte igen den, jag anade den.

I samma ögonblick hon vände om hörnet vid Champs-Elysées lät hon vagnen stanna, och en lång, ung man skilde sig från den grupp af bekanta med hvilka han samtalade, för att komma fram till henne.

De pratade en stund; den unge mannen återgick till sina vänner, hästarna sattes åter i gång, och jag, som hade närmat mig gruppen, igenkände i den som talat med Marguerite, grefve de G..., hvars porträtt jag sett och som Prudence förklarat vara den, hvilken Marguerite hade att tacka för sin ställning.

Det var han som blifvit portförbjuden kvällen förut; jag antog att hon låtit vagnen hålla för att ge honom skäl för detta förbud och jag hoppades, att hon samtidigt hade hittat på någon ny förevändning för att inte heller taga emot honom följande natt.

Hur återstoden af dagen tillbragtes, minns jag inte; jag promenerade, rökte och pratade, men hvad jag sade och hvem jag råkade minns jag inte alls.

Allt hvad jag kommer i håg är, att jag gick hem till mig, använde tre timmar till min toalett och att jag hundra gånger om såg på min pendyl och mitt fickur, hvilka olyckligtvis gingo lika.

När klockan slog half elfva tyckte jag att det var tid att gå.

Jag bodde då på rue de Provence, jag gick genom rue du Mont-Blanc, öfver boulevarden, vek af på rue Louisde-Grand, rue Port-Mahon och kom till rue d'Antin. Jag såg upp till Marguerites fönster.

Det lyste därifrån.

Jag ringde på och frågade portvakten, om fröken Gautier var hemma.

Han svarade, att hon aldrig kom hem förr än klockan elfva eller kvarten öfver.

Jag såg på min klocka.

Jag tyckte mig ha gått helt långsamt och ändå hade jag ej behöft mer än fem minuter för att gå från rue de Provence till Marguerite.

Då började jag gå af och an på denna folktomma gata utan butiker.Efter en half timmas förlopp anlände Marguerite. Då hon steg ur sin kupé såg hon sig omkring som om hon sökt någon.

Vagnen for långsamt därifrån, ty vagnskjul och stall fanns ej i huset. Just som Marguerite skulle ringa, närmade jag mig och sade:

»God afton!»

»Åh, är det ni?» sade hon i en ton, som just inte öfver-tygade mig om, att hon fann ett nöje i att träffa mig.

»Ni tillät mig ju att besöka er i afton?»

»Det är sann t, men det hade jag glömt.»

Dessa ord kullstörtade alla mina förhoppningar, men jag började vänja mig vid hennes sätt, och jag gick inte min väg, hvilket jag sannolikt skulle ha gjort förr i tiden.

Vi gingo in.

Nanine hade på förhand öppnat porten.

»Har Prudence kommit hem?» frågade Marguerite.

»Nej, fröken.»

»Säg till att hon gör mig ett besök så fort hon kommer hem. Men släck först lampan i salongen, och om någon kommer, så säg, att jag inte är hemma och inte heller kommer hem.»

Hon var tydligen upptagen af andra tankar och kanske besvärad af mitt olägliga besök. Jag visste inte hvad jag skulle säga, eller hur jag borde förhålla mig. Marguerite gick bort mot sängkammaren, jag stannade där jag var.

»Kom», sade hon.

Hon tog af sig hatten och sammetskappan, kastade dem på sängen och sig själf i en stor fåtölj framför brasan, som hon brukade tända långt fram på sommaren och sade, lekande med sin urkedja.

»Nåå, hvad har ni för nytt att omtala?»

»Ingenting, om inte det, att jag gjort orätt i att komma hit i afton.»

»Hvarför det då?»

»Därför att ni ser förtretad ut, och jag tråkar ut er.»

»Visst inte, men jag är sjuk, jag har mått illa hela dagen, jag har inte sofvit och jag har en afskyvärd migrän.»

»Vill ni, att jag går, så att ni får lägga er?»

»Åhnej, stanna ni; om jag vill lägga mig, kan jag göra det, fast ni är här.»I detsamma ringde det.

»Hvem kommer nu?» sade hon med en rörelse af otålighet.

Om en stund ringde det ånyo.

»Finns det ingen som öppnar? jag får väl själf göra det då.»

Hon steg verkligen upp i det hon sade:

»Vänta här.»

Hon gick igenom våningen och jag hörde tamburdörren öppnas. — Jag lyssnade.

Den, som hon öppnade för, stannade i matsalen. Vid de första orden kände jag igen den unge grefve de N...

»Hur står det till i afton?» frågade han.

»Illa», svarade Marguerite torrt.

»Kommer jag olägligt?»

»Kanhända.»

»Så ni tar emot mig? Hvad har jag gjort er, kära Marguerite?»

»Snälla ni, ni har inte gjort mig någonting. Jag är sjuk och måste gå och lägga mig, därför skall ni göra mig det nöjet att gå er väg. Det är mig en olidlig plåga att inte kunna komma hem en enda kväll, utan att se er uppträda fem minuter efteråt. Hvad vill ni egentligen? Att jag skall bli er älskarinna? Men jag har ju redan hundratals gånger sagt nej, sagt att ni enerverar mig alldeles ohyggligt och att ni kan vända er till någon annan. I dag säger jag för sista gången: jag vill inte veta af er, har ni förstått? Farväl. Se här kommer Nanine, hon skall lysa er. Adjö.»

Utan att tillägga ett ord, utan att lyssna till hvad den unge mannen framstammade, kom Marguerite tillbaka till sängkammaren, hvars dörr hon häftigt slog igen. Strax därpå inträdde Nanine.

»Hör du», sade Marguerite, »när den där fånen nästa gång kommer hit, så svarar du, antingen att jag inte är

hemma, eller att jag inte vill ta emot honom. Jag blir slutligen trött på att folk oaflåtligen kommer hit och begär detsamma af mig, som betala och sedan tycka sig vara kvitt. Om nybör-jarinnoma i vårt ömkliga yrke visste, hur det är, skulle de hellre bli kammarjungfrur. Fast nej, fåfängan att ha vackra kläder, vagnar och diamanter lockar oss, man tror på hvad man hör, ty prostitutionen har också sin tro, och så nöter man småningom ut sitt hjärta, sin kropp, sin skönhet, man fruk-tas som ett vildt djur, föraktas som en paria och omges af folk som taga från en mer än de gifva, och en vacker dag dör man som ett djur, efter att ha förstört både andra och sig själf.»

»Seså, lugna sig nu, fröken är så nervös i kväll», sade Nanine.

»Klädningen besvärar mig», sade Marguerite, i det hon slet ut knapparna i lifvet, »gif mig en peignoar. Nå, och Pru-

dence?»

»Hon var inte hemkommen, men man skulle skicka hit henne, så fort hon kom.

»Se där ännu en», fortsatte Marguerite i det hon aftog klädningen och satte på sig en hvit peignoar, »ännu en som nog förstår att få tag på mig, när hon behöfver mig, men som inte godvilligt kan göra mig en tjänst. Hon vet, att jag väntar det där svaret i afton, att jag måste ha det, att jag är orolig, och jag är säker på, att hon är ute på vift utan att bry sig om mig.»

»Kanske har hon blifvit uppehållen.»

»Tag in punsch.»

»Det där gör fröken sig skada med», sade Nanine.

»Så mycket bättre. Tag också hit litet frukt, en pastej eller en hönsvinge, men kvickt, jag är hungrig.»

Att beskrifva det intryck denna scen gjorde på mig, är onödigt, du kan utan tvifvel gissa dig till det.»

»Ni skall supera med mig», sade hon, »tag en bok så länge, jag går in i toilettrummet ett ögonblick.»

Hon tände ljusen i en kandelaber, öppnade en dörr och försvann.

Hvad mig beträffar, försjönk jag i funderingar öfver denna flickas lif, och min kärlek ökades med medlidande.

Jag gick med stora steg af och an i rummet, alltjämt grubblande, när Prudence inträdde.

»Åh, är ni här?» sade hon, »hvar är Marguerite?»

»I sitt toilettrum.»

»Då får jag vänta så länge. Säg mig, vet ni om, att hon finner er förtjusande?»

»Nej.»

»Har hon alls inte låtit er förstå det?»

»Inte på minsta vis.»

»Hur kommer det sig, att ni är här?»»Jag har kommit på besök.»

»Klockan tolf på natten?»

»Ja, hvarför inte.»

»Gyckelmakare!»

»Hon tog till och med ganska illa emot mig.»

»Hon kommer att ta bättre emot er sedan.»

»Tror ni?»

»Jag medför en god nyhet åt henne.»

»Det är intet ondt i det; hon har således talat med er om

mig?»

»Ja, i går afton, eller snarare i natt, när ni och er vän gått...

»Apropos, hur mår er vän? Jag tror, att han heter Gaston R...

»Ja», svarade jag, som inte kunde återhålla ett småleende vid tanken på det förtroende Gaston gett mig, när jag hörde att Prudence knappt visste hans namn.

»Det är en hygglig gosse, men hvad tar han sig för?»

' »Han har tjugufemtusen francs i räntor.»

»Verkligen! Men för att återkomma till er, så har Marguerite gjort en hel hop frågor om er. Hon frågade hvem ni var, hvad ni gjorde, hvilka mätresser ni haft, med ett ord, allt hvad man kan fråga om en ung man i er ålder. Jag berättade henne allt hvad jag visste och tillade, att jag tyckte er vara mycket stilig.»

»Tack så mycket. Men säg mig, hvad var det för uppdrag hon gaf er i går?»

»Inte något, det var för att bli af med grefven», sade hon. Men i dag har jag fått ett uppdrag, och det är svaret, som jag nu kommit med.»

I detsamma kom Marguerite ut från sitt toilettrum, koketterande i sin med gula bandvippor prydda nattmössa.

Hon var förtjusande.

De bara fotterna voro instuckna i sidentofflor och som afslutning på toiletten var hon sysselsatt med att putsa naglarna.

»Nåå», sade hon, då hon fick se Prudence, »träffade du hertigen?»

»Javisst.»

»Och hvad sade han?»

»Han gaf mig.»»Hur mycket?»

»Sex tusen.»

»Har du dem?»

»Ja.»

»Såg han misslynt ut?»

»Nej.»

»Stackars gubbe!»

Detta »stackars gubbe» sades i en ton omöjlig att återge. Marguerite tog de sex tusenfrancssedlarna.

»Det var hög tid», sade hon. Käraste Prudence, behöfver du pengar?»

»Kära barn, du vet, att om två dagar är det den femtonde, om du kunde låna mig tre, fyra hundra francs, gjorde du mig en tjänst.»

»Skicka bud hit i morgon bittida, det är för sent att få väx-ladt nu.»

»Men glöm det inte.»

»Var lugn. Superar du med oss?»

»Nej, Charles väntar på mig därhemma.»

»Du är således fortfarande förälskad i honom?»

»Ja, rent af vansinnigt, min vän. Vi träffas i morgon. Adjö Armand.»

Fru Duvernoy gick.

Marguerite öppnade en låda och kastade dit sedlarna.

»Tillåter ni, att jag lägger mig?» sade hon småleende och styrde sina steg mot sängen.

»Jag inte bara tillåter det, jag ber därom.»

Hon kastade spetstäcket, som höljde sängen, ned öfver sängfoten och lade sig.

»Kom nu», sade hon, »och sätt er bredvid mig, så få vi prata.»

Prudence hade rätt, svaret som hon medfört hade upplif-vat Marguerite.

»Kan ni förlåta mitt dåliga humör för en stund sen?» sade hon och fattade min hand.

»Jag är beredd att förlåta er mycket mer.»

»Och ni älskar mig?»

»Ända till vansinne.»

»Trots mitt dåliga humör.»

»Trots allt.»»Svär ni mig det?»

»Ja», hviskade jag.

Nu inkom Nanine bärande ett par assietter, kall kyckling, en butelj bourdeaux, smultron och två kuvert.

»Jag lät inte tillaga punsch», sade Nanine, »bordeaux är bättre för fröken, inte sann t, herrn?»

»Jovisst», svarade jag, rörd öfver Marguerites sista ord, och utan att kunna taga mina glödande blickar ifrån henne.

»Godt», sade hon, »sätt allt det här på lilla bordet och flytta det fram till sängen, vi servera oss självfva. Du som inte sofvit på tre nätter, kan behöfva gå och lägga dig, jag behöfver dig inte mera.»

»Skall jag stänga dörren i dubbla lås?»

»Det tror jag det, och framför allt se till att ingen släpps in i morgon före klockan tolf.»

XII.

Klockan fem på morgonen, då dagsljuset började lysa genom gardinerna, sade Marguerite:

»Förlåt att jag jagar bort dig, men jag måste. Hertigen kommer alla mornar; när han kommer, skall man säga honom att jag sofver, men det kan hända, att han väntar tills jag vaknar.»

Jag tog i mina händer Marguerites hufvud, hvars upplösta hår böljade omkring henne och gaf henne en sista kyss, sägande:

»När får jag återse dig?»

»Hör på», sade hon, »tag den lilla förgyllda nyckeln, som ligger på kaminen och öppna den där dörren, lägg sen tillbaka nyckeln och gå din väg. Under dagens lopp skall du få ett bref med mina order, du vet ju att du måste lyda blindt.»

»Ja, men om jag redan bad dig om något?»

»Hvad då?»

»Att få behålla den här nyckeln.»

»Jag har aldrig beviljat någon, det du nu begär.»»Nå, men gör det för min skull, ty jag bedyrar dig, att jag älskar

dig på ett annat sätt än de andra gjort.»

»Nå ja, behåll den då, men jag förbereder dig på, att det blott beror på mig, om du skall ha något gagn af den.»

»Hur så?»

»Det finns riglar på dörrens innersida.»

»Lilla häxa!»

»Jag skall låta taga bort dem.»

»Du älskar mig således en liten smula?»

»Inte vet jag hur det kommer sig, men jag nästan tror det. Gå nu, jag är genomsömnig.

Vi hvilade några ögonblick i hvarandras armar, och jag gick min väg.

Gatorna voro folktomma, den stora staden sof ännu, en mild svalka drog genom kvarteren, hvilka några timmar senare skulle inkräktas af människobuller.

Jag tyckte att den sofvande staden tillhörde mig; jag sökte i mitt minne efter namnen på dem, hvilkas lycka jag hittills hade afundats, men jag påminte mig icke en enda, utan att finna mig lyckligare än han.

Att vara älskad af en ung kysk flicka, vara den förste, som för henne uppenbarar kärlekens sällsamma mysterier, det är visserligen en stor lycka, men det är den enklaste sak i världen. Att bemäktiga sig ett hjärta, som är ovant vid anfall, det är som att tränga in i en stad utan garnison. Uppfostran, plikt-och familjekänslan äro mycket starka skiltvakter; men det finns inga skiltvakter så vaksamma, att de icke kunna bli bedragna af en sexton års flicka, som genom en älskad mans röst af naturen erhåller dessa första kärleksråd, hvilka äro så mycket mer glödande ju renare de tyckas vara.

Ju mer den unga flickan tror på det goda, desto lättare hänger hon sig, om icke åt älskaren så åtminstone åt kärleken, ty varande utan själfförtroende är hon utan kraft, och att bli älskad af henne är en triumf, som hvarje tjugufemårs man skulle kunna eröfra, när han vill. Och sanningen häraf märkes af den vaksamhet och de förskansningar man omger de unga flickorna med. Klostren ha icke murar nog höga och mödrarna inte lås nog starka, religionen icke nog bjudande fordringar för att kunna stänga in alla dessa förtjusande fåglar i den bur, öfver hvilken man inte ens besvärar sig med att strö blommor. Hurlifligt måste de också längta efter denna värld, som man döljer för dem, hur frestande böra de ej tro den vara, hur girigt böra de ej lyssna till den första stämma, som genom gallren berättar om dess hemligheter och välsigna den hand, som först lyfter en flik af den mystiska slöjan.

Men att vara verkligt älskad af en kurtisan, det är en mycket dyrköptare seger. Hos dem har kroppen förstört själen, sinnena förstört hjärtat och utsväfningama förhärdat känslorna. Allt hvad man säger dem, ha de hört förut, de medel man använder, känna de till, och kärleken som de ingifva, ha de sålt till flera än en. De älska yrkesmässigt och icke af hänförelse. Deras beräkningar skydda dem säkrare, än modren och klostret skydda den unga flickan. De ha hittat på benämningen kapris för denna gratiskärlek, som de emellanåt bestå sig som ett slags hvila, som ursäkt eller tröst, liksom dessa ockrare, som suga ut tusentals människor och som tro sig försona allt, om de en gång låna ut ett tjugofrancsstycke åt en stackars sate, som håller på att dö af svält, utan att fordra ränta eller kvitto af honom.

Dessutom när Gud tillstädjer en kurtisan att älska, tycks denna kärlek i början som en förlåtelse, men den slutar alltid som ett straff för henne. Det finns ingen förlåtelse utan botgöring. När en varelse, för hvilken hela dess förflutna lif står som en förebråelse, plötsligt känner sig gripen af en djup, uppriktig, oemotståndlig kärlek, som hon aldrig skulle trott sig i stånd till, när hon tillstått denna kärlek, får den älskade mannen ett dominerande välde öfver henne. Hvad han känner sig stark genom den obarmhärtiga rätten att säga till henne: Ni gör icke mera för kärleken, än hvad ni gjort för guldet.

Då veta de ej, hvilka bevis de kunna ge. Sagan berättar om ett barn, som efter att ute på fältet länge ha roat sig

med att ropa: hjälp, hjälp, för att narra några arbetare, en vacker dag vardt uppslukad af en björn, utan att de, som han så ofta hade narrat, trodde på de verkliga nödrop som han utstötte.

Det är på samma sätt med dessa stackars varelser, när de älska allvarligt. De ha ljugit så många gånger, att man inte längre kan tro dem och midt under sina samvetskval förtäras de af sin kärlek.

Därifrån härleder sig den starka hängifvenhet, den stränga afsondring från världen, hvarpå några bland dem gifvit prof.Men när den man, som ingifvit denna återlösande kärlek är nog ädelmodig att mottaga den utan att minnas det förflutna, när han hängifver sig däråt, när han slutligen älskar så som han är älskad, då uttömmer på en gång denne man alla jordiska känslostämningar, och efter denna kärlek skall hans hjärta vara tillslutet för hvarje annan.

Dessa betraktelser anställde jag inte den där morgonen, jag kom hem från Marguerite. De voro kanske en förkänsla af hvad som skulle hända mig och trots min kärlek till Marguerite förutsåg jag inga dylika följder, nu gör jag det. Sedan allt är oåterkalleligen förbi, framstå de som naturliga följder af det som varit.

Men låt oss återgå till denna förbindelses första dag. När jag hemkom var jag glad till ytterlighet. När jag tänkte på, att de skrankor som min inbillning upprest mellan Marguerite och mig, voro försvunna, att jag ägde henne, och till en viss grad upptog hennes tankar, att jag i min ficka hade nyckeln till hennes rum och rättighet att begagna densamma, så var jag nöjd med lifvet, stolt i hågen, och jag älskade Gud som tillstadt allt detta.

En dag snuddar en ung man förbi en kvinna på gatan, han ser på henne, vänder sig om och går vidare. Han känner icke denna kvinna; hon har nöjen, sorger, kärleksförbindelser, i hvilka han icke har någon del. Han finns inte till för henne och om han tilltalade henne, skulle hon kanske göra narr af honom, liksom Marguerite gjorde med mig. Veckor, månader, år förflyta, och plötsligt när hvar och en af dem följt sitt ödes olika linjer, återför dem slumpens logik tillsammans. Denna kvinna blir denne mans älskarinna och älskar honom. Hvarför?

Hur kommer det sig? Bådas tillvaro smälter samman i en; knappt har denna förtrolighet uppstått förrän den tycktes dem alltid ha funnits till, allt det som varit förut, utplånas ur de båda älskandes minne. Det är underligt, medgif det.

Hvad mig beträffar, så kom jag inte längre ihåg, hur jag lefvat före gårdagen. Hela min varelse darrade af sällhet vid minnet af de ord, som växlats denna första natt. Antingen var Marguerite skicklig i att bedraga, eller också var hennes plötsliga lidelse för mig en af dessa, som tändas vid den första kyssen och som ibland dör lika fort som den födes.

Ju mer jag tänkte härpå, dess mer blef det klart för migatt Marguerite inte hade något skäl att hyckla en kärlek som hon inte kände, och jag tyckte, att kvinnorna älska på två sätt, af hvilka det ena kan bli en följd af det andra: de älska med hjärtat eller med sinnena. En kvinna tar ibland en älskare blott för att tillfredsställa sina sinnen och lär sig då utan att ha väntat det, den andliga kärlekens mysterium och lefver nu endast med hjärtat, ofta söker en ung flicka ingenting annat i äktenskapet än föreningen mellan två rena böjelser och får sedan den plötsliga uppenbarelsen om den fysiska kärleken, som ett energiskt slut på hennes renaste själsintryck.

Midt under dessa tankar insomnade jag. Jag väcktes af ett bref från Marguerite. Brefvets innehåll var följande:

»Se här mina befallningar: i afton på Vaudeville. Kom under tredje mellanakten.

M. G.

Jag låste in denna biljett i en låda för att alltid ha verkligheten till hands, i fall jag skulle tvifla, hvilket ibland hände mig.

Hon sade icke att jag skulle besöka henne under dagen, hvilket jag således icke vågade göra, men jag hade en så stark längtan att få se henne före kvällen, att jag begaf mig till Champs-Elysées, där jag liksom föregående dag såg henne åka förbi mig.

Klockan sju var jag på Vaudeville.

Aldrig hade jag kommit så tidigt till en teater.

Småningom fylldes alla logerna, alla utom en — parkettavan tscenen.

I början af tredje akten öppnades dörren till denna loge, på hvilken jag nästan oafbrutet haft mina ögon riktade; Marguerite kom in.

Hon gick genast fram till logeranden, kastade sökande blickar ner i orkestern, såg mig och gaf mig en tacksam blick.

Hon var bedårande vacker i kväll.

Var jag orsaken till detta koketteri? Älskade hon mig tillräckligt för att tro, att jag skulle känna mig lyckligare, ju vackrare hon var? Jag är ännu i okunnighet härom; men om det varit hennes afsikt, lyckades hon. När hon visade sig, gick det en vågrörelse genom salongen, och till och med skådespelaren på scenen betraktade henne, hvars blotta åsyn störde publiken.

Bokskatt XIV.

6Och jag hade nyckeln till denna kvinnas rum och om tre, fyra timmar skulle hon åter tillhöra mig!

Man klandrar dem, som ruinera sig för aktriser och kurtisaner; hvad som förvånar mig är blott det, att de inte för deras skull begå tjugu gånger flera dårskaper. Man måste som jag ha lefvat detta slags lif för att förstå, att den kärlek — eftersom det ej finns något annat ord — man hyser för dem, blåses upp af deras dagliga små triumfer, hvilka tillfredsställa älskarens fåfänga.

Prudence tog därefter plats i logen och en herre, i hvilken jag igenkände grefve de G... satte sig i bakgrunden.

Vid hans åsyn, gick det en rysning genom mitt hjärta. Utan tvifvel märkte Marguerite hvilket intryck närvaron af denne man i hennes loge, gjorde på mig, ty hon smålog ånyo mot mig, vände ryggen till grefven och tycktes uppmärksamt lyssna till pjäsen. Under tredje mellanakten vände hon sig om och sade ett par ord, hvarefter grefven lämnade logen och Marguerite gjorde ett tecken åt mig att komma.

»God afton», sade hon vid mitt inträde, och räckte mig handen.

»God afton», svarade jag och vände mig till både Marguerite och Prudence.

»Sätt er.»

»Men då tar jag ju någon annans plats. Eller kanske grefve de G. . inte kommer tillbaka?»

»Jo, jag skickade honom att köpa konfekt, så att vi skulle få prata ensamma en stund. Madame Duvernoy är invigd i förtroendet.»

»Ja, mina barn», sade denna, »men var ni lugna, jag skall ingenting säga.»

»Hvad är det åt er i kväll», sade Marguerite i det hon steg upp och gick mot bakgrundens mörker för att kyssa mig på pannan.

»Jag är lite illamående.»

»Då bör ni gå och lägga er», sade hon med denna ironiska min som så väl passade hennes fina och spirituella ansikte.

»Hvar då?»

»Hemma hos er.»

»Ni vet mycket väl att jag inte skulle kunna sofva där.»»Då får ni inte komma hit och vara surmulen, därför att ni sett en herre i min loge.»

»Det är inte af det skälet.»

»Åhjo, jag känner till det där, men ni har orätt och låt oss därför inte vidare tala om den saken. Efter spektaklet

går ni upp till Prudence och där skall ni stanna tills jag kallar er. Förstår ni?»

»Ja.»

Hur skulle jag kunna vara olydig?

»Älskar ni mig fortfarande?» återtog hon.

»Och det frågar ni?»

»Och ni tänker på mig?»

»Hela dagen.»

»Vet ni att jag är riktigt rädd att bli kär i er. Fråga bara Prudence.»

»Åh», svarade denna, »hon är alldeles odrägligt kär.»

»Nu får ni återvända till er plats, grefven kommer strax och det är onödigt att han ser er här.»

»Hvarför det?»

»Därför att det är obehagligt för er att se honom.»

»Nej, men om ni sagt åt mig att ni ville till Vaudeville i afton, hade jag kunnat skicka er den här logen lika bra som han.»

»Olyckligtvis kom han med den, utan att jag bedt honom och erbjöd sig att ledsaga mig. Ni förstår mycket väl, att jag inte kunde låta bli att ta emot den. Allt hvad jag kunde göra var att skrifva till er hvart jag gick, för att ni skulle få se mig och jag få nöjet att återse er tidigare; men efter som detta är den tack jag får, skall jag draga fördel af läxan.»

»Jag har orätt, förlåt mig.»

»Godt, gå nu snällt tillbaka till er plats och framför allt spela inte svartsjuk mera.»

Hon kysste mig ånyo och jag gick.

I korridoren mötte jag grefven, som kom tillbaka.

Jag återvände till min plats.

När allt kom omkring var grefve de G.. .'s närvaro i Marguerites loge den enklaste sak i världen. Han hade varit hennes älskare, han gaf henne en loge och följde henne till teatern, allt detta var mycket naturligt, och i och med detsamma jag tog en sådan kvinna som Marguerite till älskarinna, fick jag lof att finna mig i hennes vanor.Jag var icke desto mindre mycket olycklig under återstoden af aftonen och ytterst nedstämd när jag gick, efter att ha sett Prudence, grefven och Marguerite stiga upp i vagnen som väntade utanför porten. En kvart senare var jag hos Prudence. Hon hade nyss kommit hem.

XIII.

»Ni kom nästan lika fort som vi», sade Prudence.

»Ja», svarade jag mekaniskt. »Hvar är Marguerite?»

»Hemma hos sig.»

»Ensam?»

»Med herr de G ...»

Jag gick med stora steg af och an i salongen.

»Nå, men hvad fattas er?»

»Tror ni jag finner det nöjsamt att vänta här, till herr de G... gått från Marguerite?»

»Nu är ni till på köpet oresonlig. Förstår ni inte att Marguerite ej kan köra grefven på dörren. Herr de G... har länge varit hennes älskare, gifvit henne mycket pengar och ger henne allt fortfarande. Marguerite depenserar årligen öfver hundratusen francs och hon har mycket skulder. Hertigen skickar hvad hon begär, men hon törs inte alltid begära så mycket hon behöfver. Det går inte an, att hon stöter sig med grefven, som åtminstone ger henne tiotusen francs om året. Marguerite älskar er nog, käre vän, men det ligger i både ert och hennes intresse, att denna förbindelse ej blir af allvarlig art. Ni kan inte med edra sju eller åtta tusen francs om året underhålla hennes lyx, de skulle inte ens räcka till underhåll för hennes ekipage. Tag Marguerite för hvad hon är, en snäll, vacker och spirituell kvinna, var hennes älskare under en månad eller två, gif henne buketter, konfekt och teaterbiljetter, men gör er inga andra förhoppningar och ställ inte till några scener af löjlig svartsjuka. Ni vet ju hvem ni har att göra med, Marguerite är intet dygdemönster. Hon tycker om er, niälskar henne, bry er inte om något annat. Jag finner er charmant i er ömtålighet. Ni har den behagligaste mätress i Paris; hon tar emot er i sin magnifika våning, hon är öfverhöljd med diamanter, men hon kostar er inte ett öre, om ni vill, och ändå är ni inte nöjd. Vet ni hvad, att ni begär alldeles för mycket.

»Ni har rätt, men jag kan inte hjälpa det, tanken att denne man är hennes älskare gör mig ett outhärdligt lidande.»

»Dessutom», återtog Prudence, »inte är han hennes älskare, det är en man som gör henne tjänster, det är alltsammans. För två dagar sedan lät hon stänga sin dörr för honom; han kom i morse, hon kunde inte annat göra än taga emot hans loge och tillåta honom att ledsaga henne. Han följde henne sedan hem, steg upp ett ögonblick till henne, men han skall inte stanna där, eftersom ni väntar här. Allt det där förefaller mig mycket naturligt. Dessutom har ni ju ingenting emot hertigen.»

»Ja, men han är ju en gubbe, och jag är säker på att Marguerite inte är hans älskarinna. Förresten kan man ofta finna sig med en dylik förbindelse, utan att därför behöfva finna sig med två. Ett sådant lättsinne liknar alltför mycket beräkning och ställer den, som, om också af kärlek samtycker härtill, i jämnbredd med dem, som ha medgörligheten till ett inbringande yrke.»

»Ack, min vän, hvad ni är gammalmodig! Hur många gånger har jag inte sett de förnäma, eleganta och rika göra så som jag råder er att göra och det utan ansträngning, skam eller samvetskval. Det ser man ju alla dar. Men hur vill ni, att Paris kokotter skulle kunna föra en sådan stat som de göra, om de inte hade tre, fyra älskare åt gången? Det finns ingen förmögenhet, hur ansenlig den än månde vara, som ensam skulle kunna räcka till att bestrida utgifterna för en kvinna sådan som Marguerite. En förmögenhet på fem hundra tusen francs i räntor är i Frankrike en enorm rikedom. Nåväl, min vän, fem hundra tusen francs i räntor skulle inte förslå och se här skälet. En man med en dylik inkomst har ett elegant inredt hus, hästar, domestiker, vagnar, jaktmarker och vänner; ofta är han gift, har barn, han spelar, han reser, hvad vet jag allt. Alla dessa vanor ha blifvit hans andra natur, han kan inte frigöra sig från dem utan att anses ruinerad eller väcka anstöt. Allt som allt, med fem hundra tusen francs om året kan han inte ge sin älskarinna mer än fyrtio, femti tusen francs om året, och det är redan mycket det. Nåväl, andra kärleksförbindelser måste hjälpa tillatt bära de årliga utgifterna. Med Marguerite är det ändå bekvämare. Hon har som genom ett underverk kommit öfver en gammal man, ägare till tio miljoner, hvars hustru och dotter äro döda, och hvars brorsöner själfva äro rika. Han ger henne allt hvad hon vill ha och begär ingenting i utbyte; men hon kan inte gärna begära mer, än sjutti tusen francs om året, och jag är viss på, att om hon skulle öka sina anspråk, skulle han, trots sin rikedom och sin tillgifvenhet, ge henne ett bestämdt afslag.

Alla unga män här i Paris som ha tjugu, trettitusen livres i ränta, det vill säga, som nätt och jämt ha så mycket, att de kunna lefva i de kretsar de besöka, veta mycket väl, när de äro älskare till en sådan kvinna som Marguerite, att hon icke ens skulle kunna betala sin våning och sin betjäning, med hvad de kunde ge henne. De säga henne inte att de veta det, de låtsa sig ingenting se, och när de tröttna gå de sin väg. Om de äro nog fåfänga att själfva vilja bestrida alla utgifter, ruinera de sig som galningar, ge sig sedan af till Afrika där de låta skjuta sig, sedan de efterlämnat en skuld på hundra tusen francs i Paris. Tror ni att älskarinnan är tacksam härför? På intet sätt. Tvärt om, hon säger att hon offrat sin ställning för dem, och att hon förlorat pengar under sin samvaro med dem. Ja ni finner naturligtvis dessa detaljer förnedrande, inte sannt? men de äro i alla fall sanna. Ni är en hygglig gosse, som

jag håller hjärtligt af; jag som i tjugo års tid lefvat bland den sortens damer, jag vet hurudana de äro och hvad de gå för, och jag skulle icke vilja se er taga på allvar den nyck, som en vacker flicka har för er.

»Dessutom», fortsatte Prudence, »låt oss antfiga att Marguerite älskar er tillräckligt för att afstå från både grefven och hertigen, under förutsättning att denne skulle komma underfund med er förbindelse och be henne välja mellan er eller honom, så kan det inte bestridas, att den uppoffring hon därmed skulle göra för er, vore oerhörd. Hvilken jämförlig uppoffring skulle ni kunna göra för henne, säg? När öfvermättnaden infunnit sig, när ni inte längre bryr er om henne, hvad gör ni då för att hålla henne skadeslös för den förlust hon gjort genom er? Ingenting. Ni har skilj t henne från den värld, där hennes lycka och hennes framtid fanns, hon har skänkt er sina bästa år och hon är glömd. Antingen är ni då en vanlig, tarflig människa, som slungar henne i ansiktet hennes förflutna lif och säger då, att ni gör blott som alla de andra älskame gjort; och därigenomöfverlämnar ni henne åt en säker död, eller också är ni en hederlig karl och anser er tvungen att behålla henne hos er och utsätter er sj älf för en oundviklig olycka, ty denna förbindelse som är ursäktlig hos den unge mannen, är det icke hos den stadgade. Hon blir ett hinder för allt, hon tillåter er hvarken familjelifvet eller ärelystnaden, denna männens andra och sista kärlek. Tro därför mig, min vän, tag lifvet sådant det är, och kvinnorna för hvad de äro och ge icke en kurtisan rättighet att kalla sig er fordringsägare i något enda fall.»

Detta var mycket förståndigt resonneradt och med en logik, hvaraf jag inte trott Prudence i stånd till. Jag kunde ej annat än svara att hon hade rätt. Jag räckte henne handen och tackade för hennes råd.

»Seså, seså», sade hon, »jaga bort de där dumma idéerna och skratta. Lifvet är härligt, min vän, det beror bara på under hvilken synvinkel man ser det. Hör på, fråga er vän Gaston, han gör intryck af att uppfatta kärleken på samma sätt som jag. Hvad ni emellertid måste vara öfvertygad om, såvida ni inte är alltför oresonlig, det är, att här bredvid finns en vacker flicka, som otåligt väntar att den som är hos henne, skall gå sin väg, som tänker på er, som gömmer sin natt åt er, och som älskar er, det är jag säker på.

Kom nu och sätt er hos mig vid fönstret, så får ni se när grefven går, och det dröjer nog inte så länge.»

Prudence öppnade ett fönster och vi satte oss båda med armarna mot balkongens balustrad.

Hon tittade på de fåtaliga förbigående, jag drömde. Allt hvad hon sagt surrade i mitt hufvud, och jag kunde inte neka till, att hon hade rätt; men den verkliga kärlek jag hyste för Marguerite kunde inte finna sig i skälen. Jag utstötte alltemellanåt suckar, som kommo Prudence att vända sig om och rycka på axlarne, alldeles som en läkare som misströstar att kunna bota en sjuk.

Hvad man märker att lifvet måste vara kort, tänkte jag för mig själf, att döma af känslostämningarnas snabba växlingar. Jag har blott känt Marguerite i två dagar, hon är min älskarinna blott sedan i går, och hon har redan till den grad lagt beslag på mina tankar, mitt hjärta, mitt lif, att denne grefve de G.. .'s besök gör mig olycklig.Slutligen kom grefven ut, steg upp i sin vagn och försvann. Prudence stängde fönstret.

I samma ögonblick ropade Marguerite på oss.

»Skynda er, bordet dukas», sade hon, »vi skola supera.»

När jag inträdde, flög Marguerite mig om halsen och kysste mig häjdlöst.

»Jaså, vi äro alltjämt surmulna», sade hon.

»Nej, det är öfver», svarade Prudence, »jag har predikat moral för honom och han har lofvat att vara förståndig.»

»Nå, gudskelofl»

Mot min vilja kastade jag en blick på sängen, den var orörd och Marguerite var redan i hvit peignoir.

Vi satte oss till bords.

Behag, mildhet, öppenhjärtighet, allt fanns hos Marguerite och jag var emellanåt tvungen att erkänna, att jag ej hade rättighet att begära annat af henne, att många skulle anse sig lyckliga att vara i mitt ställe, och att jag liksom

Virgilii herde endast hade att njuta af de fröjder, som en gud eller rättare en gudinna skänkte mig.

Jag försökte att sätta Prudence teorier i praktik och vara lika glad som mitt bordssällskap, men det som var natur hos dem var ansträngning för mig, och mitt nervösa skratt som narrade dem, hade mycket släkttycke med tårar.

Slutigen var supén till ända och jag vardt ensam med Marguerite. Hon gick som vanligt och satte sig framför brasan, hvars lågor hon vemodigt betraktade.

Hon tänkte ... På hvad? Jag vet det icke; jag betraktade henne med kärlek och nästan fasa, när jag tänkte på, hvad jag vore i stånd att lida för hennes skull.

»Vet du, hvad jag tänkte på?»

»Nej.»

»På en plan som jag har hittat på.»

»Hvad är det för en plan?»

»Det kan jag ännu ej anförtro dig, men det gifna resultatet däraf kan jag omtala. Det skulle bestå däri, att jag om en månad skulle vara fri och utan skulder, och vi skulle tillbringa sommaren tillsammans på landet.»

»Och du kan inte säga mig på hvad sätt?»

»Nej, älska mig blott som jag älskar dig och allt skall lyckas.»»Är det du ensam som hittat på planen?»

»Ja.»

»Och du skulle ensam utföra den?»

»Blott jag skulle ha obehagen», sade Marguerite med ett småleende, som jag aldrig skall glömma, »men tillsammans skola vi dela förmånerna.

Jag kunde inte låta bli att rodna vid dessa ord, jag tänkte ovillkorligen på Manon Lescaut, som tillsammans med Desgrieux lefde upp herr de B .. .'s förmögenhet.

Jag svarade i en tämligen skarp ton, i det jag steg upp:

»Kära Marguerite, tillåt mig att slippa dela förmånen af andra företag, än dem jag själf värkställer.»

»Hvad vill det säga?»

»Det vill säga, att jag starkt misstänker grefve de G... att vara deltagare i den där utmärkta planen, som jag hvarken vill ha obehagen eller förmånerna utaf.»

»Ni är ett barn. Jag trodde, att ni älskade mig, jag har misstagit mig, det är allt.»

I detsamma steg hon upp, öppnade sitt piano och började ånyo spela 'Uppbjudning till vals' tills hon kom till det där förargliga stället i dur, där hon alltid fastnade.

Var det af gammal vana eller för att påminna mig om den dag, då vi lärde känna hvarandra? Allt hvad jag vet är, att melodien framkallade ljufva minnen, och jag gick fram till henne, tog hennes hufvud mellan mina händer och kysste henne.

»Kan ni förlåta mig», sade jag.

»Det ser ni väl», svarade hon, »men lägg märke till att ni blott hunnit till andra dagen och att jag redan har någonting att förlåta er. Ni håller bra illa edra löften om blind lydnad.»

»Hvad skall jag göra, Marguerite, jag älskar er för mycket, jag är svartsjuk på den minsta af edra tankar. Hvad ni nyss föreslog mig skulle göra mig tokig af glädje, men den hemlighetsfullhet som föregår utförandet af denna plan, gör mig beklämd.»

»Seså, låt oss nu tala förstånd», sade hon i det hon fattade mina båda händer och betraktade mig med ett

förtrollande småleende, omöjligt att motstå. Ni älskar mig, inte sannt och ni skulle vara lycklig att få tillbringa tre, fyra månader på landet i all ensamhet med mig, också jag skulle känna mig lyckligöfver denna ensamhet på tu man hand, som jag dessutom be-höfver för min hälsas skull. Jag kan inte lämna Paris för så lång tid, utan att ordna mina affärer, och de äro hos en sådan kvinna som mig alltid mycket intrasslade. Men nu har jag funnit ett medel att ordna allt, mina affärer och min kärlek till er, ja just till er, skratta inte, jag är dåraktig nog att älska er. Och så tar ni på er förnäma miner och pratar stora ord. Barn, enfaldiga barn, kom blott ihåg att jag älskar er, och oroa er inte för något annat. Äro vi öfverens härom?»

»Allt hvad ni vill är öfverenskommet, det vet ni väl.»

»Då skola vi inom en månad befinna oss i någon liten by, där vi kunna vandra vid stranden af en sjö och dricka mjölk. Det förefaller er nog besynnerligt att jag, Marguerite Gautier, talar så här, det kommer sig däraf, min vän, att när detta pa-riserlif som tycks göra mig så lycklig, icke förbränner mig, tråkar det ut mig, och då får jag en plötslig trängtan efter en lugnare tillvaro, som påminner mig om min barndom. Man har alltid haft en barndom, hvad man än blifvit sedan. Åh, lugna er, jag kommer inte att säga er, att jag är dotter till en pensionerad öfverste, och att jag blifvit uppfostrad i Saint-Denis. Jag är en fattig flicka från landet, och för sex år sedan kunde jag inte skrifva mitt namn. Nu känner ni er lugnare, inte sannt? Hvar-för är ni den förste som jag vänder mig till och ber att dela denna efterlängtade glädje? Säkerligen därför, att jag insett, att ni älskar mig för min egen skull och inte för er, under det att de andra aldrig älskat mig utan själfviskt.

Jag har ofta varit på landet, men aldrig så, som jag skulle önskat det. Jag räknar på er för att få njuta denna ljusa lycka, var nu inte stygg, utan bevilja mig den. Tänk så här: »Hon

blir inte gammal, och jag skulle en dag ångra mig att inte ha uppfyllt den första bön hon ställde till mig, när den var så enkel.»

Hvad kunde man svara på dylikt tal, isynnerhet med minnet af en första kärleksnatt och i väntan på en andra?

En timma senare höll jag Marguerite i mina armar, och om hon bedt mig begå ett brott, skulle jag ha lydt henne.

Klockan sex följande morgon sade jag vid bortgåendet:

»Farväl tills i afton.»

Hon omfamnade mig hårdt, men svarade icke.

Under dagens lopp fick jag ett så lydande bref:

»Kära barn, jag är litet illamående och läkaren föreskrifverhvila. Jag skall lägga mig tidigt i afton och kan in te taga emot er. Men för att belöna er, väntar jag er i morgon vid middagstiden. Jag älskar er.»

Min första tanke var: »hon bedrar mig.»

Kallsvetten sipprade fram på min panna, ty jag älskade redan alltför högt denna kvinna för att icke denna misstanke skulle bli mig öfverväldigande.

Egentligen borde jag ständigt vänta mig dylikt af Marguerite, det hade också händt mig med mina andra mätresser, utan att jag brytt mig vidare därom. Hur kom det sig, att denna kvinna kunnat få ett sådant herravälde öfver mitt lif?

Då föll det mig in, att eftersom jag hade nyckeln till hennes rum, gå och besöka henne som vanligt. På det sättet skulle jag snart få veta sanningen, och om jag träffade en karl hos henne, skulle jag örfila upp honom.

Under tiden for jag till Champs-Elysées, stannade där fyra timmar; men hon syntes ej till. På aftonen besökte jag alla de teatrar, där hon brukade vara. Hon fanns ej på någondera.

Klockan elfva begaf jag mig till rue d'Antin.

Det lyste ej från Marguerites fönster; icke desto mindre ringde jag.

Portvakten frågade mig hvart jag ämnade.

»Till fröken Gautier», svarade jag.

»Hon är ännu inte hemkommen.

»Då går jag upp och väntar.»

»Det finns ingen hemma där.»

Detta portförbud kunde jag visserligen trotsa, enär jag hade nyckeln, men jag var rädd att ställa till någon löjlig skandal och aflägsnade mig.

Men jag gick inte hem till mig, jag kunde inte lämna gatan och ville icke förlora Marguerites hus ur sikte. Det tycktes som om ännu något återstod att upptäcka, eller också att mina misstankar skulle få bekräftelse.

Vid midnatt stannade en kupé som jag mycket väl igenkände utanför nummer nio.

Grefve de G... steg ur och gick in i huset efter att ha skickat bort vagnen.

Ett ögonblick hoppades jag, att man till honom liksom till mig skulle säga att Marguerite inte var hemma, och att jagskulle få se honom komma ut igen, men klockan fyra på morgonen stod jag ännu väntande.

»Jag har under dessa tre veckor lidit mycket, men det är ingenting i jämförelse med hvad jag led den natten.

XIV.

Väl hemkommen började jag gråta som ett barn. Det finns ingen man, som inte någon gång blifvit bedragen och som inte vet, hur man då lider.

Under trycket af dessa feberaktiga beslut, som man alltid tror sig ha sinnesstyrka nog att kunna hålla, beslöt jag att omedelbart bryta denna kärleksförbindelse och afvaktade med otålighet dagen för att återvända till min far och syster hvilkas kärlek jag var säker på, och där jag icke skulle bli besviken.

Men jag ville inte resa utan att Marguerite fick veta anledningen. Blott den, som icke längre älskar sin älskarinna, lämnar henne utan att skrifva.

I tankarna skref jag och skref om väl tjugu bref.

Jag hade haft att göra med en vanlig kurtisan, som jag idealiserat allt för mycket, hon hade behandlat mig som en skolgosse och för att bedraga mig begagnat sig af en rent af förolämpande krigslist, det stod klart för mig. Min fåfänga tog då öfverhanden. Jag måste lämna denna kvinna, Utan att ge henne tillfredsställelsen att veta, hur jag led af denna brytning, och så skref jag med min vackraste stil och tårar af raseri och smärta i ögonen följande:

»Min kära Marguerite.

Jag hoppas att ert illamående i går varit af öfvergående beskaffenhet. Klockan elfva i går afton var jag för att efterhöra ert befinnande och man svarade mig att ni ännu ej hemkommit. Herr de G ... var lyckligare än jag, ty han kom några ögonblick senare, och klockan fyra på morgonen var han ännu kvar hos er.Förlåt mig de ledsamma stunder, jag förskaffat er, och var öfvertygad, att jag aldrig skall glömma de lyckliga stunder ni skänkt mig.

Jag skulle ha efterhört ert befinnande i dag, men jag ämnar resa hem till min far.

Farväl, kära Marguerite, jag är hvarken nog rik för att älska er som jag skulle vilja, eller nog fattig för att älska er, som ni vill. Låt oss därför glömma, ni ett namn som bör vara er tämligen likgiltigt, jag en lycka som blifvit för mig omöjlig.

Jag skickar tillbaka er nyckel som jag aldrig begagnat mig af och som torde kunna komma er till nytta, om ni ofta blir sjuk, på samma sätt som i går.»

Som du ser hade jag inte haft sinnesstyrka nog att af-sluta brefvet utan en försmädlig hänsyftning, hvilken

bevisade hur förälskad jag ännu var.

Jag läste och läste om detta bref väl tio gånger, och tanken att det skulle göra Marguerite sorg, lugnade mig en smula. Jag försökte befästa mig i de känslor det gaf sken att uttrycka, och när min betjänt vid åttatiden kom in, gaf jag honom det med order att genast bära det till adressaten.

»Skall jag invänta svar?» frågade Joseph (min betjänt hette Joseph liksom alla betjänter heta.)

»Om man frågar ifall det skall vara svar, säger du, att du inte vet det och väntar.»

Jag hakade mig fast vid hoppet att hon skulle svara.

Hvad vi äro eländiga och svaga!

Under hela tiden som min betjänt var borta, befann jag mig i en ytterst upprörd stämning. Än påminte jag mig hur Marguerite hängifvit sig åt mig, och jag frågade mig med hvilken rätt jag skrifvit ett försmädligt bref till henne, när hon kunde svara mig att det icke var herr de G ... som bedrog mig, utan jag som bedrog herr de G ..., ett resonemang som tillåter kvinnor att ha flera älskare. Än tänkte jag på hennes försäkringar och sökte öfvertyga mig själf, att mitt bref varit allt för beskedligt och att det inte fanns uttryck nog starka för att brännmärka en kvinna, som skämtade med en så allvarlig kärlek som min. Sedan tyckte jag det hade varit bättre att ej skrifva, utan i stället gått till henne under dagens lopp och att på det sättet hade jag kunnat få njuta af de tårar jag tvingat henne att utgjuta.Slutligen undrade jag hvad hon skulle svara och var beredd att hon skulle skicka en ursäkt.

Joseph återkom.

»Nåå?», sade jag.

»Jo», svarade han, »fröken låg ännu och sof, men så fort hon ringer, skall brefvet bli framlämnadt, och om det finns något svar, blir det hitskickadt.»

Hon sof!

Väl tjugo gånger höll jag på att låta hämta brefvet tillbaka, men jag tänkte då:

Kanhända det redan är framlämnadt, eller det skulle se ut som om jag ångrat mig.

Ju mer tiden närmade sig, då jag kunde vänta svar, dess mer ångrade jag mig att ha afsändt det.

Klockan slog tio, elfva, tolf!

Vid tolf tiden höll jag på att gå till det bestämda mötet som om ingenting händt. Med ett ord jag visste ej hvad jag skulle taga mig till för att komma ur den tankekrets som höll på att kväfva mig till döds.

Då trodde jag med den för alla väntande egendomliga vidskepelse, att om jag ginge ut, skulle jag vid min återkomst finna ett svar. De mest otåligt inväntade svaren komma alltid, när man inte är hemma.

Jag gick ut under förevändning att gå och äta frukost.

I stället för att som vanligt frukostera på café Foy i hörnet af boulevarden, föredrog jag att gå till Palais Royal och taga vägen öfver rue d'Antin. Hvar gång jag på afstånd fick se ett fruntimmer, trodde jag det var Nanine, som kom med svar åt mig. Jag gick igenom hela rue d'Antin, utan att möta ens ett stadsbud. Jag kom till Palais Royal och gick in till Véry. Vaktmästaren serverade mig hvad han ville, ty jag åt ingenting.

Ofrivilligt riktades mina ögon oupphörligt på klockan.

Jag gick hem, öfvertygad att finna bref från Marguerite.

Portvakten hade icke fått något. Jag hoppades ännu på min betjänt, men han hade inte sett till någon, sedan jag gick.

Om Marguerite tänkt svara mig, skulle hon ha gjort det för längesedan.

Då började jag ångra ordalagen i mitt bref; jag hade bort tiga alldeles, så hade nog hennes oro hittat på någon

åtgärd, ty då jag inte infann mig till det utsatta mötet föregående dag,skulle hon frågat mig om anledningen till mitt uteblifvande, och först då hade jag bort säga henne det. På det sättet hade hon ej kunnat göra annat, än urskulda sig och det var just hvad jag ville. Jag kände på mig, att hvilka ursäkter hon än anfört, hade jag trott dem, och att jag föredrog allt, hellre än att ej få se henne mer.

Jag började tro, att hon själf skulle besöka mig, men timmarna förflöto, och hon kom icke.

Marguerite var påtagligen icke lik andra kvinnor, ty mycket få bland dem skulle vid mottagandet af ett sådant bref, som det jag skrifvit, ha lämnat det obesvaradt.

Klockan fem störtade jag ut till Champs-Elysées.

Om jag möter henne, tänkte jag, skall jag taga på mig en likgiltig min, så att hon blir öfvertygad, att jag inte mer tänker på henne.

Vid hörnet af Rue Royal såg jag henne åka förbi i sin vagn, mötet var så plötsligt, att jag bleknade. Jag vet inte om hon såg min sinnesrörelse, jag för min del var så förvirrad, att jag inte såg annat än hennes vagn.

Jag fortsatte inte min promenad till Champs-Elysées. Jag studerade teateraffischerna, jag hade nämligen ännu en utsikt att få se henne.

Det var premiär på Palais Royal, Marguerite skulle sannolikt bevista den.

Klockan sju infann jag mig på teatern.

Alla loger fylldes, men Marguerite syntes icke till.

Då lämnade jag Palais Royal och gick in på alla de teatrar hon oftast besökte, på Vaudeville, Variétés och Opera-Comique.

Hon fanns ingenstädes.

Antingen hade mitt bref smärtat henne så mycket, att hon inte brydde sig om teatern, eller också var hon rädd att träffa mig och ville undvika en förklaring.

Det var hvad min fåfänga tillhviskade mig, när jag på boulevarden mötte Gaston, som frågade hvarifrån jag kom.

»Från Palais Royal.»

»Och jag från Operan», sade han, »jag trodde nästan att få se dig där.»

»Hvarför det?»

»Därför att Marguerite var där.»

»Åh, var hon det.»»Ja.»

»Ensam?»

»Nej med en af sina väninnor.»

»Ingen annan?»

»Jo, grefve de G... kom ett ögonblick in i hennes loge, men hon gick därifrån med hertigen. Hvart ögonblick trodde jag du skulle komma. Det var bredvid mig en plats som stod tom hela aftonen och jag var öfvertygad om, att du köpt biljetten till den.»

»Men hvarför skulle jag gå dit Marguerite går?»

»För tusan, därför att du är hennes älskare.»

»Hvem har sagt det?»

»Prudence, som jag träffade i går. Jag gratulerar dig, min vän, det är en vacker älskarinna, som icke håller till godo med hvem som hälst. Behåll henne, hon gör dig heder.»

Denna enkla anmärkning af Gaston visade mig hur löjlig min ömtålighet var.

Om jag hade träffat honom i går, och han talat på detta sätt, skulle jag bestämdt inte skrifvit det dumma brefvet.

Jag höll på att gå till Prudence för att skicka henne till Marguerite med bud, att jag ville tala med henne, men jag var rädd att hon för att hämnas skulle svara, att hon inte kunde taga emot mig, och jag gick hem efter att ha tagit vägen öfver rue d'Antin.

Ånyo frågade jag min portvakt, om det fanns bref till mig.

»Nej, ingenting.»

Hon ville se, om jag skulle taga något nytt steg eller taga tillbaka hvad jag sagt i mitt bref, tänkte jag, när jag gick och lade mig, men då hon märker, att jag inte skrifver, kommer hon att göra det i morgon.

Nu i afton ångrade jag mig mycket öfver hvad jag gjort. Jag var ensam hemma, ur stånd att kunna sofva, förtärd af oro och svartsjuka, då jag i stället, om jag låtit sakerna ha sitt naturliga förlopp, kunnat vara hos Marguerite och höra henne säga mig de ljufva ord, jag blott fått höra två gånger, och som nu i ensamheten brände i mina öron.

Det värsta i min belägenhet var, att mitt förstånd sade mig, att jag hade orätt; i själfva verket sade mig ju allt, att Marguerite älskade mig. Först och främst förslaget att tillbringa en sommar ensam med mig på landet, vidare vissheten att ingentingtvingade henne att vara min älskarinna, enär min förmögenhet var otillräcklig för hennes behof, ja, till och med för hennes nycker. Det var således blott hoppet att hos mig finna en verklig tillgifvenhet som skulle blifva henne en hvila från de fala kärleksförbindelser, bland hvilka hon lefde, som ledt henne, och redan andra dagen tillintetgjorde jag detta hopp, och med en försmädlig ironi gäldade jag den kärlek jag ägt uuder två nätter. Hvad jag gjort var mer än löjligt, det var ogrannlaga. Hade jag blott betalat denna kvinna för att få rättighet att klandra hennes lif och skulle det icke, då jag drog mig tillbaka redan från andra dagen, se ut som om jag vore en kärlekens snyltgäst, rädd att få betala räkningen för sin middag? Jag hade känt Marguerite i trettiosex timmar, varit hennes älskare under tjugufyra och jag uppträdde redan som den granntyckte, och i stället för att finna mig lycklig öfver att hon delade med sig åt mig, ville jag ha allt för mig ensam och tvinga henne att i ett slag bryta sina föregående förbindelser, hvilka utgjorde hennes framtida inkomster. Hvad hade jag att förebrå henne? Ingenting. Hon hade skrif-vit till mig, att hon var illamående, när hon rätt och slätt med den afskyvärda uppriktigheten hos vissa kvinnor kunnat säga, att hon skulle taga emot en älskare; och i stället för att tro på hennes bref, i stället för att promenera på alla gator i Paris, utom rue d'Antin, i stället för att tillbringa min kväll med mina vänner och följande dag på utsatt tid inställa mig hos henne, spelade jag Othello, spionerade på henne och trodde mig straffa henne genom att ej besöka henne. Men hon var i stället förtjust öfver skilsmässan och måste ha ansett mig vara ett öfverdådigt dum-hufvud; hennes tystnad innebar inte agg, men förakt.

Jag hade då bort ge Marguerite en present, som icke lämnat henne i något tvifvel om min frikostighet och som skulle, därigenom att jag behandlade henne som en vanlig mätress tillåtit mig tro, att vi voro kvitt, men genom den minsta skymt af köpslående tyckte jag mig kränka, om inte den kärlek hon hyste för mig, åtminstone den jag hyste för henne. Eftersom denna kärlek var så ren, att den icke tillät någon delning, kunde den icke med en gåfva, hur präktig den än vore, betala den lycka jag njutit, hur kort denna lycka än varit.

Detta upprepade jag för mig själf under natten och var hvarje ögonblick färdig att gå och säga det till Marguerite.

Bokskatt XIV.

7När dagen grydde, hade jag ännu ej somnat, jag hade feber. Det var mig omöjligt att tänka på något annat än Marguerite.

Du förstår att det nu gällde att fatta ett afgörande beslut och antingen bryta med henne eller med mina skrupler, förutsatt att hon ännu samtyckte till att taga emot mig.

Men som du vet, uppskjuter man alltid att afgöra ett beslut, alltså, då jag inte kunde stanna hemma och inte

vågade uppträda hos Marguerite, försökte jag ett medel att närma mig henne, ett medel som min fåfänga kunde skrifva på slumpens räkning, för den händelse det lyckades.

Klockan var nio; jag skyndade till Prudence, som frågade hvad hon hade att tacka för detta tidiga besök.

Jag vågade inte öppet säga henne hvad som fört mig dit. Jag svarade, »att jag hade gått ut tidigt för att köpa biljett på diligensen till C ... där min far bodde.»

»Ni är bra lycklig», sade hon, »som får lämna Paris i det här vackra vädret.»

Jag såg på Prudence, undrande om hon gjorde narr af mig.

Men hennes ansikte var allvarligt.

»Tänker ni taga afsked af Marguerite?», återtog hon, alltjämt lika allvarlig.

»Nej.»

»Det gör ni rätt i.»

»Tycker ni?»

»Naturligtvis, eftersom ni har brutit med henne, hvar-till skulle det då tjäna att återse henne?»

»Ni har således reda på brytningen?»

»Ja, hon visade mig ert bref.»

»Och hvad sade hon?»

Hon sade: »min kära Prudence, er skyddsling är inte vi-

dare artig, sådant där kan man tänka, men man skrifver det icke.»

»I hvilken ton sade hon det?»

»Skrattande och sen tillade hon: Han har superat två gånger hos mig och bryr sig inte ens om att uttrycka sin tacksamhet genom ett besök.»

Detta var således all den verkan mitt bref och min svartsjuka hade åstadkommit. Jag kände mig grymt förödmjukad.

»Hvad gjorde hon i går afton?»

»Hon var på operan.»»Det vet jag. Och sedan?»

»Superade hon hemma hos sig.»

»Ensam?»

»Nej jag tror med grefve de G...»

Min brytning hade alltså ingenting ändrat i Marguerites vanor.

»Nå, det gläder mig att höra att Marguerite inte bedröfvas för min skull», återtog jag med ett tvunget leende.

»Och däri gör hon mycket rätt. Ni har gjort hvad ni borde göra, ni har varit förståndigare än hon, ty hon älskade er och gjorde inte annat än talade om er och skulle varit i stånd till någon dårskap.»

»Men hvarför gaf hon mig inte något svar, när hon älskar mig?»

»Därför att hon insåg att det vore dumt att älska er. Kvinnorna förlåta ibland att man sviker deras kärlek, men aldrig att man sårar deras fåfänga, och man sårar alltid en kvinnas fåfänga, om man öfverger henne efter att två dagar ha varit hennes älskare, hvilka skäl till denna brytning man än må hafva haft. Jag känner Marguerite, hon skulle hellre dö, än svara er.»

»Men hvad skall jag göra?»

»Ingenting. Hon skall glömma er och ni henne, och så har ingen af er något att förebrå sig.»

»Men om jag skref och bad om förlåtelse?»

»Akta er för det. Hon skulle förlåta er.»

En kvart senare var jag hemma hos mig och skref till Marguerite.

»Någon som ångrar ett bref, som han skref i går, som skall resa i morgon, om ni inte förlåter honom, önskade få veta vid hvilken tid han kan få nedlägga sin ånger för edra fötter.

När kan han träffa er ensam? ty som ni vet, bör en bikt afläggas utan vittnen.»

Jag kuverterade denna min prosa-madrigal och skickade den med Joseph, som lämnade brefvet till Marguerite själf. Hon lofvade att svara senare.

Jag gick ut blott ett ögonblick för att äta middag och klockan elfva på kvällen hade jag ännu ej fått något svar.

Då beslöt jag att inte pinas längre utan resa följande dag.

Tillfölje detta beslut och öfvertygad att jag ej skulle somna, om jag gick till sängs, började jag packa mina kappsäckar.Under nära en timme hade Joseph och jag varit sysselsatta med att ordna allt för min afresa, då det ringde häftigt på dörren.

»Skall jag öppna?» frågade Joseph.

»Ja, öppna», sade jag, undrande hvem som vid denna sena timnia kunde komma. Jag vågade ej tro, att det kunde vara Marguerite.

»Herm», sade Joseph, när han kom tillbaka, »det är två damer.»

»Det är vi, Armand», ropade en röst, som jag kände igen för att vara Prudence’s.

Jag gick ut.

Prudence tog på stående fot i skärskådande de fåtaliga kuriositeterna i min salong, Marguerite satt i soffan försjunken i tankar.

När jag kom in, gick jag fram till henne, föll på knä, tog hennes båda händer och utbrast djupt upprörd: »Förlåt!»

Hon kysste mig på pannan och sade:

»Detta är tredje gången jag förlåter er.»

»Jag hade tänkt resa i morgon.»

»På hvad sätt kan mitt besök rubba ert beslut? Jag kommer inte för att hindra er att resa från Paris, jag kommer därför att jag under dagens lopp inte haft tid att svara er och inte ville låta er tro, att jag var ond. Prudence ville inte att jag skulle gå hit, hon sade att jag kanske skulle störa er.»

»Ni störa mig, Marguerite, ni. Hur vore det möjligt?»

»Åh, ni kunde ju haft ett fruntimmer hos er», sade Prudence och det hade inte varit trefligt för henne att se två till komma.»

Under denna Prudence’s anmärkning betraktade Marguerite mig uppmärksamt.

»Min bästa Prudence», sade jag, »ni vet inte hvad ni säger.»

»Vet ni att er våning är riktigt treflig», återtog Prudence, »får man titta på sängkammaren?»

»Ja, var så god.»

Prudence gick in i sängkammaren, mindre för att beskådaden än för att godtgöra dumheten hon nyss sagt och för att lämna Marguerite och mig ensamma.

»Hvarför tog ni Prudence med?» frågade jag strax.

»Därför att hon var med mig på teatern, och jag ville ha någon som följde mig hem.»

»Fanns inte jag här?»

»Jo, men utom det att jag inte ville besvära er, var jag säker på att ni vid framkomsten till min port velat gå upp med mig, och som jag inte kunde bevilja er det, ville jag inte att ni for härifrån med rättighet att förebrå mig ett afslag.»

»Men hvarför kunde ni inte taga emot mig?»

»Därför att jag är mycket öfvervakad och den obetydligaste misstanke skulle kunna göra mig den största skada.»

»Är det verkligen enda skälet?»

»Om det funnes ett annat skulle jag säga er det, vi be-höfva väl inte ha någon hemlighet för hvarandra.»

»Hör på, Marguerite, jag vill inte begagna mig af omvägar för att säga hvad jag vill, utan frågar er utan omsvep: älskar ni mig en smula?»

»Jaa, mycket I»

»Hvarför har ni då bedragit mig?»

»Min vän, om jag vore fru hertiginnan den eller den, om jag hade två hundra tusen livres i ränta, vore er älskarinna och hade någon annan älskare än er, skulle ni ha rättighet att fråga mig hvarför jag bedrar er; men jag är fröken Marguerite Gautier, har fyrtitusen francs' skuld inte ett öres förmögenhet, och ger årligen ut hundra tusen francs — alltså är er fråga onödig och mitt svar likaså.»

»Det är sannt», sade jag och lät mitt hufvud sjunka ned i Marguerites knä, »men jag älskar er som en galning.»

»Ja, min vän, ni borde älska mig litet mindre och förstå mig litet mer. Ert bref smärtade mig djupt. Om jag varit hi, skulle jag för det första inte tagit emot grefven i förrgår, eller om jag tagit emot honom, skulle jag bedt er om förlåtelse, liksom ni nyss bad mig, och jag skulle för framtiden ingen annan älskare ha än er. Jag trodde ett ögonblick att jag skulle kunna förskaffa mig denna lycka under sex månader, men ni ville det inte, ni höll starkt på att få veta hvilka medel jag tänkte begagna mig af — nåja de voro väl ej svåra att gissa till. Genom att använda dem, gjorde jag ett större offer, än ni kan tro.Jag hade kunnat säga: jag behöfver tjugu tusen francs; och ni som var kär i mig skulle skaffat dem, med risken att senare förebrå mig det. Jag tyckte mera om att inte stå i skuld till er, ni förstod inte den grannlagenheten, ty en sådan var det. När sådana kvinnor som vi ännu ha litet kvar af vårt hjärta ge vi åt ord och ting en vidgad betydelse; jag upprepar därför än en gång, att från Marguerite Gautiers sida var den utväg hon hittade på att betala sina skulder, utan att be er om pengar, en grannlagenhet, som ni borde dragit fördel af, utan att säga något. Om ni inte kännt mig förrän i dag, skulle ni känt er lycklig öfver hvad jag lofvade, och ni skulle inte ha frågat mig hvad jag gjorde i förrgår. Vi äro ibland tvungna på kroppens bekostnad köpa en tillfredsställelse för vår själ och vi lida djupt om denna tillfredsställelse undgår oss.»

Jag hörde på och betraktade Marguerite med beundran. När jag tänkte därpå, att denna makalösa kvinna, hvars fötter jag fordom längtat att få kyssa, nu samtyckte till att ge mig en plats i sitt hjärta, att få spela en roll i hennes lif och att jag ändå ej var nöjd med hvad hon gaf, frågade jag mig själf, om människans begär inte äro obegränsade, när man så omedelbart tillfredsställd som jag blifvit, ändå sträcker sig efter någonting annat.

s>Det är sannt», sade hon, »vi slumpens kastbollar, vi ha fantastiska önskningar och obegripliga kärleksaffärer. Vi hänge oss än för den anledningen och än för en annan. Det finns män, som skulle kunna ruinera sig, utan att bli bönhörda och andra kunna vinna oss med en bukett. Vårt hjärta har nycker, det är dess enda förströelse och dess enda ursäkt. Jag hängaf mig åt dig, det bedyrar jag, fortare än åt någon annan och hvarför? därför att när du såg mig spotta blod, grät du och fattade min hand, därför att du är den enda mänskliga varelse som har beklagat mig. Jag skall tala om för dig en dårskap; jag hade förr en liten hund som tittade på mig med en riktigt sorgsen uppsyn, när jag hostade; det är den enda varelse som jag älskat.

När han dog, grät jag mer än vid min mors död. Det är förstås sannt, att hon under tolf år af sitt lif hade slagit mig. Nåväl, jag älskade dig genast lika mycket som min hund. Om männen visste hvad man kan vinna med en tår, skulle de vara mera älskade och vi mindre slösande.Ditt bref jäfvade dig, det yppade för mig att du inte förfogade öfver hjärtats alla krafter, det skadade dig mera än allt annat kunnat göra i den kärlek jag hyste för dig. Det var visserligen af svartsjuka, men en ironisk och försmädlig svartsjuka. Jag var ledsen redan när jag fick det bref vet, jag räknade på att träffa dig klockan tolf, frukostera med dig och slutligen genom anblicken af dig utplåna en oaflåtlig tanke, som plågade mig och som jag, innan jag kände dig, fann mig i utan ansträngning.

Dessutom», fortfor Marguerite, »var du den enda människa inför hvilken jag genast tyckte mig förstå, att jag kunde tänka och tala fritt. Alla de, som umgås med sådana kvinnor som jag, ha intresse af att nagelfara deras minsta ord, att draga slutsatser af deras mest obetydliga handlingar. Vi ha naturligtvis inga vänner. Vi ha egoistiska älskare som förslösa sin förmögenhet, inte för oss, hvilket de säga, utan för sin egen fåfänga.

För deras skull måste vi vara glada, när de äro glada, friska när de vilja supera och skeptiska som de. Det är oss förbjudet att ha ett hjärta vid straff att bli uthvisslade och förlora vårt anseende. Vi tillhöra oss inte själfva. Vi äro inte lefvande varelser, utan ting. Vi äro de första i deras fåfänga, de sista i deras aktning. Vi ha väninnor, men endast sådana som Prudence; för detta kurtisaner, hvilka ännu ha en håg för slöseri, som deras ålder inte längre tillåter dem. Då bli de våra väninnor eller snarare våra bordskamrater. Deras vänskap går ända till slafveri, aldrig till oegennytta. Aldrig ge de oss andra råd, än sådana, som inbringa dem något. Det gör dem detsamma, om vi ha tio älskare till, blott de därpå förtjäna ett armband eller några klädningar, att de emellanåt få åka i vår vagn och gå på teatern i vår loge. De taga våra gårdagsbuketter och låna våra kaschmirschalar. De göra oss aldrig en tjänst hur obetydlig som hälst, utan att ta betalt dubbelt mot hvad den är värd. Det såg du ju själf den kväll när Prudence lämnade mig de sex tusen francs, som jag bedt henne begära af hertigen för min räkning; hon lånte femhundra francs som hon aldrig betalar igen, eller också blir det i hattar, som aldrig komma ur sina kartonger.

Vi kunna således inte hafva, eller rättare, jag kunde inte hafva någon annan lycka än den att, sorgsen som jag stundomär, och sjuk som jag alltid är, finna en man nog öfverlägsen för att inte fordra räkenskap öfver mitt lif och att vara älskare till mitt själslif mera än till min kropp. Denne man fann jag i hertigen, men han är gammal och ålderdomen hvarken skyddar eller tröstar. Jag trodde, att jag kunde finna mig i det lif han erbjöd mig, men hvad vill du jag skall göra? Jag höll på att förgås af ledsnad och skall man taga lifvet af sig, kan man lika gärna kasta sig i en eldsvåda som att kväfvas af kolos.

Då mötte jag dig, ung, eldig, lycklig och jag försökte inbilla mig, att jag i dig funnit den man, som jag längtat efter midt i min larmande ensamhet. Hvad jag älskade hos dig, det var icke hvad du var, utan hvad du borde vara. Du tar inte emot den rollen, du kastar bort den, såsom dig ovärdig, du är en vanlig älskare; gör som de, betala och därmed är saken all.»

Uttröttad af denna långa bikt, föll Marguerite tillbaka mot soffryggen och för att kväfva en svag hostattack, förde hon näsduken till sina läppar och ögon.

»Förlåt, förlåt», bad jag, »jag förstod allt detta, men jag ville höra min tillbedda Marguerite säga det. Låt oss glömma allt och blott minnas en sak, hvad vi äro för hvarandra, att vi äro unga och att vi älska hvarandra.

Marguerite, gör med mig hvad du vill, jag är din slaf, men för himlens skull, rif sönder brefvet som jag skref och låt mig slippa resa i morgon, det blefve min död.»

Marguerite drog fram mitt bref ur klädningslifvet, sägande med ett leende af outsäglig ljufhet:

»Se där, jag har tagit det med till dig.»

Jag ref sönder brefvet och kysste under tårar den hand, som räckte mig det.

I detsamma återkom Prudence.

»Hör du Prudence, vet du hvad han ber mig om?»

»Han ber väl om förlåtelse.»

»Just det.»

»Och du förlåter?»

»Jag måste väl, men han ber om ändå mer.»

»Hvad då?»

»Han vill supera med oss.»

»Och du samtycker därtill?»

»Hvad tycker du?»»Jag tycker att ni äro två barnungar, som inte ha förstånd någon af er. Men jag tycker också, att jag är duktigt hungrig och att ju fortare du samtycker, dess förr få vi supera.»

»Kom då», sade Marguerite, »vi sätta oss alla tre i min vagn. Se där», tillade hon vänd till mig, »Nanine har nog gått och lagt sig, du får öppna porten, tag min nyckel, och se till att du inte blir af med den.»

Jag höll på att kväfva Marguerite under mina kyssar.

Joseph kom i detsamma in.

»Herrn», sade han med själfbelåten uppsyn, »kappsäckarna äro packade.

»Helt och hållet?»

»Ja, herm.»

»Nåväl, packa upp dem igen, jag reser inte.»

XVI.

»Jag skulle kunnat», sade Armand, »i några få ord berätta dig början af vår förbindelse, men jag ville, att du skulle se genom hvilka händelser och intryck vi kommo därhän, jag att samtycka till allt hvad Marguerite ville, hon att icke kunna lefva utan mig.»

Det var dagen efter den kväll hon kom upp och sökte mig, som jag skickade henne 'Manon Lescaut'I

Från och med denna stund förändrade jag mitt lefnads-sätt, eftersom jag icke kunde förändra min älskarinnas. Framförallt ville jag inte ge mig tid att fundera öfver den roll jag nyss åtagit mig, ty mot min vilja skulle jag känt mig djupt bedröfvad. Mitt vanligtvis så lugna lif iklädde sig ett sken af buller och oregelbundenhet. Tro inte, att en kurtisans kärlek ingenting kostar, den må vara hur oegennyttig som hälst. Ingenting är så dyrt som de tusen kapriser i fråga om blommor, loger på teatern, supéer, landtliga utflykter, hvilka man aldrig kan neka sin älskarinna.

Som jag redan sagt, ägde jag ingen förmögenhet. Minfar var och är ännu generaluppbördsman, han har ett godt rykte för redbarhet, tack vare hvilket han fick den borgen, som han måste ställa för att få tillträda tjänsten. Denna plats ger honom fyrtitusen francs om året, och under de tio år han haft den har han betalt tillbaka sin borgen och har börjat spara ihop till min systers hemgift. Min far är den mest redbara människa under solen. Då min mor dog, lämnade hon efter sig sextusen francs i ränta, som han delade mellan min syster och mig, samma dag han fick den plats han sökte; när jag sedan fyllt tjuguett år ökade han denna lilla inkomst med femtusen francs årligen, under försäkran att med åtta tusen francs skulle jag förträffligt kunna lefva i Paris, om jag därtill kunde skapa mig en ställning som jurist eller läkare. Alltså kom jag till Paris, jag tog min juridiska examen, vardt godkänd som advokat, och likt så många andra unga män stoppade jag diplomet i fickan och följde viljelöst med nöjesströmmen i Paris. Mina utgifter voro mycket blygsamma, men på åtta månader hade jag gifvit ut hela min årsinkomst, de fyra sommarmånaderna tillbragte jag hos min far, hvilket på så sätt ökade mina inkomster till tolftusen och dessutom gaf mig anseende af att vara en god son. För öfrigt hade jag ej ett öres skuld.

Sådan var min ställning, när jag gjorde Marguerites bekantskap.

Du förstår, att mina lefnadsomkostnader mot min vilja ökades. Marguerites lynne var mycket ombytligt; hon hörde till dem, som aldrig anse de tusentals förströelser som utgöra deras lif, såsom någon verklig utgift. Häraf följde, att då hon ville vara tillsammans med mig så mycket som möjligt, skref hon på morgonen att hon ville äta middag med mig, inte hemma hos henne utan på en restaurang, antingen i eller utanför Paris. Jag hämtade henne, vi åto middag, gingo på spektaklet, vi superade ofta, och på kvällen hade jag gett ut fyra, fem louisdorer, hvilket gjorde tvåtusenfemhundra eller tretusen francs i månaden och inskränkte således mitt år till tre och en half månad och försatte mig i nödvändigheten att antingen göra skulder eller lämna Marguerite.

Jag gick in på allt, utom denna sista omöjlighet.

Förlåt, att jag besvärar med alla dessa detaljer, men du får se, att de blefvo orsaken till de händelser, som sedan följde.Hvad jag berättar är en sann och enkel historia, och jag låter den behålla sina okonstlade detaljer och hela enkelheten af sin utveckling.

Jag insåg att eftersom ingenting i världen skulle kunna förmå mig att glömma min älskarinna, måste jag hitta på något medel att bestrida de utgifter hon förorsakade mig.

Dessutom upptog mig denna kärlek till den grad, att de ögonblick jag tillbragte skild från Marguerite, voro långa som år, och jag kände behof att förinta dessa ögonblick eller genom-lefva dem så hastigt, att jag inte märkte, att jag genomlefde dem.

Jag började med att låna fem eller sex tusen francs på mitt lilla kapital, och jag kastade mig på spel, ty sedan spelhusen blifvit indragna, spelar man öfverallt. Förr när man gick in på Frascati hade man utsikt att vinna en förmögenhet, man spelade emot pengar och om man förlorade, hade man den tröSten, att man i alla fall kunnat vinna; nu däremot, om man undantar de kretsar, där det ännu finns en viss stränghet beträffande betalningen, är man nästan säker på, att om man vinner en betydande summa, så får man den icke. Saken är lätt att förstå.

De, som egentligen idka spel äro unga män med stora behof och i saknad af den förmögenhet, som är nödvändig för att underhålla det lif de föra; de spela således och däraf följer helt naturligt, att om de vinna, få de förlorande betala dessa herrars hästar och mätresser, hvilket är högst obehagligt. Skulder göras, bekantskaper som ingåtts vid gröna bordet sluta med trätor, der både hedern cch lifvet ibland få sitta emellan, och är man hederlig karl finner man sig ha bifvit ruinerad af mycket hederliga unga män, som inte hade annat fel, än att icke äga tvåhundratusen livres i räntor.

Jag behöfver inte tala om dem, som stjäla under spelet och hvilkas nödvändiga afresa och alltför sena dömande, man en dag får höra.

Jag kastade mig in i detta brusande, bullrande lif som förr skrämt mig, när jag tänkte därpå, och som nu blifvit för mig den oundgängliga fyllnaden af min kärlek till Marguerite. Hvad skulle jag taga mig till?

Om jag hade tillbragt de nätter, som jag ej var på rue d’ Antin ensam hemma hos mig, skulle jag ej kunnat sofva. Svartsjukan skulle hållit mig vaken och bränt mina tankar och mittblod, under det att spelet tör ett ögonblick afvände febern som skulle ha härjat mitt hjärta och riktade den till en lidelse, hvars retelser mot min vilja fängslade mig tills timmen slog, då jag skulle gå till min älskarinna. Då, och däri fann jag våldsamheten af min kärlek, lämnade jag obevekligen spelbordet, antingen jag vann eller förlorade, och beklagade dem jag lämnade kvar, och hvilka icke som jag skulle finna lyckan vid att gå därifrån.

För de flesta var spelet en nödvändighet, för mig var det ett botemedel.

Botad från Marguerite, vore jag också botad från spelpassionen.

Jag bibehöll också en ganska stor kallblodighet; jag förlorade ej mer, än jag kunde betala, och jag vann inte mer, än jag kunnat förlora.

ödet gynnade mig dessutom. Jag gjorde inga skulder och gaf ut tredubbelt så mycket pengar som när jag inte spelade. Det var ej lätt att motstå ett lif, som tillät mig, att utan obehag tillfredsställa Marguerites tusen infall.

Hvad henne beträffar älskade hon mig lika mycket, ja till och med mera.

Som jag redan sagt, började jag med att ej bli mottagen, utan mellan midnatt och klockan sex på morgonen, sedan vann jag småningom tillträde till hennes loge, och ibland åt hon middag med mig. En morgon gick jag först klockan åtta, och det kom äfven den dag, då jag inte gick förrän vid middagstiden.

Under väntan på den moraliska förvandlingen, hade en fysisk sådan försiggått hos Marguerite. Jag hade åtagit mig att göra henne frisk, och den stackars flickan, som förstått min afsikt, lydde för att visa sin tacksamhet. Jag hade nästan utan rubbningar eller besvär lyckats få henne från sina garpla vanor. Min läkare, som jag tog med till henne, hade sagt att blott lugn och hvila skulle återställa henne, så att i stället för supéer och nattvak anordnade jag ett hygieniskt lefnadssätt och regelbunden sömn. Marguerite vänj de sig vid detta nya lif, hvars hälsosamma verkningar hon erfor. Hon började tillbringa en och annan kväll hemma, eller om vädret var vackert svepte hon in sig i en caschmirschal, betäckte hufvudet med en slöja och som två barn sprungo vi på aftonen igenom alléerna i Champs-Elysées. Hon kom hem trött, åt en lätt supé och gick till sängs efter att ha gjort litet musik eller läst, hvilket aldrigförr händt henne. Hostanfallen, som för hvar gång jag hörde dem, skuro mig i hjärtat, hade nästan fullständigt upphört.

Efter sex veckor var det inte längre tal om grefven, som blifvit afvisad, det var blott för hertigen som min förbindelse med Marguerite ännu fick döljas, men han hade ofta fått gå emedan jag var kvar, under förevändning att fröken sof och förbjudit, att man väckte henne.

Den vana, ja det behof Marguerite fått att vilja träffa mig, hade till följd, att jag upphörde spela just i det ögonblick en skicklig spelare skulle gjort det. Allt som allt fann jag mig till följd af min vinst vara ägare af tiotusen francs, hvilket tycktes mig vara ett outtömligt kapital.

Tiden då jag brukade resa till min far och syster var inne, men jag for icke; också lick jag ofta bref från dessa båda, som uppmanade mig att komma.

Vid alla dessa tillfällen svarade jag så godt jag kunde, i det jag alltid upprepade att jag befann mig bra och inte behöfde pengar, två saker som jag trodde i någon mån skulle trösta min far öfver uppskofvet med mitt årliga besök.

Vid denna tid hände det en morgon, att Marguerite, som blifvit väckt af en strålande sol, hoppade ur sängen och frågade om jag skulle vilja fara ut med henne på landet för hela dagen.

Vi skickade efter Prudence och reste alla tre sedan Marguerite beordrat Nanine att säga till hertigen, att hon velat begagna sig af det vackra vädret och farit ut till landet med fru Duvernoy.

Utöm det att fru Duvemoys näivaro var nödvändig för att lugna hertigen, var Prudence en af dessa kvinnor, som tyckas enkom skapade för landtliga utflykter. Med sin oföränderliga glädtighet och sin evinnerliga aptit, lät hon sitt sällskap inte ett ögonblick ha tråkigt, och hon förstod sig förträffligt på att anskaffa äggen, körsbären, mjölken och harragouten, med ett ord allt som behöfs för en vanlig frukost i Paris omgifningar.

Nu återstod blott att bestämma hvart vi skulle fara.

Åter blef det Prudence, som drog oss ur förlägenheten.

»Vill ni fara till riktiga landet?» frågade hon.

»Javisst.»

»Nå, låt oss då fara till Bougival, till Ponit-du-Jour till änkan Arnould. Armand får gå och skaffa en vagn.

En och en half timme senare voro vi hos änkan Arnould.Du känner kanske till detta lilla härbärge, som under veckan tar emot resande och om söndagen är utvärdshus. Från trädgården, som ligger i jämnhöjd med första våningen i ett boningshus, har man en härlig utsikt. Till vänster stänges utsikten af Marlys akvedukt, till höger visar sig en oändlig mängd kullar; floden, som här är nästan utan ström, slingrar sig som ett bredt hvitt moaréband mellan Gabillons slätt och ön Croissy med sina höga popplar och susande pilar.

I bakgrunden, i en bred solstrimma höja sig små hvita hus med röda tak och fabriker, som genom afståndet förlora sin hårda affärsprägel, ge en vacker afslutning af landskapet.

I fonden Paris i töcken.

Det var som Prudence lofvat oss det riktiga landet och jag får tillstå, att det vardt en riktig frukost också.

Det är inte af erkänsla för den lycka jag har platsen att tacka som jag säger allt detta, men Bougival är, trots sitt förskräckliga namn, ett af de vackraste ställen man kan tänka sig. Jag har rest mycket och sett mera storslagna trakter, men icke mera förtjusande än denna lilla by, täckt inbäddad vid foten af en skyddande kulle.

Fru Arnould erbjöd oss att göra en båtfärd, hvilket förslag Marguerite och Prudence med glädje antogo.

Man har alltid sammanställt landet med kärleken, och det har man gjort rätt i; ingenting ger åt den kvinna man älskar en så vacker infattning, som himlens blå, blommornas doft, vindarnas fläktar, fältens eller skogarnas glimmande tystnad. Hur högt man än älskar en kvinna, hvilket förtroende man än hyser till henne, hvilken framtida trygghet hennes förflutna ger, är man alltid mer eller mindre svartsjuk. Om du har varit kär, allvarligt kär, har du nog erfarit detta behof att från världen afsöndra den varelse, med hvilken du ville lefva fullt och helt. Hur likgiltig hon än må vara för det, som omger henne, tycks det som om den älskade kvinnan skulle förlora något af sin doft och sin helgjutenhet genom beröring med människor. Jag erfor detta i högre grad än någon annan. Min kärlek var ingen vanlig kärlek, jag var så förälskad som någon kan vara, men i Marguerite Gautier, det vill säga att i Paris kunde jag vid hvart steg snudda vid en man, som varit hennes älskare eller som kunde bli det dagen därpå. Men på landet bland människor, som vi aldrig sett och som icke brydde sig om oss, i skötet af en natur,prydd i sin vårgrönska och skild från stadens buller, kunde jag gömma undan min kärlek och älska utan skam och utan fruktan.

Här försvann kurtisanen småningom. Jag hade bredvid mig en ung vacker kvinna, som jag älskade, som älskade mig och som hette Marguerite; det förflutna hade inga konturer längre, framtiden inga moln. Solen strålade på min älskade, som om den hade strålat på den kyskaste brud. Vi vandrade tillsammans på dessa förtjusande ställen, som tyckas skapade för att påminna om Lamartines poem eller Scudos melodier. Marguerite hade en hvit klädning, hon hängde vid min arm, hon upprepade om aftonen under den stjärnströdda himlen samma ord, som hon sagt mig kvällen förut och världen fortsatte i fjärran sitt lif, utan att med sin skugga fläcka den leende taflan af vår ungdom och vår kärlek.

Se det var drömmen, som denna dags strålande sol skickade ned till mig genom löfverket; under det att jag låg utsträckt i gräset på holmen, där vi gått i land, lät jag min tanke, fri från alla mänskliga band, som förr hållit den fången, löpa åstad och plocka alla de förhoppningar den kunde finna.

Lägg härtill att från den plats där jag låg, varseblef jag på stranden ett täckt litet tvåvåningshus med ett staket i halfcir-kelform, genom staketet syntes framför huset en gräsplan, slät som sammet och bakom detsamma en lund full af små hemlighetsfulla gömslen, och hvars mossa hvarje morgon borde utplåna den gångstig som gårdagen gjort.

Blommande slingerväxter dolde trappan till detta obebodda ställe, till hvars första våning de klängde sig upp.

Genom att länge stirra på detta hus, inbillade jag mig nästan att det var mitt, så väl motsvarade det mina drömmar. Jag såg Marguerite och mig där, om dagen i skogen, som täckte kullen, om aftonen sittande på gräsplanen, och jag undrade om jordiska varelser någonsin varit så lyckliga som vi.

»Ett sådant vackert hus!» utbrast Marguerite, som följt riktningen af min blick och kanske också af mina tankar.

»Hvar då?» frågade Prudence.

»Där nere.»

Och Marguerite pekade på huset i fråga.

»Åh, förtjusande!» sade Prudence, »tycker ni om det?»

»Mycket.»»Nåväl, säg åt hertigen att hyra det, jag är säker på att han gör det. Jag skall åtaga mig saken, om ni vill.»

Marguerite såg på mig liksom för att fråga hvad jag tyckte.

Min dröm var flydd med Prudence's sista ord. Jag vardt så obarmhärtigt kastad tillbaka till verklighetens värld, att jag ännu var alldeles bedöfvad af fallet.

»Ja, det var en förträfflig idé», stammade jag, utan att veta hvad jag sade.

»Nå då skall jag ställa om det», sade Marguerite tryckande min hand; »låt oss strax gå och se om det är att hyra.»

Huset var hyresledigt för tvåtusen francs.

»Skulle ni känna er lycklig här?» frågade hon.

»Är jag säker att få komma hit då?»

»För hvem skulle jag väl gräfva ned mig här, om inte för er?»

»Nåväl, Marguerite, låt mig då själf hyra det här huset.»

»Är ni tokig? det vore inte bara onödigt, det vore farligt. Ni vet mycket väl, att jag inte har rättighet att taga emot något utan af en enda man, låt därför mig handla och låtsa om ingenting, ni stora barn.»

»Det betyder, att när jag får ett par dar lediga, kommer jag och tillbringar dem hos er», sade Prudence.

Vi lämnade villan och återvände till Paris under det vi samtalade om detta nya förslag. Jag höll Marguerite hårdt sluten i mina armar, hvilket gjorde att, då vi stego ur vagnen, började jag redan se hennes plan med mindre samvetsbetänkligheter.

XVII.

Följande morgon afskedade Marguerite mig tidigt, sägande att hertigen skulle komma och att hon skulle skrifva till mig så fort han gått och bestämma om vårt vanliga möte på kvällen.

Under dagens lopp fick jag också mottaga följande rader:

»Jag far till Bougival med hertigen, var hos Prudence klockan åtta i afton.»På den utsatta tiden var Marguerite tillbaka och kom för att träffa mig hos fru Duvemoy.

»Vet ni, att nu är allt klart», sade hon vid sitt inträde.

»Är villan hyrd?» frågade Prudence.

»Ja, han samtyckte ögonblickligen.»

Jag kände icke hertigen, men jag skämdes öfver att bedraga honom, som jag gjorde.

»Men det är inte allt, inte», återtog Marguerite.

»Hvad är det mera?»

»Jag tänkte också på bostad åt Armand. »

»I samma hus?» frågade Prudence skrattande.

»Nej, men i Point-du-Jour där hertigen och jag frukosterade. Under det att han njöt af utsikten, frågade jag fru Arnould — det var ju så hon hette — om hon hade en lämplig våning att hyra ut. Hon hade mycket riktigt en med salong, mottagningsrum och sängkammare. Det är allt som behöfs, tycker jag. Sexti francs i månaden. Det hela möb-leradt så, att en misantrop kan bli glad. Jag tog lägenheten. Gjorde jag rätt?»

Jag omfamnade Marguerite.

»Det blir utmärkt», fortsatte hon, »ni får en nyckel till lilla porten och jag har lofvat hertigen en till grinden,

hvilken han nog inte tar emot, ty när han kommer, kommer han på dagen. Oss emellan sagd t, tror jag att han vardt förtjust öfver denna nyck, som håller mig fjärran från Paris under någon tid, och tystar munnen på hans familj. Han undrade emellertid hur jag, som så högt älskar Paris, kunnat besluta mig för att begrafva mig på landet. Jag svarade, att jag var klen och behöfde hvila mig. Han tycktes inte riktigt sätta tro till mina ord. Stackars gubbe, han har inte mycket ro. Vi få således iakttaga all möjlig försiktighet, min käre Armand, ty han kommer att låta öfvervaka mig där, och det är inte nog, att han hyrt ett hus åt mig, han måste också betala mina skulder, och jag har tyvärr åtskilliga sådana. Passar det hela er?»

»Ja», svarade jag, i det jag försökte tysta ner all betänklighet, som detta sätt att lefva då och då uppväckte inom mig. »Vi besågo hela huset in i minsta detalj och vi komma att få det utmärkt. Hertigen ordnade om allt. Ack min vän», tillade

Bokskatt XIV. 8hon och kysste mig, »ni är inte beklagansvärd alls, det är en miljonär som bäddar åt er.»

»Och när flyttar ni ut?» frågade Prudence.

»Så fort som möjligt.»

»Ni tar väl hästar och vagn med?»

»Jag tar allting med mig. Under min frånvaro får ni ta hand om min våning.»

Åtta dar senare hade Marguerite tagit landtgården i besittning och jag installerat mig i Point-du-Jour.

Nu började en tillvaro, som jag har mycket svårt att be-skrifva.

I början af sin vistelse i Bougival kunde Marguerite inte helt och hållet bryta med sina vanor och som alla hennes väninnor kommo på besök, var huset i ständig feststämning; under en hel månad gick ingen dag, då Marguerite ej hade åtta eller tio personer vid sitt bord. Prudence å sin sida, tog med sig alla sina bekanta och spelade värdinna för dem, som om huset varit hennes.

Som du väl kan förstå var det hertigens pengar, som betalte alltsammans och ändå inträffade det alltsomoftast att Pru-dence bad mig om en tusenfrancssedel för, som hon sade, Marguerites räkning. Du vet, att jag vunnit litet på spel. Jag skyndade mig att lämna Prudence, hvad Marguerite genom henne begärde och af fruktan att hon skulle behöfva mer, än jag hade, for jag till Paris för att låna en summa lika stor som den jag förut lånat, och hvilken jag mycket ordentligt betalat igen.

Jag var således ånyo ägare till cirka tiotusen francs, utan att räkna min pension.

Det nöje Marguerite erfor öfver att taga emot sina vänner svalnade något inför de utgifter det medförde och i synnerhet inför nödvändigheten att emellanåt be mig om pengar. Hertigen som hyrt stället för att Marguerite där skulle hvila sig, syntes aldrig mera till, rädd att alltid träffa på ett gladt och talrikt sällskap, af hviiket han ej ville bli sedd. Det kom sig egentligen däraf, att då han en dag kom för att på tu man hand äta middag med Marguerite, råkade han midt in i en för femton personer anordnad frukost, som inte var slut vid den tid, då han tänkt sätta sig till middagsbordet. Då han utan att ana oråd öppnade matsalsdörren, mottogs han af en all-män skrattsalva, och han fick brådstörtadt draga sig tillbaka för den uppsluppna munterheten hos de damer, som befunno sig där.

Marguerite steg upp från bordet och gick in i angränsande rum, där hon träffade hertigen och så mycket som möjligt bemödade sig att få honom att glömma detta obehag, men den gamle, hvars själfkänsla blifvit sårad, harmades fortfarande. Han sade tämligen barskt till den stackars flickan, att han var trött att längre betala den kvinnas dårskaper, som inte ens förstod att skaffa honom aktning i hennes eget hem, och han gick sin väg högst uppbragt.

Från den dagen lät han inte vidare höra af sig. Förgäfves afskedade Marguerite sina gäster och ändrade sina vanor, hertigen var och förblef borta. Min vinst häraf, blef den, att Marguerite mera fullständigt tillhörde mig och att min dröm förverkligades, hon kunde icke längre lefva utan mig. Utan att bekymra sig om följderna, visade hon öppet vårt förhållande, och nu hade det gått därhän, att jag bodde hos henne. Tjänstfolket kallade mig 'herrn'

och betraktade mig officiellt som sin husbonde.

Visst hade Prudence gifvit Marguerite moralkakor med anledning af hennes nya lefnadssätt, men denna hade svarat, att hon älskade mig, icke kunde lefva utan mig, och hvad följden däraf än måtte bli, ville hon ej afstå från lyckan att ständigt ha mig hos sig, och tillade hon, de som icke tycka om den saken, ha full frihet att hålla sig härifrån.

Detta hörde jag en dag då Prudence sagt åt Marguerite, att hon hade något mycket viktigt att meddela henne, och då jag lyssnat vid dörren till det rum, där de stängt in sig.

Någon tid efteråt återkom Prudence.

Jag var längst borta i trädgården, när hon kom, och hon såg mig ej. Af det sätt hvarpå Marguerite gick henne till mötes, misstänkte jag att ett samtal, liknande det jag förut lyssnat till, ånyo skulle äga rum, och jag ville höra detta liksom det förra.

De båda kvinnorna stängde in sig i en boudoir och jag lyssnade vid dörren.

»Nå?» frågade Marguite.

»Ja, jag har träffat hertigen.»

»Hvad sade han?»»Att han gärna förlät det första uppträdet, men han hade hört att du lefde offentligt tillsammans med herr Armand Duval, och det ville han inte förlåta. Om Marguerite lämnar den unge mannen,» sade han, »skall jag nu som förut ge henne hvad hon önskar, hvarom icke får hon afstå från att be mig om någonting alls.»

»Och du svarade?»

»Att jag skulle meddela dig hans beslut, och jag lofvade försöka få dig att taga reson. Betänk, kära barn, hvilken ställning du förlorar, och som Armand aldrig kan ge dig. Han älskar dig af hela sin själ, men han är inte rik nog att kunna tillfredsställa alla dina behof, och en vacker dag måste ni ändå skiljas åt, men då är det för sent, då vill hertigen ingenting göra för dig. Vill du att jag talar med Armand?»

Marguerite tycktes fundera, ty hon svarade ej. Mitt hjärta klappade våldsamt, under det jag väntade på hennes svar.

»Nej», återtog hon, »jag lämnar icke Armand, och jag vill icke gömma mig för att få lefva tillsammans med honom. Det är kanske en dårskap, men jag älskar honom, det står ej att ändra. Dessutom har han blifvit van att få älska mig obehind-radt, han skulle lida alltför mycket af att nödgas lämna mig, vore det blott en timma om dagen. Dessutom har jag inte så lång tid att lefva, att jag behöfver göra mig olycklig och lyda en gammal gubbe, hvars blotta åsyn kommer mig att åldras. Låt honom behålla sina pengar, jag reder mig dem förutan.»

»Men hur tänker du gå till väga?»

»Det vet jag inte.»

Prudence ämnade utan tvifvel svara något, men jag rusade in och kastade mig för Marguerites fotter under ett utbrott af tårar, som glädjen öfver att vara så älskad, framkallat.

»Mitt lif tillhör dig, Marguerite, du behöfver inte längre den mannen — är jag inte hos dig? Skulle jag någonsin öfver-ge dig, hur skulle jag kunna ersätta den lycka du ger mig? Intet tvång längre, Marguerite, vi älska hvarandra. Hvad betyder sedan allt annat?»

»Ja, min Armand, jag älskar dig», hviskade hon, slingrande sina armar om min hals, »jag älskar så, som jag aldrig trott mig kunna älska. Vi skola bli lyckliga, lefva i stillhet och jag skall taga ett evigt farväl af detta lif, öfver hvilket jag nu blyges. Du skall ju aldrig förebrå mig det förflutna?»Tårar beslöjade min röst. Mitt enda svar blef att trycka Marguerite till mitt hjärta.

»Seså», sade hon vändande sig till Prudence, med upprörd stämma, »tala om för hertigen hvad du nu sett och tillägg dessutom, att vi inte behöfva hans hjälp mera.»

Från denna dag var det aldrig mera tal om hertigen. Marguerite var inte längre den kvinna jag från början lärt känna. Hon undvek allt, som kunnat påminna mig om det lif, hvari jag först träffat henne. Aldrig hade en hustru eller syster för make eller bror den kärlek och de omsorger hon hade för mig. Hennes sjukliga natur var mottaglig för alla intryck, tillgänglig för alla känslor. Hon hade brutit med sina väninnor liksom med sina vanor, med sitt forna språk och sitt forna slöseri. När man såg oss gå ut för att göra en roddtur i en liten vacker båt, som jag köpt, skulle man aldrig kunnat tro att denna kvinna i sin hvita klädning, skuggad af en stor halmhatt och bärande på armen den enkla sidenkappan till skydd mot flodens kyla, var samma Marguerite Gautier, som fyra månader förut väckt uppmärksamhet med sin lyx och sina skandaler.

Ack, vi hade brådt med att fånga lyckan, som om vi hade anat, att den sällan är långvarig.

Under två månader hade vi inte ens farit till Paris. Ingen hade besökt oss', med undantag af Prudence och den där Julie Duprat, om hvilken jag förut talat med dig och till hvilken Marguerite längre fram skulle lämna den rörande berättelse jag har här.

Jag tillbragte hela dagen vid Marguerites fotter. Vi öppnade fönstren som vette åt trädgården, och under det vi sågo sommaren glädtigt leka med blommorna, som han alstrat i trädens skugga, inandades vi sida vid sida detta verklighetslif, som hvarken Marguerite eller jag någonsin förr förstått.

Hon visade ett barns förvåning öfver de obetydligaste saker. Det fanns dagar då hon sprang omkring i trädgården som en tioårs flicka efter en fjäril eller en trollslända. Denna kurtisan, som på buketter gifvit ut mera pengar, än en hel familj behöft för att lefva godt, satte sig ibland en hel timme på gräsmattan för att undersöka den enkla blomma, hvars namn hon själf bar.

Det var under denna tid hon så ofta läste Manon Lescaut. Jag öfverraskade henne många gånger, då hon gjorde anteck-ningar i boken, och hon sade alltid, att när en kvinna älskar, kan hon inte göra det Manon gjorde.

Två eller tre gånger skref hertigen till henne. Hon kände igen stilen och gaf mig brefven utan att läsa dem. Ibland kom-mo uttrycken i dessa bref att locka fram tårar i mina ögon.

Han hade trott att han, genom att vägra Marguerite pengar, skulle få bukt med henne, men då han insåg gagnlösheten af detta medel, hade han ej kunnat uthärda längre. Han skref och bad, att som förr få komma tillbak^, hvilka villkor än blefve bestämda.

Jag hade läst dessa enträgna och förnyade bref, jag hade rifvit sönder dem, utan att tala om för Marguerite hvad de innehöllo, utan att råda henne till att återse gubben, fast en känsla af medlidande för den gamles smärta frestade mig därtill. Men jag var rädd, att hon i detta råd skulle se en önskan, när hertigen finge förnya sina vanliga besök, att äfven låta honom öfvertaga husets utgifter, och mer än detta fruktade jag, att hon skulle tro mig i stånd att neka till det ansvar, som följderna af hennes kärlek till mig kunde draga öfver hennes lif.

Häraf kom det sig att då hertigen ej fick något svar, upphörde han att skrifva och att Marguerite och jag fortforo att lefva tillsammans utan tanke på framtiden.

XVIII.

Att i detalj skildra vårt nya lif skulle bli svårt. Det bestod af en hop barnsligheter, förtjusande för oss, men intetsägande för alla andra. Du vet hvad det är att älska en kvinna, du vet hur dagarna fly och med hvilken förälskad lättja timmarna försvinna. Du är inte heller okunnig om den glömska af allting annat, som föds af en häftig, förtroendefull och delad kärlek. Den varelse, som icke är den älskade kvinnan, förekommer en att vara en fullkomligt onyttig skapelseprodukt. Man ångrar att redan hafva kastat snulor af sitt hjärta till andra kvinnor, och man kan icke tänka sig möjligheten af attnågonsin trycka en annans hand, än den man håller i sina. Hjärnan tillstädjer hvarken arbete eller minnen, med ett ord ingenting som skulle kunna störa den enda tanke, som man oupphörligt hembär åt densamma. Dagligen gör man nya förtjusande upptäckter hos sin älskarinna.

Tillvaron är blott ett upprepadt fullbordande af ett oafvis-ligt begär och själen är vestalen, hvars uppgift är att underhålla kärlekens heliga eld.

Ofta gingo vi sent på aftonen och satte oss i den lilla skogsdungen som hörde till villan. Där lyssnade vi till kvällens glada harmonier, båda med tanke på att nästa timma skulle föra oss i hvarandras armar. Ibland blefvo vi liggande hela dagen utan att ens låta solen tränga in i vårt rum. Gardinerna voro hermetiskt tillslutna, och den yttre världen stannade af för oss ett ögonblick. Blott Nanine hade rättighet att öppna vår dörr, dock endast för att bringa våra måltider; dem intogo vi, utan att stiga upp och afbröto dem oupphörligt med skrattsalfvor och tokerier. Därefter följde sedan en kort stunds sömn, ty helt uppgående i vår kärlek, voro vi som två envisa dykare, som endast komma upp till ytan för att hämta andan.

Stundom ertappade jag Marguerite med sorgsenhet, ja till och med tårar, jag frågade henne hvarifrån denna plötsliga sorg härledde sig och hon svarade:

»Vår kärlek är ingen vanlig, käre Armand. Du älskar mig som om jag aldrig tillhört någon annan; jag darrar vid tanken att du en gång ångrar din kärlek och tillvitar mig mitt förflutna som ett brott, och tvingar mig att kasta mig in i det lif därifrån du räddat mig. Jag tänker, att när jag nu smakat ett nytt lif, skulle jag dö af att återtaga det förra. Säg att du aldrig skall öfverge mig.»

»Jag svär dig det.»

Vid dessa ord betraktade hon mig för att i mina ögon läsa om min ed vore uppriktig, därpå kastade hon sig i mina armar och döljande sitt ansikte vid mitt bröst utbrast hon:

»Du kan inte ana hur mycket jag älskar dig!»

En afton sutto vi i det öppna fönstret och sågo på månen, som med svårighet tycktes glida fram ur sin molnbädd, och vi hörde vinden våldsamt ruska i trädtopparna. En hel kvarts timma sutto vi tysta och hand i hand, då Marguerite inföll:

»Nu ha vi vintern, vill du att vi ska resa?»»Hvarthän då?»

»Till Italien.»

»Leds du?»

»Jag är rädd för vintern, och i synnerhet att komma åter till Paris.»

»Hur då?»

»Af många skäl.»

Hon återtog tvärt, utan att upplysa mig om dessa skäl:

»Vill du resa. Jag säljer allt hvad jag äger och vi fara dit ner, ingenting återstår då, af hvad jag varit och ingen vet där, hvem jag är. Vill du?»

»Ja, om det roar dig, Marguerite, så låt oss resa, men hvari ligger nödvändigheten att sälja saker, som du gärna skulle vilja ha vid din återkomst. Jag har inte tillräckligt stor förmögenhet att kunna mottaga ett dylikt offer, men tillräckligt för att vi under fem, sex månader skulle kunna resa, om det roar dig aldrig så litet.»

»Egentligen inte vidare», fortfor hon i det hon gick ifrån fönstret och satte sig på soffan, där skuggan föll, »men hvad tjänar det till att resa och kasta bort pengar. Jag kostar dig redan ganska mycket här.»

»Du förebrår mig det, Marguerite, det är icke ädelmodigt.»

»Förlåt mig, käre, sade hon och räckte mig handen, det blåsiga vädret gör mig nervös och jag säger inte, det jag ville säga.»

Efter att ha omfamnat mig försjönk hon i drömmerier.

Flera gånger ägde dylika uppträden rum, och fast jag var okunnig om hvad som framkallade dem, fann jag icke desto mindre hos Marguerite en känsla af oro för framtiden. Hon kunde icke tvifla på min kärlek, ty den ökades för hvar dag, men likväl var hon ofta nedstämd, utan att någonsin för mig förklara anledningen till denna

sorgsenhet utan såsom en fysisk orsak.

Rädd att hon skulle tröttna på ett alltför enformigt lif, föreslog jag henne att återvända till Paris, men hon tillbakavisade alltid detta förslag under försäkran att hon ingenstädes kunde bli så lycklig, som hon var på landet.

Prudence kom numera sällan, men i stället skref hon bref som jag aldrig bad att få se, fastän de hvarje gång försänkteMarguerite i djupa grubblerier. Jag visste inte hvad jag skulle tro.

En dag stannade Marguerite i sitt rum. Jag gick in och fann henne sysselsatt med att skrifva.

»Hvem skrifver du till?» frågade jag.

»Till Prudence, vill du jag skall läsa upp, hvad jag skrifvit?»

Jag hade en viss fasa för allt som stötte på misstänksamhet och svarade därför, att jag inte behöfde veta hvad hon skref, men jag var säker på, att detta bref skulle ha upplyst mig om det verkliga skälet för hennes sorgsenhet.

Dagen därpå var det ett härligt väder. Marguerite föreslog, att vi skulle göra en roddtur och fara till ön Croissy. Hon föreföll mycket glad, klockan var fem när vi hemkommo.

»Fru Duvemoy har varit här», sade Nanine, när hon fick se oss.

»Har hon rest igen?» frågade Marguerite.

»Ja, i frökens vagn, hon sade, att det var öfverenskommet.»

»Det är bra», sade Marguerite lifligt, »säg till att man serverar.»

Två dagar senare kom ett bref från Prudence, och under fjorton dagar tycktes Marguerite alldeles befriad från dessa hemlighetsfulla, melankoliska anfall, för hvilka hon oupphörligt bad mig om förlåtelse, sedan de upphört att finnas till.

Men vagnen kom emellertid ej tillbaka.

»Hur kommer det sig att Prudence inte skickar tillbaka din kupé?» frågade jag en dag.

»En af hästarna är sjuk och vagnen skulle repareras. Det är bättre att allt det där ställes om medan vi äro här ute, där vi inte behöfva någon vagn, än att vänta tills vi komma till Paris.»

Prudence kom ut några dagar efteråt och bekräftade hvad Marguerite sagt.

De båda kvinnorna promenerade ensamma i trädgården, och när jag slöt mig till dem, bytte de om samtalsämne.

Om kvällen när Prudence skulle fara beklagade hon sig öfver kölden och bad Marguerite att få låna hennes caschmirschal.

En månad förflöt under hvilken Marguerite blef gladare och mer kärleksfull än någonsin förr.

Emellertid hade vagnen ej kommit igen, schalen ej blifvit återsänd, allt det där oroade mig mot min vilja, och som jagvisste i hvilken låda Marguerite brukade lägga Prudences bref, begagnade jag mig af ett tillfälle då hon var långt bort i trädgården, skyndade till lådan, som jag försökte öppna, men fåfängt, den var låst med dubbla slag.

Då gräfde jag i dem där smyckena lågo. Dessa lä to öppna sig utan motstånd men etuien voro försvunna, välförståendes med sitt innehåll.

En gnagande fruktan gjorde mig beklämd om hjärtat. Jag skulle affordra Marguerite sanningen beträffande dessa försvinnanden, men hon skulle sannolikt inte tillstå dem.

»Käraste Marguerite», sade jag då, »jag kommer för att be dig om lof att fara till Paris. Hemma hos mig vet man inte hvar jag är, och det har nog kommit bref från min far. Han är utan tvifvel orolig, jag måste svara honörn.»

»Res min vän», sade hon, »men kom snart tillbaka.»

Jag reste.

Omedelbart besökte jag Prudence.

»Hör nu», utbrast jag utan vidare förberedelse, »svara mig uppriktigt, hvar finns Marguerites hästar?»

»Sålda.»

»Och schalen?»

Såld.»

»Juvelerna?»

»Pantsatta.»

»Och hvem har sålt och pantsatt?»

»Jag.»

»Hvarför underrättade ni inte mig?»

»Därför att Marguerite förbjudit det.»

»Nå, hvarför bad ni inte mig om pengar?»

»Därför att hon inte ville.»

»Hvart ha dessa pengar tagit vägen?»

»Till skulder.»

»Har hon stora skulder?»

»Ungefär trettiotusen francs. Ja, var det inte det jag sade er, min vän, men ni ville inte tro mig; nå, nu har ni väl blifvit öfvertygad. Tapetseraren, för hvars fordran hertigen lofvat ansvara, blef körd på dörren, när han infann sig där. Dagen därpå skref hertigen, att han icke tänkte göra mera för fröken Gautier. Tapetseraren ville ha pengar och i afräkning fick han de par tusen francs, som jag bad er om, sedan ha någravälvilliga själar underrättat honom om, att hans gäldenär blifvit öfvergifven af hertigen och lefde tillsammans med en ung man utan förmögenhet; de öfriga fordringsägarne ha fått samma meddelande, de ha fordrat pengar och gjort utmätningar. Marguerite ville sälja allt, men det var för sent och dessutom skulle jag satt mig emot det. Men betala måste hon, och för att inte be er om pengar, sålde hon sina hästar och sin caschmirschal och pantsatte sina juveler. Vill ni ha köpames mottagningsbevis och pantkvittona?»

Prudence öppnade en låda och visade mig papperen.

»Ni tror», fortsatte hon med ihärdigheten hos en kvinna, som vet sig kunna säga: »Jag hade rätt, ni tror det vara tillräckligt att älska hvarandra och att lefva ett idylliskt herdelif på landet. Nej, min bästa Armand, det går inte. Vid sidan af det ideella finns det materiella lifvet, och de ädlaste beslut kvar-hållas vid jorden af trådar ömkliga, men järnhårda och man sliter ej lätt sönder dem. Att Marguerite inte bedragit er väl tjugo gånger, kommer sig däraf, att hon är en undantagsnatur. Det är åtminstone inte af brist på råd från mig, ty det gjorde mig ondt att se den stackars flickan beröfva sig allt. Men hon ville inte. Hon svarade, att hon älskade er, och att hon till intet pris i världen ville bedraga er. Allt det där är mycket vackert och poetiskt, men med det myntet betalar man inte sina fordringsägare, och nu kan hon inte draga sig ur leken med mindre än trettio tusen francs, som jag redan sagt er.»

»Godt, jag skall skaffa den summan.»

»Ni tänker låna?»

»Javisst.»

»Det vore just förståndigt; ni skulle stöta er med er far, förstöra edra tillgångar, och man hittar minsann inte så lätt trettio tusen francs från den ena dagen till den andra. Tro mig, min bäste Armand, jag känner kvinnorna bättre

än ni, begå inte denna dårskap, som ni en gång skulle ångra. Var resonlig. Jag säger inte, att ni skall lämna Marguerite, men lef tillsammans med henne, som ni gjorde i början af sommaren. Sätt henne i tillfälle att finna utvägar ur svårigheterna. Hertigen skall småningom återvända till henne. Och om hon återtar grefve de N ... — han sade mig det själf i går — betalar han alla hennes skulder och ger henne fyra, femtusen francs i månaden. Själf har han tvåhundratusen livres i räntor. Det vore en ställ-ning för henne, under det att ni, ni måste förr eller senare lämna henne, vänta inte härmed tills ni blifvit ruinerad, så mycket hellre som denne grefve de N... är en idiot, och ingenting be-höfver hindra er att vara Marguerites älskare. Hon kommer i början att gråta litet, men hon vänjer sig snart, och hon kommer en dag att tacka er för hvad ni gjort. Låtsa att Marguerite är gift, och att ni lurar den äkta mannen. Jag har redan förut sagt er allt detta, men den gången var det blott ett råd, nu är det nästan en nödvändighet.»

Prudence hade obevekligt rätt.

»Saken är nämligen den», fortsatte hon i det hon lade tillbaka papperen, som hon nyss visat mig, »att den sortens kvinnor förutsätta alltid att bli älskade, men aldrig att de själfva skola älska, i hvilket fall de nog skulle lägga af pengar, och de skulle då vid trettio år kunna betala lyxen att ha en älskare gratis. Om jag hade vetat hvad jag nu vet! Men säg ingenting åt Marguerite, utan tag henne med er till Paris igen. Ni har lefvat fyra, fem månader ensam med henne, och det är ju mycket bra, men nu får ni blunda, det är allt hvad som fordras. Efter fjorton dagar håller hon till godo med grefve de N ..., hon kan göra besparingar i vinter och nästa sommar lefver ni som denna. Så går det till, min vän.»

Prudence tycktes belåten med sitt råd, som jag med harm förkastade.

Det var icke blott min kärlek och min värdighet, som förbjödo mig att handla på detta sätt, jag var äfven öfvertygad om, att till det stadium Marguerite nu kommit, skulle hon hellre vilja dö än godkänna denna delning.

»Nog nu med skämt», sade jag till Prudence, »Hur mycket behöfver Marguerite bestämdt?»

»Det har jag ju redan sagt, ungefär trettiotusen francs.»

»Och när behöfs denna summa?»

»Inom två månader.»

»Hon skall få den.»

Prudence höjde på axlarna.

»Jag skall lämna pengarna åt er», fortsatte jag, »men ni måste svära på, att inte säga åt Marguerite, att jag gifvit er dem.»

»Var lugn.»

»Och om hon skickar andra saker till försäljning eller pan-sättning, så underrätta mig.»»Det har ingen fara, hon äger ingenting mera.»

Sedan gick jag upp till mig för att se om det fanns bref från min far.

Där fanns fyra.

XIX.

I de tre första brefven oroade sig min far öfver min tystnad och frågade om orsaken därtill, i det sista lät han mig förstå, att man underrättat honom om mitt förändrade lefnads-sätt och meddelade mig om sin snara ankomst.

Jag har alltid haft djup vördnad och uppriktig tillgifvenhet för min far. Jag svarade honom därför, att en liten resa varit anledningen till min tystnad, bad honom underrätta mig om dagen för sin ankomst, så att jag skulle kunna gå och möta honom.

Jag gaf min betjänt min adress på landet och tillsade honom att komma ut med det första bref, som anlände

afstämpladt från staden C.. ,s; sedan for jag direkt tillbaka till Bougival.

Marguerite väntade mig vid trädgårdsgrinden. Hennes blick uttryckte oro. Hon kastade sig om halsen på mig och kunde inte låta bli att fråga:

»Har du träffat Prudence?»

»Nej.»

»Du har varit bra länge i Paris.»

»Jag hade bref från min far, som jag måste besvara.»

En stund efteråt inträdde Nanine helt andfådd. Marguerite steg upp och talade lågt med henne.

När Nanine gått ut sade Marguerite, i det hon satte sig bredvid mig och tog min hand.

»Hvarför narrade du mig? Du har ju varit hos Prudence.»

»Hvem har sagt dig det?»

»Nanine.»

»Hur vet hon det?»

»Hon har följt efter dig.»»Och den ordern hade du gett henne?»

»Ja. Jag trodde att det varit ett mycket viktigt skäl, som kunde förmå dig att så där plötsligt fara till Paris, du, som inte på fyra månader lämnat mig ensam. Jag var rädd att det händt dig någon olycka, eller att du kanske kunde gå och besöka en annan kvinna.»

»Barn!»

»Nu är jag lugn igen, jag vet hvad du har gjort, men jag vet inte hvad man möjligen sagt dig.»

Jag visade Marguerite min fars bref.

»Det är inte det jag bad om; jag skulle vilja veta, hvarför du gick till Prudence.»

»För att få träffa henne.»

»Du narras, min vän.»

»Nåväl, jag gick till henne för att fråga om hästen var bättre och om hon ännu behöfde din casChmirschal och dina juveler.

Marguerite rodnade men svarade inte.

»Och», fortsatte jag, »jag har fått reda på det bruk du gjort af både hästar, schalar och juveler.»

»Och du är ond på mig därför?»

»Ja, jag är ond öfver att du inte föll på den tanken att begära af mig, hvad du behöfde.»

»I en sådan förbindelse som vår, måste kvinnan, om hon har en skymt af värdighet kvar, underkasta sig alla möjliga uppoffringar, hellre än att be sina älskare om pengar och därigenom ge sin kärlek en prägel af falhet. Du älskar mig, därpå är jag säker, men du vet inte hur skör den tråd är, som i hjärtat binder den kärlek man har till sådana som mig. Hvem vet, kanhända att du en dag af penningförlägenhet eller ledsnad skulle kunna inbilla dig, att i vårt förhållande se en skickligt planlagd beräkning! Prudence är en pratmakerska. Hvad behöfver jag dessa hästar? Det är ren besparing att säl]a dem. Jag kan mycket väl undvara dem, och nu kosta de mig ingenting mer, förutsatt att du älskar mig, det är allt hvad jag begär, och du skall ju älska mig lika mycket utan hästar, schalar och juveler?»

Allt detta sades i en så naturlig ton, att jag fick tårar i ögonen.

»Men käraste Marguerite», sade jag, i det jag ömt trycktehennes händer, »du visste väl att jag en gång skulle få reda på denna uppoffring, och att jag då icke skulle kunna uthärda den.»

»Hvarför det?»

»Därför älskade, att jag inte vill, att den tillgifvenhet du har för mig, skall beröfva dig ens ett smycke. Jag vill inte heller jag, att du i ett ögonblick af förlägenhet eller ledsnad kunde tänka, att om du lefde tillsammans med en annan man skulle dylika stunder aldrig inträffat eller att du skulle ångra, inte ens en minut, att du tillhör mig. Om några dar får du dina hästar, jnveler och schalar tillbaka. De äro lika nödvändiga för dig, som luften för lifvet och — fast det kanske är löjligt — jag tycker bättre om dig präktigt klädd än enkel.»

»Du älskar mig således inte mer?»

»Lilla toka!»

»Om du älskade mig, skulle du låta mig älska dig på mitt sätt, i stället fortfar du att betrakta mig som en kvinna för hvilken all denna lyx är oumbärlig, och som du alltid tycker dig tvungen att betala. Du blygs att mottaga bevis på min kärlek. Ofrivilligt tänker du, att en gång lämna mig, och du är angelägen att skydda din finkänslighet för hvarje misstanke. Du har rätt, min vän, men jag hade hoppats bättre.»

Marguerite gjorde en rörelse för att stiga upp, jag höll henne kvar sägande:

»Jag vill att du känner dig lycklig och inte har något att förebrå mig, det är allt.»

»Och vi skola skiljas åt?»

»Hvarför det, Marguerite? Hvem kan skilja oss åt?» utbrast jag.

»Du, som inte vill tillåta mig att förstå din ställning, och som är fåfäng nog att vilja kvarhålla mig i min; du, som genom att åt mig bevara den lyx jag vänj t mig vid, äfven vill bibehålla det moraliska afstånd som skiljer oss åt; du slutligen som icke tror min tillgifvenhet nog oegennyttig för att med dig dela den förmögenhet du äger, med hvilken vi skulle kunna lefva lyckliga tillsammans, utan föredrar att ruinera dig, slaf som du är under en löjlig fördom. Tror du då, att jag jämför en vagn och några smycken med din kärlek? Tror du, att lyckan för mig består i de granna lapprisaker, som man nöjer sig med, när man icke älskar någon, men som bli bra ömkliga när man älskar. Du vill betala mina skulder, inteckna din förmögenhet och slutligenunderhålla migl Hur lång tid kommer allt det där att räcka? Två eller tre månader, och då är det för sent att börja det lif jag nu föreslår dig, ty då skulle du nödgas taga emot allting af mig, och det gör inte en hederlig karl. Nu har du åtta, tio tusen francs i ränta, på hvilka vi kunna lefva. Jag säljer mina öf-verflödssaker och blott af denna försäljning får jag två tusen livres om året. Vi hyr en liten treflig våning, där vi kunna bo tillsammans. Om sommaren fara vi till landet, icke till ett sådant hus som detta, utan till en liten stuga, stor nog för två personer. Du är oberoende, jag är fri och vi äro unga, i himlens namn, Armand, kasta mig inte tillbaka till det lif jag förr var nödsakad att lefva.»

Jag kunde inte svara, tårar af tillgifvenhet och kärlek fyllde mina ögon, och jag kastade mig i Marguerites armar.

»Jag ville», återtog hon, »ställa om allt utan att säga dig något därom, betala mina skulder och göra i ordning min nya våning. I oktober skulle vi ha återvändt till Paris, och allt skulle då blifvit sagdt; men eftersom Prudence nu berättat det, får du samtycka på förhand i stället för i efterhand. Älskar du mig tillräckligt därtill?»

Det var omöjligt att motstå så mycken tillgifvenhet. Jag kysste Marguerites händer med öfversvallande känslor och sade:

»Jag skall göra allt hvad du vill.»

Det hon hade bestämdt vardt således öfverenskommet.

Då blef hon uppsluppet glad, hon dansade och sjöng, hon gladde sig som ett barn åt sin nya våning, och frågade mig, hvar jag tyckte att den borde vara belägen och hur den borde inrättas.

Jag såg henne lycklig ocb stolt öfver detta beslut, som tycktes säkert föra oss närmare hvarandra.

Jag ville inte stå henne efter i ädelmod.

På ett ögonblick bestämde jag öfver mitt lif. Jag bestämde placerandet af min förmögenhet och jag öfverlät på Marguerite den årsränta jag fått efter min mor, och hvilken tycktes mig mycket otillräcklig för att belöna de offer jag tog emot.

Det återstod mig den pension af femtusen francs, som min far gifvit mig, och hvad som än hände, var den för mig tillräcklig att lefva af.

Jag sade ej till Marguerite, hvad jag beslutat, öfvertygad som jag var, att hon skulle afslå detta gåfvobref.Denna årsränta utgjorde en inteckningpå sextiotusen francs i ett hus, som jag inte ens hade sett. Allt hvad jag visste var, att min fars notarie, en gammal vän till vår familj, hvarje kvartal lämnade mig sjuhundrafemtio francs mot mitt kvitto.

Den dag Marguerite och jag kommo till Paris för att skaffa våning, gick jag till notarien och frågade honom på hvilket sätt jag borde gå tillväga för att på annan person öfverlåta denna ränta.

Den hedersmannen trodde mig vara ruinerad och frågade mig om anledningen till detta beslut. Som jag förr eller senare måste säga honom till hvems förmån jag gjorde denna donation, föredrog jag att genast berätta hela sanningen.

Han gjorde ingen sådan invändning, hvartill hans ställning som notarie och vän kunde berättigat honom att göra, utan försäkrade mig, att han skulle åtaga sig att ordna saken på bästa sätt.

Jag ålade honom naturligtvis den djupaste tystlåtenhet gent emot min far, och jag återvände till Marguerite, som väntade mig hos Julie Duprat, till hvilken hon föredragit att gå framför att få höra på Prudence's moralkakor.

Vi begåfvo oss ut på spaning efter rum. Alla de vi sågo på tyckte Marguerite vara för dyra, under det jag fann dem för enkla. Slutligen blefvo vi dock öfverens; vi hyrde i ett af de tystaste kvarter i Paris, en liten paviljong, afsöndrad från hufvudbyggnaden.

Bakom paviljongen låg en förtjusande trädgård som hörde till den, omgifven af murar, nog höga för att skilja oss från våra grannar, och nog låga för att ej begränsa utsikten.

Det var bättre än vi vågat hoppas.

Under det att jag begaf mig hem för att säga upp min våning, gick Marguerite till en kommissionär, som, enligt hennes utsago redan gjort för en af hennes väninnor, hvad hon nu tänkte be honom göra för henne.

Hon återkom förtjust till rue de Provence för att hämta mig. Kommissionären hade lofvat att betala hennes skulder, ge henne kvitto därpå och att dessutom lämna henne tjugu tusen francs mot det att hon afstod från hela sitt möblemang.

Af det belopp hvartill auktionen uppgick, såg du att den hedersmannen skulle förtjänat mer än trettiotusen francs på sin klient.

Bokskatt XIV.

9Vi reste helt glada tillbaka till Bougival alltjämt samtalande om våra framtidsplaner, hvilka vi, tack vare vår sorglöshet och i synnerhet vår kärlek, sågo i de mest lysande färger.

Åtta dar därefter sutto vi vid frukostbordet då Nanine underrättade mig, att min betjänt begärde få tala med mig. Jag lät honom komma in.

»Herrn», sade han, »er far har kommit till Paris och ber att ni ofördröj ligen ville komma hem, där han väntar er.»

Denna nyhet var ju den enklaste sak i världen, men när vi hörde den betraktade Marguerite och jag hvarandra.

Vi anade en olycka i denna händelse.

Utan att hon för mig omnämnt detta intryck, som jag delade, svarade jag, i det jag räckte henne handen:

»Frukta ingenting!»

»Kom tillbaka så fort du kan», hviskade Marguerite och kysste mig, »jag skall sitta vid fönstret och invänta dig.»

Jag skickade Joseph för att underrätta min far om min ankomst.

Två timmar senare var jag också verkligen på rue de Provence.

XX.

Min far satt klädd i nattrock i min salong och skref.

Jag förstod genast af hans blick, att det skulle bli fråga om allvarliga saker. Jag gick emellertid emot honom som om jag ingenting märkt och omfamnade honom.

»När kom ni, min far?»

»I går afton.»

»Ni har tagit in hos mig som vanligt, hoppas jag?»

»Ja.»

»Jag är mycket ledsen öfver att jag inte var hemma för att taga emot er.»

Jag väntade att dessa ord skulle framkalla de förmaningar som min fars stränga ansikte utlofvade, men han svarade in-genting, utan förseglade brefvet som han skrifvit och lämnade det åt Joseph, som skulle kasta det i postlådan.

När vi blefvo ensamma steg min far upp och sade, stödjande sig mot kaminen:

»Min käre Armand, vi ha allvarliga saker att tala om.»

»Jag hör er min far.»

»Lofvar du att vara uppriktig?»

»Det brukar jag vara.»

»Är det sannt, att du lefver tillsammans med en kvinna vid namn Marguerite Gautier.»

»Ja.»

»Vet du hvad denna kvinna varit?»

»Ja, en kurtisan.»

»Och för en sådan har du glömt att i år besöka din far och syster?»

»Ja, min far, jag medger det.»

»Du älskar således denna kvinna mycket?»

»Det förstår ni väl, min far, eftersom hon kommit mig att försumma en helig plikt, för hvilket jag ödmjukt ber om förlåtelse.»

Min far väntade sannolikt inte dessa kategoriska svar ty han tycktes besinna sig ett ögonblick, hvarpå han sade:

»Men du har sannolikt begripit, att du inte alltid kan lefva på det sättet?»

»Jag har fruktat det, min far, men icke begripit det.»

»Du hade bort förstå», tillade min far medsträfvare röst, »att jag inte skulle tåla det.»

»Jag trodde, att så länge jag icke gjorde något, som stred mot den vördnad jag är skyldig ert namn och vår familjs häfd-vunna redbarhet, skulle jag kunna lefva som jag gör, hvilket lugnat de farhågor jag möjligen kunnat hysa.»

Lidelserna stålsätta oss mot känslostämningar. Jag var beredd till kamp mot alla, till och med mot min far, för att få behålla Marguerite.

»Det är på tiden att du börjar förstå, att du måste ändra lefnadssätt.»

»Och hvarför det, min far?»

»Därför att du står i begrepp att göra saker, som kränka den vördnad, du anser dig böra hysa för din familj.»

»Jag förstår inte riktigt...»»Då skall jag närmare förklara mig. Att du har en älskarinna, det går väl an, och att du betalar henne som en hygglig karl bör betala en kurtisans kärlek, är också i sin ordning, men att du för henne kan glömma de heligaste ting, att du tillåter skvallret om ert skandalösa lif tränga ned till min hemort och kastar skuggan af en fläck på det hederliga namn jag gifvit dig, det får inte ske, jag förbjuder det!»

»Tillåt mig min far att säga att de, som på detta sätt upplyst er, varit mycket illa underrättade. Jag är fröken Gautiers älskare och lefver tillsammans med henne, det är väl en helt enkel sak. Jag ger inte åt fröken Gautier det namn jag fått af er, jag offrar inte på henne mer än mina inkomster tilllåta, jag gör inga skulder, och jag befinner mig slutligen icke i en ställning som kan berättiga en far att säga till sin son det, som ni nu sagt.»

»En far är alltid berättigad att föra undan sin son från de dåliga vägar han ser honom färdig att beträda. Du har ännu inte gjort något illa, men du kommer att göra det.»

»Min far!»

»Ja, min herr son, jag känner lifvet bättre än du. Det finns inga fullständigt rena känslor, utan hos fullständigt kyska kvinnor. Hvarje Manon kan bli en Des Grieux, nu ha vi andra tider och andra seder. Det vore onödigt att världen blefve äldre, om den inte bättrade sig. Du måste lämna din älskarinna.»

»Jag är ledsen att vara er olydig, min Jfar, men det är omöjligt.»

»Jag skall tvinga dig att lyda.»

»Olyckligtvis finns det inte längre någon Sainte-Marguerite-ö dit man skickar kurtisaner, och om det funnes en sådan och ni ställde om att fröken Gautier skickades dit, så skulle jag följa henne. Hvad vill ni, att jag skall göra, måhända har jag orätt, men jag kan icke vara lycklig på något annat villkor, än att jag förblir denna kvinnas älskare.»

»Seså, Armand, öppna ögonen, känn igen din far, som alltid älskat dig, och som blott vill din lycka. Är det hedrande för dig att lefva i äktenskapligt förhållande med en kvinna, som varit älskarinna åt hvem som hälst.»

»Hvad gör det min far, då hon inte mer skall bli det åt någon. Hvad gör det, om denna kvinna älskar mig, om honpånyttfödes af sin kärlek och min. Hvad gör det slutligen, när det är fråga om bättring I

»Och du tror således att det är en hederlig mans uppgift att omvända kurtisaner? Tror du, att Gud gifvit lifvet detta löjliga mål, och att hjärtats enda entusiasm bör riktas åt det hållet? Hvad skulle bli följden af denna märkvärdiga kur, och när du blir fyrti år, hvad skall du tänka om hvad du säger i dag? Du skall skratta åt din kärlek, om du ännu kan skratta däråt, om den inte lämnat alltför djupa spår i ditt förflutna. Hvad skulle du i detta nu vara, om din far hade haft dylika idéer och lämnat sitt lif som insats åt alla dessa kärlekens vindkast, i stället för att bygga det på hederns och rättrådighetens grundvalar? Tänk efter Armand, och kom inte mera med dylika dumheter. Seså, du lämnar denna kvinna, din far ber dig därom.»

Jag svarade ingenting.

»Armand», fortsatte min far, »vid minnet af din mor, afstå från detta lif, som du kommer att glömma fortare än du tror, och vid hvilket en omöjlig teori håller dig fast. Du är tjugufyra år, tänk på framtiden. Du kan inte alltid älska denna kvinna, som inte heller alltid skall älska dig. Ni öfverdrifva båda två er kärlek. Du stänger dina framtidsutsikter. Ett steg till och du kan inte lämna den väg du vandrar, hela ditt lif kommer att bli en samvetsförebråelse öfver er ungdom. Res, kom och tillbringa en månad eller två hos din syster. Lugnet och den

rena familjelyckan skall snart bota denna feber, ty något annat är det icke. Under tiden skall din älskarinna trösta sig och taga en annan älskare och när du får se för hvems skull du höll på att stöta bort din far och förlora hans till-gifvenhet, skall du säga att jag gjorde väl som sökte upp dig, och du skall välsigna mig. Seså, du reser ju, inte sannt, Armand?»

Jag kände, att min far hade rätt beträffande alla andra kvinnor, men jag var säker, att han inte hade rätt hvad Marguerite beträffade. Men tonen hvarmed han sagt dessa sista ord, var så öm, så bedjande, att jag ej vågade svara honom.

»Nåväl», sade han med upprörd stämma.

»Ja, min far, jag kan ingenting lofva», sade jag slutligen, »det som ni begär, öfverstiger mina krafter. Tro mig», fortsatte jag, när han gjorde en rörelse af otålighet, »ni öfverdrifver följderna af denna förbindelse. Marguerite är inte den kvinna,ni tror henne vara. Långt ifrån att kasta mig in på dåliga vägar, är denna kärlek i stånd att hos mig utveckla de bästa känslor. Den sanna kärleken förädlar, hur än den kvinna är, som inger densamma. Om ni kände Marguerite, skulle ni förstå, att jag inte blottställer mig för någonting. Hon är ädel, som den ädlaste. Lika mycken snikenhet, som det finns hos andra, lika mycken oegennytta finns det hos henne.»

»Hvilket likväl inte hindrar henne ifrån att taga emot hela din förmögenhet, ty de sextitusen francs du fått efter din mor och som du ger henne, äro, kom väl ihåg mina ord, din hela förmögenhet. »

Min far hade sannolikt gömt på denna hotelse och slutkläm som ett sista försök att få bukt med mig.

Jag kände mig starkare mot hans hotelser, än mot hans böner.

»Hvem har sagt, att jag skulle öfverlåta denna summa på henne?» återtog jag.

»Min notarie. Skulle en hederlig man företagit sig en dylik handling, utan att underrätta mig? Nåväl det är för att hindra dig att till förmån för denna flicka ruinera dig, som jag kommit till Paris. Din mor efterlämnade dig tillräckligt till ett hederligt lefnadssätt, men dessa penningar voro ej afsedda att kastas bort på dina älskarinnor.»

»Jag svär, min far, att Marguerite var fullkomligt okunnig om denna donation.»

»Hvarför gjorde du den då?»

»Därför att Marguerite, denna kvinna, som ni förtalar och som ni vill, att jag skall öfverge, offrar allt hvad hon äger för att kunna lefva tillsammans med mig.»

»Och ett sådant offer tar du emot? Hvad är ni för slags kaii, som tillåter att en fröken Marguerite offrar något för er? Seså, låt det nu vara nog. Du lämnar denna kvinna. Nyss bad jag dig, nu befaller jag. Jag vill inte veta af sådana simpelheter i min familj. Packa dina kappsäckar och gör dig i ordning att följa med mig.»

»Förlåt, min far, men jag kommer inte att resa», sade jag.

»Därför att?»

»Därför att jag hunnit den ålder, då man icke längre lyder en befallning.»

Min far bleknade vid detta svar.»Det är bra, min herre», återtog han, »jag vet hvad som återstår att göra.»

Han ringde.

Joseph kom in.

»Låt bära mina kappsäckar till hotell de Paris», sade han till min betjänt.

Därpå gick han in i sängkammaren och fullbordade sin toalett.

När han kom ut, gick jag emot honom.

»Lofva mig, min far», sade jag, »att inte göra någonting, som kunde smärta Marguerite.

Min far stannade, såg föraktligt på mig och nöjde sig med att svara:

»Du är galen, tror jag.»

Hvarpå han gick ut och slog dörren häftigt igen.

Jag gick också ut, tog en droska och for till Bougival.

Marguerite väntade mig, sittande i fönstret.

XXI.

»Ändtligen!» utbrast hon och kastade sig om min hals, »här har jag dig igen, men hvad du är blek!»

Jag berättade henne uppträdet med min far.

»Ack min Gud! Jag kunde just tro det. När Joseph anmälde din fars ankomst, darrade jag som för en olycka. Stackars min vän, så mycket sorger för min skull. Du gjorde kanske klokast att lämna mig och inte stöta dig med din far. Jag har emellertid inte gjort honom något. Vi lefva ju i all stillhet. Han vet ju, att du måste ha en älskarinna, och han borde vara glad, att det är jag, eftersom jag älskar dig och inte begär utöfver hvad din ställning tillåter. Har du sagt honom hur vi tänkt ställa för framtiden?»

»Ja, och det uppretade honom allramest, ty i detta beslut såg han beviset för vår ömsesidiga kärlek.»

»Hvad är att göra?»»Stanna hos hvarann, käraste, och låta stormen gå öfver.»

»Men tror du, att den går öfver?»

»Den måste.»

»Men din far kommer inte att låta sig nöja med det.»

»Ja, hvad skulle han kunna ta sig för?»

»Inte vet jag. Han kommer att göra allt hvad en far kan göra för att tvinga sin son till lydnad. Han skall påminna dig om mitt förflutna lif och kanske göra mig äran att hitta på någon ny historia för att förmå dig att öfvergifva mig.»

»Men du vet ju, att jag älskar dig.»

»Ja, men jag vet också, att man förr eller senare måste lyda sin far och tnl slut låter du kanske ändå öfvertyga dig.»

»Nej, Marguerite, det är jag, som skall öfvertyga honom. Det är litet skvaller från några vänner, som förorsakat denna stora vrede, men han är god, han är rättvis och kommer nog att ta reson. För resten, bryr jag mig inte om det hela.»

»Säg inte så, Armand, jag föredrar hvad som helst annat än att du för min skull stöter dig med din familj, låt denna dagen gå och återvänd i morgon till Paris. Din far såväl som du kan då ha funderat på saken och kanske förstå hvarandra bättre. Stöt inte hans principer för hufvudet, låtsa som om du ville göra några eftergifter åt hans önskningar, och låtsa som om du inte höll så mycket på mig, då skall han låta allt bli som det är. Hoppas min vän och var fullt säker på en sak, den att hvad än må hända, skall din Marguerite alltid vara trogen.»

»Svär du det?»

»Behöfver jag göra det?»

Hvad det är ljuft att bli öfvertalad af en stämma som man älskar. Marguerite och jag tillbragte hela dagen med att tala om våra planer, som om vi insett nödvändigheten af att fortast möjligt realisera dem. Hvarje ögonblick väntade vi att något skulle inträffa, men lyckligtvis förflöt dagen, utan att medföra något nytt.

Dagen efter for jag hemifrån klockan tio och anlände vid middagstiden till hotellet.

Min far hade redan gått ut.

Jag gick till min våning, dit jag trodde honom möjligen ha gått. Ingen hade varit där. Jag gick till min notarie.

Ingen där heller.Jag återvände till hotellet och väntade där till klockan sex. Herr Duval återkom icke.

Då for jag till Bougival.

Jag fann Marguerite inte som gårdagen, väntande, utan sittande framför brasan, som nödvändiggjordes af den redan kalla årstiden.

Hon var så fördjupad i sina tankar, att hon inte hörde mig, förrän jag var helt nära hennes fåtölj. När jag tryckte mina läppar på hennes panna, spratt hon till, som om min kyss väckt henne från hennes drömmerier.

»Du skrämde mig», sade hon. »Och din far?»

»Jag har inte träffat honom. Jag vet inte hvad det skall betyda. Jag träffade honom inte hemma hos sig och inte heller på något af de ställen, där han möjligtvis kunde ha varit.»

»Då blir det att börja omigen i morgon.»

»Jag har nästan lust att vänta tills han låter kalla mig. Jag anser mig ha gjort allt, hvad jag bort göra.»

»Nej, min vän, det är inte nog, du måste i synnerhet i morgon försöka få träffa din far.»

»Hvarför just i morgon hellre än en annan dag?»

»Därför», sade Marguerite, som tycktes rodna något vid denna fråga, »därför att din enträgenhet därigenom kommer att synas lifligare och vår förlåtelse då fortare kan vinnas.»

Hela återstoden af dagen var Marguerite tankspridd och nedstämd. Jag var tvungen att två gånger upprepa hvad jag sade till henne, för att få svar. Hon skyllde sin tankspriddhet på den fruktan för framtiden, som de båda sista dagarnas händelser ingifvit henne.

Jag tillbragte natten med att lugna henne, och följande dag påyrkade hon min afresa med en enträgenhet och oro, som jag inte kunde förklara.

Liksom föregående dag var min far borta, men han hade lämnat följande bref:

Om du återkommer för att söka mig idag, så invänta mig till klockan fyra; om jag inte kommit till dess, så kom och ät middag med mig i morgon. Jag måste tala med dig.

Jag väntade till den utsatta tiden; men som min far inte kom, for jag hem.

Föregående dag hade jag funnit Marguerite sorgsen, i dagvar hon feberaktigt upprörd. När hon såg mig inträda, kastade hon sig om min hals och grät länge i mina armar.

Jag frågade henne angående denna plötsliga smärta, hvars gradvisa tilltagande oroade mig. Hon uppgaf intet bestämdt skäl, utan förebar allt hvad en kvinna kan förebära, när hon inte vill säga sanningen.

Då hon något lugnat sig, berättade jag henne resultatet af min resa, visade henne min fars bref, i det jag påpekade, att det bådade godt för framtiden.

Vid åsynen af brefvet och vid min anmärkning fördubblades hennes tårar till den grad, att jag ropade in Nanine och fruktande en nervattack, lade vi henne till sängs. Den stackars flickan grät utan att säga ett ord, men hon höll mina händer och kysste dem oupphörligt.

Jag frågade Nanine om hennes matmor under min frånvaro mottagit något bref eller besök, som kunde föranleda det tillstånd, hvari jag fann henne; men Nanine svarade, att ingen varit där och ingenting blifvit ditsändt.

Emellertid måste någonting sedan gårdagen ha tilldragit sig, hvilket var så mycket mer oroväckande som Marguerite dolde det för mig.

På aftonen föreföll hon litet lugnare, och i det hon bad mig taga plats vid sängkanten, gjorde hon ånyo långvariga försäkringar om sin kärlek. Därpå smålog hon, men med ansträngning, ty ofrivilligt fylldes hennes ögon af tårar.

Jag använde alla medel för att förmå henne att tillstå verkliga orsaken till denna sorg, men hon envisades att

ständigt ge mig de sväfvande svar, som jag redan sagt.

Slutligen somnade hon i mina armar, men i en sömn, som verkade nedbrytning i stället för hvila. Emellanåt utstötte hon ett skri, spratt upp ur sömnen och sedan hon förvissat sig att jag satt hos henne, bad hon mig svära, att jag alltid skulle älska henne.

Jag begrep ingenting af dessa oaflåtliga utbrott af smärta, hvilka räckte till följande morgon, då Marguerite föll i ett slags dvala. På två nätter hade hon ej sofvit.

Denna hvila vardt icke långvarig.

Vid elfvatiden vaknade Marguerite, och då hon såg mig uppe, kastade hon en blick kring rummet och utbrast:

»Skallfcdu redan fara?»»Nej», sade jag, i det jag fattade hennes händer, »men jag ville låta dig sofva, det är god tid ännu.»

»Hur dags far du till Paris?»

»Klockan fyra.»

»Så tidigt! men tilldess stannar du väl hos mig?»

»Javisst, men det brukar jag ju.»

»Hvilken glädje!»

»Skola vi äta frukost?» frågade hon med tankspridd uppsyn.

»Om du vill.»

»Och så får du kyssa mig mycket — mycket, ända tills du far.

»Ja, och jag skall komma igen så fort som möjligt.»

»Skall du komma igen?» sade hon och betraktade mig med vilda blickar.

»Naturligtvis.»

»Det är riktigt; du kommer igen i kväll, och jag skall som vanligt vänta dig, och du skall älska mig, och vi skola vara så lyckliga, som vi varit sedan vi lärt känna hvarandra.»

Alla dessa ord uttalades så osammanhängande, de tycktes dölja en tanke, så smärtsam, att jag hvarje ögonblick fruktade se Marguerite falla i feberyrsel.

»Hör på», sade jag, »du är sjuk jag kan inte lämna dig så här. Jag skrifver till min far, att han inte skall vänta mig.»

»Nej, nej, utbrast hon häftigt, »gör inte det. Din far skulle då också anklaga mig för att hindra dig att gå till honom när han önskar träffa dig; nej du måste gå dit, du måste! Dessutom är jag inte sjuk, jag mår förträffligt. Jag har haft en elak dröm, och var inte riktigt vaken.»

Från denna stund försökte Marguerite att se glad ut. Hon grät inte mera.

När tiden för afresan var inne, kysste jag henne och frågade, om hon inte ville följa mig till järnvägen. Jag hoppades att promenaden skulle förströ henne och luften göra henne godt.

Jag var i synnerhet angelägen att så länge som möjligt få vara tillsammans med henne.

Hon samtyckte, tog på kappan och följde mig tillika med Nanine för att inte gå ensam tillbaka.

Minst tjugu gånger höll jag på att inte resa; men hop-pet att snart vara tillbaka, och fruktan att ånyo misshaga min far, bestämde mig och tåget förde mig bort.

»Farväl tills i afton», sade jag till Marguerite, då jag lämnade henne.

Hon svarade mig icke.

En gång förr hade hon inte heller svarat på samma ord; då hade, som du minns, grefve de G... tillbragt natten hos henne. Men den tiden var så långt borta, att den var som utplånad ur mitt minne, och om jag fruktade något, så inte var det att Marguerite skulle bedraga mig.

Så fort jag kom till Paris, skyndade jag till Prudence för att be henne fara ut till Marguerite, i hopp att hennes liflig-het och munterhet skulle förströ henne.

Jag gick in utan att anmäla mig, och jag fann Prudence vid hennes toalett.

»Åh», sade hon med orolig min. »Är Marguerite med?»

»Nej.»

»Hur är det med henne?»

»Hon är sjuk.»

»Kommer hon inte hit?»

»Skulle hon det?»

»Fru Duvemoy rodnade och svarade med en viss förlägenhet:

»Jag menade eftersom ni är i Paris, kommer hon kanske senare hit.»

»Nej.»

Jag betraktade Prudence, hon slog ned ögonen, och jag tyckte mig i hennes ansikte läsa fruktan för, att mitt besök skulle förlängas.

»Jag kom just för att be er, bästa Prudence, om ni inte hade annat att göra, fara ut till Marguerite i afton. Ni kunde hålla henne sällskap och ligga kvar öfver natten. Jag har aldrig sett henne som i dag, och jag bäfvar för att hon skall bli sjuk.»

»Jag äter middag i staden»,svarade Prudence,så jag kan inte fara till Marguerite i dag, men jag skall göra det i morgon.»

Jag tog afsked af fru Duvernoy, hvilken tycktes lika så tankspridd som Marguerite, och jag begaf mig till min far, hvars första blick uppmärksamt granskade mig.

Han räckte mig handen.»Dina två besök ha gladt mig, Armand», sade han, »de ha kommit mig att hoppas, att du likaväl som jag, tänkt öfver ställningen.»

»Törs jag fråga min far hvad resultatet af edra funderingar blifvit?»

»Jo, att jag betydligt öfverdrifvit vikten af de upplysningar man gjort mig, och att jag beslutit vara mindre sträng mot dig.»

»Hvad säger ni, min far», utbrast jag med glädje.

»Jag säger, min käre gosse, att hvarje ung man måste ha en älskarinna, och efter de nya meddelande jag fått, vill jag hellre se dig som fröken Gautiers älskare, än någon annans.»

»Min förträfflige far, hvad ni gör mig lycklig!»

Vi språkade en stund och därpå satte vi oss till bords. Min far var mycket älskvärd under hela måltiden.

Jag hade brådt att få återvända till Bougival för att omtala denna glada förändring för Marguerite; hvart ögonblick tittade jag på klockan.

»Du ser på klockan», sade min far, »du är otålig att få fara ifrån mig. Ack ni ungdomar! ni offra alltid den sanna till-gifvenheten, för den tvifvelaktiga.»

»Säg inte det, min far. Marguerite älskar mig, därpå är jag säker.»

Min far svarade ej, han såg ut att hvarken tvifla eller tro.

Han bad mig enträget att tillbringa hela aftonen med honom och icke fara tillbaka förr än följande dag. Men jag hade lämnat Marguerite sjuk, sade jag, och bad om lof att tidigt få fara hem under löfte att återkomma dagen därpå.

Det var vackert väder och han ville följa mig till bangården. Aldrig hade jag kännt mig lyckligare. Framtiden stod för mig sådan jag så länge önskat se den.

Jag älskade min far mer än någonsin.

Just som jag skulle resa, påyrkade han ånyo, att jag skulle stanna; jag vägrade.

»Du älskar henne således mycket?» frågade han.

»Som en galning.»

»Ja, ge dig då åstad.»

Han for med handen öfver pannan, som om han velat förjaga en tanke, därpå öppnade han munnen, som för att säganågot, men han nöjde sig med att trycka min hand och lämnade mig plötsligt i det han tillropade mig:

»Vi träffas alltså i morgon.»

XXII.

Jag tyckte att tåget inte rörde sig ur fläcken.

Klockan elfva kom jag fram till Bougival.

Icke ett fönster i huset var upplyst, och jag ringde, utan att någon kom och öppnade.

Det var första gången något dylikt händt mig. Slutligen kom trädgårdsmästaren. Jag gick in.

Nanine kom emot mig med ett ljus. Jag gick till Marguerites rum.

»Hvar är fröken?»

»Hon har rest till Paris», svarade Nanine.

»Till Paris!»

»Ja, herrn.»

»När då?»

»En timma efter herms afresa.»

»Lämnade hon er ingenting åt mig?»

»Nej, ingenting.»

Nanine gick.

Hon kan möjligen ha hyst vissa farhågor, tänkte jag, och gett sig till Paris för att förvissa sig om det besök jag upp-gifvit mig skola göra hos min far, inte vaiit en förevändning för att få frihet för en dag.

Kanhända har Prudence skrifvit till henne angående någon viktig aifärsangelägenhet, tänkte jag, sedan jag blifvit ensam, men jag hade vid min ankomst sett Prudence och hon sade ingenting, som kunde komma mig att förmoda, att hon skulle ha skrifvit till Marguerite.

Plötsligt erinrade jag mig den fråga fru Duvernoy gjort: »Hon kommer således ej i dag?» när jag hade sagt, att Marguerite var sjuk. Jag erinrade mig samtidigt Prudence’s förlägnamin, när jag betraktade henne efter dessa ord som tycktes förråda ett rendez-vous. Till detta minne sällade sig Marguerites tårar under hela dagen, dessa tårar

som min fars vänliga mottagande nästan kommit mig att glömma.

Från och med detta ögonblick grupperade sig dagens alla händelser kring min första misstanke och befäste den så kraftigt i mitt sinne, att allt ända till den faderliga mildheten, bekräftade den.

Marguerite hade nästan fordrat, att jag skulle fara till Paris, hon hade låtsat sig vara lugn, när jag föreslog henne, att jag skulle stanna hemma. Hade jag fallit i en snara? Bedrog Marguerite mig? Hade hon räknat på att vara tillbaka, innan jag skulle märka hennes frånvaro, och hade slumpen hållit henne kvar? Hvarför hade hon ingenting sagt åt Nanine och hvarför hade hon inte skrifvit till mig? Hvad betydde dessa tårar, denna frånvaro och denna hemlighetsfullhet?

Det var med ångest jag gjorde mig dessa frågor i detta tomma rum och med ögonen oafvändt fästa på pendylen, som visade midnatt och tycktes mig säga, att det var för sent att längre hoppas på min älskarinnas återkomst.

Efter de mått och steg vi nyss tagit och den erbjudna och mottagna uppoffringen, kunde det vara ens sannolikt, att hon bedrog mig? Nej. Jag försökte att jaga bort mina första misstankar.

Den stackars flickan har kanske funnit en köpare till sitt möblemang, och hon har farit till Paris för att afsluta affären. Hon ville inte underrätta mig, ty hon vet, att fastän jag gått in därpå, är denna nödvändiga försäljning ytterst plågsam för mig, och hon har varit rädd att såra min fåfänga och min finkänslighet genom att afhandla saken med mig. Hon föredrar att komma åter, när allt är uppgjordt. Prudence väntade henne tydligen för detta, och förrådde sig inför mig. Marguerite har inte hunnit afsluta köpet i dag, utan stannar hemma i sin egen våning öfver natten, eller kanske kan hon hvart ögonblick vara här, ty hon anar nog hur orolig jag måste vara och vill säkert inte lämna mig i den stämningen.

Men hvarför då dessa tårar? Utan tvifvel har den stackars flickan, trots sin kärlek till mig, icke utan saknad kunnatbesluta sig för att afstå från den lyx, hvari hon hittills lefvat, och som gjort henne lycklig och afundad.

Gärna förlät jag Marguerite detta. Jag väntade henne otåligt för att, höljande henne med kyssar, få säga, att jag gissat orsaken till hennes mystiska frånvaro.

Emellertid skred natten fram, och Marguerite kom icke.

Oron snörde mer och mer ihop mitt hjärta och sinne. Tänk om någonting händt henne? Kanske var hon sårad, sjuk eller död. Kanske skulle det komma något bud, som underrättade om någon olyckshändelse. Kanske skulle morgondagen finna mig i samma ovisshet och samma fruktan!

Tanken att Marguerite bedrog mig, samtidigt med det att jag väntade på henne under den djupa oro, som hennes frånvaro förorsakade mig, kom icke mera för mig. Det måste vara en orsak, oberoende af hennes vilja, som kvarhöll henne, skild från mig, och ju mer jag tänkte därpå, ju mer öfvertygades jag, att anledningen ej kunde vara någon annan än en olycka. O, mänskliga fåfänga! du uppträder under alla former.

Klockan slog ett. Jag beslöt att vänta ännu en timma, men om Marguerite ej kommit tillbaka till klockan två, skulle jag fara till Paris.

Under det jag väntade, sökte jag efter en bok, jag vågade inte tänka.

Manon Lescant låg uppslagen på bordet. Det tycktes mig att bladen här och hvar voro fuktade liksom af tårar. Efter att ha bläddrat i den, slog jag igen boken, hvars bok-stäfver syntes mig meningslösa.

Tiden gick långsamt. Himlen var molnhölj d, höstregnet piskade fönsterrutorna. Den tomma sängen tycktes mig emellanåt se ut som en graf. Jag vardt rädd.

Jag öppnade dörren för att lyssna, men hörde ingenting annat, än vindens tjutande i träden. Icke en vagn for förbi på vägen. Halfslaget ljöd sorgset från kyrktornet.

Jag hade nu kommit därhän att frukta för, att någon skulle komma. Det tycktes mig, att blott en olycka skulle kunna inträffa vid denna sena timma och detta dystra väder.

Klockan slog två. Jag väntade ännu en stund. Blott pendylen störde tystnaden med sitt enformiga och taktmässiga pickande.

Ändtligen lämnade jag detta rum, hvars minsta föremålikládt sig denna dystra prägel, som ett oroligt, ensamt hjärta ger åt allt, som omger detsamma.

I angränsande rum fann jag Nanine insomnad öfver sitt arbete. Vid dörrens buller vaknade hon och frågade om hennes matmor kommit hem.

Nej, men om hon kommer, skall du säga henne, att jag inte kunde öfvervinna min oro, och att jag farit till Paris.»

»Så här dags?»

»Ja.»

»Men hur skall det gå till? Herrn kan inte få någon vagn.»

»Jag går till fots.»

»Men det regnar.»

»Hvad gör det mig?»

»Fröken kommer nog, eller om hon inte kommer, är det tids nog tills det blir dager att taga reda på, hvad som kvarhållit henne. Ni kommer att bli mördad på vägen.»

»Det har ingen fara», kära Nanine, »adjö med dig.»

Den snälla flickan gick efter min kappa, kastade den öfver mina axlar samt erbjöd sig att väcka fru Arnould för att fråga henne, om det fanns möjlighet att få en vagn; men jag satte mig däremot, öfvertygad att jag på detta kanske fruktlösa försök skulle förlora mera tid, än som behöfdes för att gå halfva vägen.

Dessutom behöfde jag luft och en fysisk ansträngning som tillintetgjorde den öfverretning, för hvilken jag var rof.

Jag tog nyckeln till våningen vid rue d’Antin och efter att hafva sagt farväl åt Nanine, som följde mig ända till grinden, gaf jag mig åstad.

Först sprang jag, men marken var uppblött, och jag blef dubbelt trött. Efter en halftimmes språngmarsch vardt jag tvungen att stanna, jag badade i svett. Jag hämtade andan och fortsatte min väg. Natten var så mörk, att jag hvart ögonblick fruktade att stöta emot träden på vägen, hvilka, när de plötsligt visade sig för mina ögon, sågo ut som kolossala spöken, rusande på mig.

Jag mötte en eller två forvagnar, som jag snart lämnat bakom mig.

En täckvagn kom körande i fyrsprång i riktning mot Bougival. Just som den for förbi mig, vaknade hoppet att Marguerite kunde vara däri.

Bokskatt. XIV.

10Jag stannade och ropade: »Marguerite, Marguerite!»

Men ingen svarade mig och vagnen fortsatte sin väg. Jag såg den aflägsna sig och började ånyo gå framåt.

Jag behöfde två timmar för att komma till barriére de PEtoile.

Anblicken af Paris återgaf mig krafter, och jag sprang utför den långa allé, genom hvilken jag så ofta färdats.

I natt syntes ingen människa till.

Man skulle kunna sagt, att det var en promenadplats i en utdöd stad.

Dagen började gry.

När jag kom fram till rue d'Antin, började den stora staden redan att röra på sig, innan den vaknade på fullt

allvar.

Klockan slog fem i Saint-Rochs kyrktorn just som jag gick in i Marguerites hus.

Jag kastade mitt namn åt portvakten, som fått nog många tjugufrancsstycken af mig för att veta, att jag hade rättighet att komma klockan fem till fröken Gautier.

Jag kom således förbi utan hinder.

Jag hade kunnat fråga honom om Marguerite var hemma, men han kunde ha svarat nej, och jag ville hellre vara i ovisshet två minuter till, ty ovissheten gömmer hoppet.

Jag lyssnade vid dörren och försökte uppfånga ett ljud eller en rörelse.

Ingenting. Den landtliga tystnaden tycktes fortsätta ända hit.

Jag öppnade dörren och trädde in.

Alla gardinerna voro hermetiskt tillslutna.

Jag drog undan dem i matsalen och styrde mina steg mot sängkammaren, hvars dörr jag sköt upp.

Jag rusade fram och slet våldsamt i gardinsnöret.

Gardinerna gledo i sär, en svag dager trängde in, jag skyn-• dade fram till sängen.

Den var tom I

Jag öppnade dörren, den ena efter den andra, jag genomletade alla rummen.

Ingen.

Det var så man kunde bli tokig.

Jag gick in i toilettrummet, hvars fönster jag öppnade och ropade på Prudence flera gånger.Fru Duvernoys fönster förblef stängdt.

Då gick jag ned till portvakten, och frågade om fröken Gautier varit hemma hos sig under dagens lopp.

»Ja», svarade han, »med fru Duvernoy.»

»Lämnade hon inte något bud till mig?»

»Nej, ingenting.»

»Vet ni hvad de sedan tagit sig till?

»De stego upp i en vagn.

»Hvad slags vagn?»

»En fin kupé.»

»Hvad ville allt detta säga?»

Jag ringde på porten bredvid.

»Hvem söker ni?» frågade portvakten sedan han släppt in mig.

»Fru Duvernoy.»

»Hon har inte kommit hem ännu.»

»Är ni säker på det?»

»Ja, min herre, se här ett bref till henne som man lämnade hit i går afton och som jag ännu inte kunnat tillställa henne.»

Portvakten visade mig ett bref, hvilket jag helt mekaniskt betraktade.

Jag igenkände Marguerites stil och tog brefvet.

Utanskriften lydde så här:

Till fru Duvernoy att öfverlämna åt herr Duval.

»Detta bref är till mig», sade jag till portvakten, i det jag visade honom utanskriften.

»Är ni herr Duval?» frågade han.

»Ja.»

»Javisst, nu känner jag igen er, ni kommer ofta till fru Duvernoy.»

Utkommen på gatan, bröt jag sigillet.

Om åskan slagit ned för mina fötter, kunde jag inte blif-vit mer förfärad, än jag blef vid läsningen af detta bref.

»Då ni läser detta bref, Armand, är jag en annans älskarinna. Allt är således slut mellan oss.

Återvänd till er far, min vän, och till er syster, den unga, kyska flickan som är okunnig om allt vårt elände, och hos hvilken ni snart skall glömma hvad denna fallna kvinna, som heter Marguerite Gautier, låtit er lida, henne som ni värdigats älskaett ögonblick och som har er att tacka för de få lyckliga stunderna i sitt lif, som hon nu hoppas ej måtte bli långvarigt.»

När jag läst det sista ordet, trodde jag, att jag skulle bli galen.

Ett ögonblick var jag verkligen rädd att falla omkull på gatan. Det mörknade för mina ögon och blodet bultade i tin-ningame.

Slutligen hämtade jag mig en smula och såg mig omkring, förvånad att se andras lif fortsätta som vanligt, utan att hejdas af min olycka.

Jag var inte stark nog att ensam kunna bära det slag, Marguerite tilldelade mig.

Då erinrade jag mig, att min far var i samma stad som jag, att jag om tio minuter kunde vara hos honom, och att hvilken orsak min smärta än hade, skulle han dela den.

Jag sprang som en galning, som en tjuf till hotell de Paris. Nyckeln satt i låset till min fars rum. Jag gick in.

Han var sysselsatt med att läsa.

Att döma af den ringa förvåning han visade vid att få se mig, skulle man trott att han väntade mig.

Jag skyndade i hans armar, utan att säga ett ord, jag gaf honom Marguerites bref och i det jag sjönk ned vid hans säng, grät jag heta tårar.

XXIII.

När lifvet återtagit sitt vanliga lopp kunde jag icke tro, att den dag som grydde, ej skulle bli likadan för mig som de föregående. Det fanns ögonblick då jag inbillade mig att någon omständighet, som jag ej längre mindes, hade kommit mig att tillbringa natten borta från Marguerite, och att om jag återvände till Bougival, skulle jag finna henne orolig, som jag varit själf, och att hon skulle fråga mig, hvad som så länge hållit mig borta från henne.

När tillvaron öfvergått till en vana, som detta vårt kärleks-lif, tycks det omöjligt att denna vana kan upphäfvas, utan att på samma gång lifvets alla öfriga driffj edrar brista.

Jag var därför allt emellanåt tvungen att genomläsa Marguerites bref för att öfvertyga mig, att jag inte drömt. Min kropp dignande under den moraliska stöten, var oförmögen till någon rörelse. Oron, den nattliga vandringen och morgonens underrättelse hade uttömt mina krafter. Min far begagnade sig af denna fullständiga kraftlöshet och fordrade ett formligt löfte att resa med honom.

Jag lofvade allt, hvad han ville. Jag var ur stånd att göra invändningar och hade behof af en verklig tillgifvenhet,

som kunde hjälpa mig att lefva efter allt hvad som händt mig.

Jag var glad att min far ville trösta mig i min sorg.

Allt hvad jag kan minnas är, att samma dag bortåt femtiden stego vi upp i en postschäs. Utan att underrätta mig hade han låtit packa mina kappsäckar, surra fast dem jämte sina egna bakpå vagnen, och så förde han mig bort.

Jag hade ingen förnimmelse af hvad jag gjorde, förrän staden försvunnit och vägens ödslighet påminte mig om hjärtats.

Då öfverväldigades jag åter af tårar.

Min far förstod, att inga ord, inte ens af honom, skulle trösta mig, och han lät mig gråta utan att säga ett ord, nöjande sig med att emellanåt trycka min hand, som för att påminna mig, att jag hade en vän vid min sida.

Om natten sof jag något litet och drömde om Marguerite.

Jag spratt upp ur sömnen och kunde icke begripa, hvarför jag satt i en vagn.

När jag återkom till verkligheten, lät jag hufvudet sjunka ned på bröstet.

Jag vågade inte tala med min far, jag var rädd, att han skulle säga:

>Du ser att jag hade rätt, när jag betviflade den kvinnans kärlek.

Men han missbrukade inte sin fördel och vi anlände till C... utan att han sagt någonting annat, än sådant som icke berörde den tilldragelse hvilken varit anledning till min resa.

När jag omfamnade min syster, kom jag ihåg de ord i Marguerites bref, som rörde henne, men jag förstod strax att, hur god hon än vore skulle hon icke vara i stånd att komma mig att glömma min älskarinna.Jakttiden var inne, och min far ställde till jaktpartier med grannar och vänner, ty han trodde, att det skulle vara en förströelse för mig. Jag gick med utan motvilja och utan entusiasm, med detta slags apati, som utmärkt mina handlingar alltsedan min afresa.

Vi jagade klappjakt. Man placerade mig på min post. Jag ställde min oladdade bössa bredvid mig och försjönk i dröm-merier.

Jag såg molnen glida förbi. Jag lät min tanke irra till de ödsliga slätterna och emellanåt hörde jag mig tillropas af någon jägare, som visade mig en hare på tio stegs afstånd från mig.

Ingen af dessa detaljer undgick min far, och han lät inte narra sig af mitt lugna uppträdande. Han förstod mycket väl, att hur förkrossadt mitt hjärta än var, skulle det en dag bli utsatt för en förfärlig och kanske farlig reaktion. Han undvek att ge sig sken af att vilja trösta, men han gjorde sitt bästa för att förströ mig.

Min syster var naturligtvis inte invigd i förtroendet om dessa tilldragelser; hon kunde därför inte förstå hvarför jag, som förr varit så glad, helt plötsligt blifvit drömmande och sorgsen.

Ibland då jag ertappades midt i min sorgbundenhet af min fars oroliga blick, räckte jag honom handen och tryckte hans, som för att tyst be honom förlåta det onda, som jag mot min vilja tillfogat honom.

Så förflöt en månad, men det var också allt, hvad jag kunde uthärda.

Minnet af Marguerite förföljde mig oaflåtligt. Jag hade för högt älskat denna kvinna, som jag ännu älskade, för att hon plötsligt skulle kunna bli mig likgiltig. Jag måste antingen älska eller hata henne. Och framför allt, hvilka känslor jag än hyste för henne, måste jag återse henne, nu genast.

Denna åtrå tog herraväldet öfver min själ med hela våldsamheten af en viljekraft, som länge varit förslappad.

Det var icke framdeles, om en månad, en vecka, som jag ville återse Marguerite, utan dagen efter den, då jag kommit att tänka därpå. Jag sade till min far, att jag hade affärer, som kallade mig till Paris, men att jag snart skulle vara tillbaka.

Han gissade utan tvifvel anledningen till min afresa, ty hanenvisades, att jag skulle stanna, men då han insåg, att ett afslag på denna min önskan, kunde, i det retliga tillstånd hvari jag befann mig, hafva ödesdigra följder, omfamnade han mig och bad nästan med tårar, att jag snart skulle komma tillbaka.

Jag sof inte, förr än jag var framme i Paris.

Väl der, hvad skulle jag taga mig till? därom sväfvade jag i okunnighet, men framför allt måste jag taga reda på Marguerite.

Jag gick hem för att kläda om mig, och som vädret var vackert och jag hade utsikt att träffa henne på Champs-Elysées, be-gaf jag mig dit.

Efter en timmas förlopp såg jag på afstånd vid place de la Concorde, Marguerites vagn.

Hon hade köpt tillbaka sina hästar, och vagnen var likadan som förut, men tyvärr fanns inte hon däri.

Knappt hade jag märkt hennes frånvaro, förrän jag seende mig omkring, varseblef Marguerite gående till fots, åtföljd af ett fruntimmer, som jag aldrig sett förut.

När hon gick förbi mig, bleknade hon och ett nervöst leende ryckte kring hennes läppar. Hvad mig beträffar, öfverfölls jag af en våldsam hjärtklappning, men jag lyckades taga på mig en likgiltig min och hälsade kallt på min för detta älskarinna, som nästan genast gick fram till sin vagn, hvari hon steg upp tillika med sin väninna.

Jag kände Marguerite. Det oväntade sammanträffandet med mig måste ha upprört henne. Hon hade troligen hört talas om min afresa, som lugnat henne beträffande vår brytning, men när hon såg mig återkommen och befann sig ansikte mot ansikte med mig, blek som jag var, förstod hon, att min återkomst hade något ändamål, och hon undrade hvad söm skulle komma att hända.

Om jag återfunnit Marguerite olycklig, om jag kunnat hämnas genom att komma till hennes hjälp, skulle jag kanske förlåtit henne, eller åtminstone inte tänkt att göra henne något ondt, men jag återsåg henne lycklig, till utseendet åtminstone, en annan hade återskänkt henne den lyx, jag inte kunnat bibehålla åt henne, brytningen oss emellan, utgången från henne, tog följaktligen prägeln af den lägsta egennytta, jag var förödmjukad i min fåfänga och i min kärlek, hon måste nödvändigtvis få umgälla, hvad jag lidit.Jag kunde icke vara likgiltig för hvad denna kvinna gjorde; följaktligen var min likgiltighet det, som mest borde smärta henne, alltså var det denna känsla jag borde låtsa icke blott inför henne, utan äfven för alla andra.

Jag försökte taga på mig en leende min och begaf mig till Prudence.

Kammarjungfrun anmälde mig och lät mig vänta några ögonblick i salongen.

Slutligen visade sig fru Duvernoy och bad mig stiga in i sin boudoar, just då jag satte mig ned, hörde jag salongsdörren öppnas och lätta steg knarra öfver parkettgolfvet, hvarpå tamburdörren häftigt slogs igen.

»Stör jag er kanske?» frågade jag Prudence.

»Alls inte, det var Marguerite, som var här. När hon hörde er anmälas, tog hon till flykten, det var hon som gick nyss.»

»Jag skrämmer henne således numera?»

»Nej, men hon är rädd, att ni skall finna det obehagligt att återse henne.»

»Hvarför det?» sade jag, dragande djupt efter andan, ty sinnesrörelsen höll på att kväfva mig, den stackars flickan öfvergaf mig för att återfå sin vagn, sitt möblemang och sina juveler, det gjorde bon rätt i, och jag bör inte förmena henne det. Jag mötte henne i dag, tillade jag vårdslöst.»

»Hvar då?» frågade Prudence som betraktade mig med en förvåning, som tycktes undra om denne man verkligen var densamme, som förut varit så förälskad.

»I Champs-Elysées, hon var tillsammans med ett annat mycket vackert fruntimmer. Hvem var det?»

»Hur såg hon ut?»

»Blond, smärt, blå ögon och mycket elegant.»

»Ah, det var Olympe, ja, hon är verkligen en mycket vacker flicka.»

»Hvem lefver hon tillsammans med?»

»Med ingen, eller med hvem som helst.»

»Och hon bor?»

»Rue Tronchet n:o ... Åh hå, ni tänker uppvakta henne?»

»Ja, man vet inte hvad som kan hända.»

»Och Marguerite?»

»Att säga er att jag inte alls mer tänker på henne, vore att ljuga, men jag hör till de män, för hvilka sättet att bryta, be-tyder mycket. Dessutom afskedade Marguerite mig så lättvindigt, att jag fann mig själf ha varit bra narraktig, som varit så kär i henne, som jag verkligen var.»

Du förstår i hvilken ton jag försökte säga de här sakerna, svetten sköljde öfver pannan.

Hon älskade också er mycket och älskar er ännu, beviset därpå är, att hon så snart hon träffat er, genast kom hit för att omtala detta sammanträffande. När hon kom skälfde hon i hela kroppen och höll på att svimma.»

»Nå, hvad sade hon?»

»Hon sade: Sannolikt kommer han upp till dig, och hon bad mig att bönfalla om er förlåtelse.»

»Jag har förlåtit henne, det kan ni hälsa henne. Hon är en snäll flicka, men en fallen, och jag borde inte ha väntat något bättre af en sådan. Jag är henne till och med tacksam för hennes beslut, ty nu frågar jag mig verkligen hvarthän min tanke att lefva uteslutande för henne skulle bragt oss. Det var ju en ren galenskap.»

»Hon kommer att bli mycket nöjd, när hon får höra, att ni funnit er i det, som var nödvändigt. Det var på tiden att hon lämnade er. Den där skojaren till kommissionär, som hon hade föreslagit att köpa hennes möblemang, hade varit hos hennes fordringsägare för att fråga hur mycket hon var skyldig dem; dessa blefvo rädda, och försäljningen skulle ägt rum om två dagar.»

»Och nu är det betaldt?»

»Nästan.»

»Och hvem har betalt?»

»Grefve de N... Ack min vän, det finns män enkom skapade just för dylikt. Kort och godt, han har gifvit tjugutusen francs, men så har han också vunnit sitt mål. Han vet mycket väl, att Marguerite inte älskar honom, hvilket likväl inte hindrar honom att vara mycket hygglig mot henne. Ni såg, att han köpt tillbaka hennes hästar, igenlöst hennes juveler och han ger henne lika mycket pengar som hertigen gaf henne. Om hon vill lefva lugnt och stilla, kommer han nog att bli en långvarig älskare.»

»Och hvad gör hon? Har hon helt och hållet slagit sig ner i Paris?»

»Hon har aldrig velat återvända till Bougival sedan ni fordärifrån. Det var jag, som for och hämtade hennes saker och edra med förresten, hvilka jag lagt in i ett paket, som ni kan låta hämta här. Allt finns där, med undantag af en liten portfölj med ert namnchiffer som Marguerite behöll och har hemma hos sig. Om ni vill ha den, skall jag be att hon lämnar den tillbaka.»

»Låt henne behålla den», framstammade jag, »ty jag kände tårarna stiga från mitt hjärta upp i mina ögon vid minnet af denna by, där jag varit så lycklig och vid tanken att Marguerite brydde sig om att gömma något, som varit mitt och påminde henne om mig.»

Om hon i detta ögonblick trädt inom dörren, skulle mina hämndplaner försvunnit, och jag fallit ned för hennes fötter.

»Förresten», sade Prudence, »har jag aldrig sett henne som hon är nu, hon sofver nästan inte, hon flänger omkring på baler och supéer, hon till och med berusar sig. Nyligen fick hon efter en supé ligga till sängs i åtta dagar, och när läkaren tillät henne att stiga upp, började hon samma lif på nytt, med fara att taga döden däraf. Tänker ni hälsa på henne?»

»Hvad skulle det tjäna till? Jag har kommit och hälsat på er, därför att ni alltid varit älskvärd mot mig och därför att jag kände er innan jag kände Marguerite. Det är er jag har att tacka för, att jag varit hennes älskare, liksom jag har er att tacka för, att inte längre vara det, inte sannt?»

»Ja, nog har jag gjort hvad jag kunnat för att hon skulle lämna er, och jag tror, att ni en gång längre fram inte blir missnöjd med mig för det.»

»Jag är dubbelt tacksam därför», tillade jag, i det jag steg upp, ty jag kände afsmak för denna kvinna, därför att hon alltid tog allt hvad jag sade för allvar.

»Går ni?»

»Ja.»

Nu visste jag tillräckligt.

»När får man återse er?»

»Snart, adjö.»

»Adjö.»

Prudence följde mig till dörren, och jag gick hem till mig med vredens tårar i mina ögon och hämndbegär i mitt hjärta.

Alltså var Marguerite verkligen en dålig kvinna, lik alla de andra, och den djupa kärlek hon hyst för mig hade intekunnat öfvervinna hennes begär att återtaga sitt forna lif, att förfoga öfver en vagn och lefva i sus och dus.

Det var hvad jag tänkte på under mina sömnlösa nätter; hade jag däremot resonerat med lugnare sinne, skulle jag i denna Marguerites vilda nöjeslystnad sett ett begär att tysta ner en evigt återkommande tanke, ett plågsamt minne.

Olyckligtvis fick den dåliga lidelsen öfverhand inom mig, och jag sökte blott efter medel att pina den arma varelsen.

Människan är bra småaktig och lumpen, när hon blifvit sårad i något af sina lägre begär.

Denna Olympe, som jag sett i hennes sällskap, var, om icke Marguerites väninna, åtminstone den, som hon mest umgicks med efter sin återkomst till Paris. Hon skulle ge en bal, och som jag förmodade att Marguerite skulle komma dit, sökte jag skaffa mig ett bjudningskort, hvilket också lyckades.

När jag, uppfylld af mina smärtsamma känslor, inträdde i balsalen, var stämningen redan mycket liflig. Man dansade, man öfverröstade hvarandra och i en af kadriljerna varseblef jag Marguerite, dansande med grefve N ... hvilken tycktes stolt öfver att få visa henne och tycktes säga till hela världen:

»Denna kvinna tillhör mig!»

Jag ställde mig vid kaminen alldeles midtför Marguerite och såg på, när hon dansade. Då hon väl fått sikte på mig, förekom hon orolig. Jag hälsade på henne med en vårdslös handrörelse och blick.

När jag tänkte på, att hon efter balen skulle aflägsna sig, inte med mig, utan med den där rika idioten, när jag föreställde mig hvad som sannolikt skulle följa, sedan de kommit hem till henne, steg blodet mig åt hufvudet och jag erfor ett starkt behof att störa deras kärlek.

Efter kadriljen gick jag och hälsade på värdinnan, som till sina gästers fägnad visade ett par härliga axlar och en bländande barm.

Hon var vacker och hvad linjernas skönhet beträffade var hon vackrare än Marguerite. Jag förstod detta ännu bättre af de blickar, som denna kastade på Olympe, under det jag talade med henne. Den man, som blefve denna kvinnas älskare, kunde vara lika stolt som herr de N____var, och hon var

tillräckligt vacker för att väcka en lidelse jämförlig med den Marguerite ingifvit mig.Hon var för tillfället utan älskare. Det skulle icke vara svårt att bli det. Det gällde att ådraga sig hennes uppmärksamhet genom att visa sig äga rikliga penningtillgångar.

Mitt beslut var fattadt. Denna kvinna skulle bli min älskarinna.

Jag började genast spela min roll genom att bjuda upp Olympe till dans.

En halftimma senare tog Marguerite, blek som döden, på sig sin pälskappa och lämnade balen.

XXIV.

Detta var redan något, men det var inte nog. Jag förstod hvilket välde jag hade öfver denna kvinna, och jag missbrukade det utan förbarmande. När jag tänker på, att hon nu är död, undrar jag om Gud någonsin skall kunna förlåta det onda jag gjort.

Efter supén, som var mycket bullersam, började man spela.

Jag satte mig bredvid Olympe och gjorde mina insatser med en sådan djärfhet, att hon icke kunde undgå att lägga märke därtill. På ett ögonblick vann jag hundrafemti eller tvåhundra louisdorer, som jag bredde ut framför mig och, hvilka hon med giriga blickar betraktade.

Jag var den ende, som inte fullständigt var upptagen af spelet, och som sysselsatte sig med henne. Under hela den återstående delen af natten fortfor jag att vinna, och jag gaf henne pengar att spela med, ty hon hade förlorat allt, hvad hon hade framför sig och troligen allt hvad hon hade inne.

Klockan fem på morgonen skildes man åt.

Jag hade vunnit trehundra louisdorer.

Alla de spelande hade redan gått, blott jag hade stannat kvar, utan att man märkt det, ty jag var inte närmare bekant med någon af herrarna.

Olympe lyste själf sina gäster nedför trappan och jag tänktegå liksom de andra, då jag plötsligt vände mig till henne, sägande:

»Jag måste tala med er!»

»I morgon», svarade hon.

»Nej, nu.»

»Hvad har ni att säga mig?»

»Det skall ni få höra.»

Jag gick tillbaka in i våningen.

»Ni har tappat», sade jag.

»Ja.»

»Allt hvad ni för tillfället ägde?»

Hon tvekade.

»Var nu uppriktig.»

»Nå ja, det förhåller sig så.»

»Jag har vunnit trehundra louisdorer, där har ni dem, om jag får stanna hos er.»

Samtidigt kastade jag guldet på bordet.

»Men hvarför detta förslag?»

»Därför att jag älskar er, förstår ni.»

»Nej, men därför att ni är kär i Marguerite och vill hämna er på henne genom att bli min älskare. En kvinna som mig lurar man inte, min vän; olyckligtvis är jag ännu både för ung och för vacker för att gå in på att spela den roll ni föreslår.»

»Ni vägrar således?»

»Ja.»

»Föredrar ni att älska mig gratis? Det skulle jag däremot inte gå in på. Tänk öfver saken, min bästa Olympe; om jag skickat till er en tredje person, som å mina vägnar erbjudit er dessa trehundra louisdorer, så skulle ni tagit emot anbudet. Jag föredrog att direkt underhandla med er. Gå in på förslaget, utan att söka efter de orsaker som bestämma mig. Ni vet att ni är en vacker kvinna, det bör således inte förvåna er, att jag älskar er.»

Marguerite var kurtisan liksom Olympe, men jag skulle aldrig första gången jag såg henne, vågat säga, hvad jag nyss sagt åt Olympe. Det var därför, att jag älskade Marguerite, därför att jag hos henne anat instinkter, som de andra saknade, och i samma ögonblick jag föreslog köpet, kände jag, trots hennes utomordentliga skönhet, motvilja för denna kvinna, med hvilken jag skulle göra upp kontraktet.Hon slutade naturligtvis med att samtycka och vid middagstiden gick jag därifrån som hennes älskare, men jag lämnade henne utan något minne af de smekningar och kärleksord hvarmed hon ansett sig skyldig att öfverhopa mig, som tack för de sextusen francs jag gifvit henne.

Och ändå hade mången ruinerat sig för den där kvinnan.

Från och med denna dag lät jag Marguerite undergå en oaflåtlig förföljelse. Olympe och hon upphörde att umgås, du förstår lätt anledningen. Jag gaf min nya älskarinna ett ekipage och juveler; jag började spela och begick alla de dårskaper som en i en sådan kvinna som Olympe förälskad man måste begå. Ryktet om min nya passion spred sig genast.

Till och med Prudence lät narra sig och trodde, att jag helt och hållet glömt Marguerite. Vare sig att denna gissat skälet för mitt handlingssätt eller lät vilseleda sig som de andra, så besvarade hon med verklig värdighet de förolämpningar jag hvarje dag tillfogade henne. Men hon tycktes lida, ty närhelst jag mötte henne, fann jag henne alltid blekare och sorgsnare. Min kärlek till henne, uppjagad till en punkt, som jag trodde vara hat, njöt vid anblicken af denna oaflåtliga smärta. Flera gånger när jag visat henne en hjärtlös grymhet, såg hon på mig med så bedjande blickar, att jag rodnade öfver den roll jag spelade och var nära att be henne om förlåtelse. Men dessa anfall af ånger voro blixtlikt öfvergående, och Olympe som förstod, att hon genom att göra Marguerite skada, kunde få hvad hon ville af mig, uppretade mig oupphörligt mot henne och förolämpade henne vid hvarje tillfälle med den ihärdiga simpelheten hos en kvinna, som vet sig ha en mans medhåll bakom sig.

Marguerite hade upphört att gå både på baler och teatrar, af fruktan att möta oss där, Olympe och mig. Då hade de anonyma brefven efterträdt de direkta förolämpningarna, och det fanns inga nedrigheter, som jag ej anmodade min älskarinna att berätta och icke själf berättade om Marguerite.

Man måste vara tokig för att drifva saken därhän. Jag var lik en man, som, efter att ha berusat sig med dåligt vin blir offer för en sådan nervös öfverretning, att handen är i stånd till ett brott, utan att tanken därmed har något att skaffa. Midt i allt detta led jag, som en martyr. Det lugn utan förakt, den värdighet utan försmädlighet, hvarmed Margueritebesvarade alla mina angrepp och som i mina ögon ställde henne öfver mig, retade ytterligare upp mig mot henne.

En afton hade Olympe gått bort, jag vet inte hvart och där sammanträffat med Marguerite, hvilken denna gång icke väjde för den oblyga flickan som förolämpade henne. Det gick så långt att Olympe fick rymma fältet, hon hemkom ur-ursinnig, och man hade burit bort Marguerite afdånad.

Vid hemkomsten berättade Olympe mig hvad som tilldragit sig, sade, att när Marguerite sett henne ensam, hade hon velat hämnas på den, som var min älskarinna, och att jag måste skrifva till henne och anhålla att, vare sig jag var närvarande eller ej, skulle hon visa aktning för den kvinna jag älskade.

Jag behöfver inte säga dig, att jag samtyckte härtill, och att allt hvad jag kunde hitta på af bitterhet, gemenhet och grymhet, skref jag ner i den epistel, som jag samma dag skickade under hennes adress.

Denna gång var slaget för hårdt för att den olyckliga Marguerite skulle kunna uthärda det, utan att säga något.

Jag antog, att ett svar skulle komma, hvarför jag beslöt att inte gå hemifrån på hela dagen.

Vid tvåtiden ringde det och Prudence trädde in.

Jag försökte antaga en likgiltig min och frågade hvad jag hade att tacka för hennes besök; men den gången var fru Du-vernoy inte upplagd för skämt, utan sade i en allvarligt upprörd ton, att alltsedan min återkomst, det vill säga ungefär sedan tre veckor, hade jag inte låtit något tillfälle gå förloradt att plåga Marguerite, att hon blifvit sjuk däraf, och att gårdagens uppträde och brefvet på morgonen tvungit henne att intaga sängen.

Med ett ord, utan att förebrå mig, skickade Marguerite för att anhålla om förbarmande, i det hon hälsade mig, att hon hvarken hade moralisk eller fysisk styrka att kunna uthärda mina förföljelser.

»Att fröken Gautier afskedar mig», sade jag till Prudence, »det är hennes rättighet, men att hon förolämpar en kvinna som jag älskar, under förevändning att denna kvinna är min älskarinna, det kommer jag aldrig att tillåta.»

»Käre vän», sade Prudence, »ni står under inflytande af en kvinna utan både hufvud och hjärta; ni är kär i henne, låtså vara, men det är inte något skäl för att plåga en varelse, som inte kan försvara sig.»

»Fröken Gautier kan ju skicka hit sin grefve de N_______

så blir spelet jämnt å ömse sidor.»

»Det vet ni mycket väl, att hon aldrig kommer att göra; därför min käre Armand, låt henne vara i fred, om ni såge henne skulle ni blygas öfver ert uppförande emot henne. Hon är blek, hon hostar och kommer nog inte att lefva länge till.

Prudence räckte mig handen tilläggande:

»Gå och hälsa på henne, ert besök skulle göra henne glädje.»

»Jag har inte lust att träffa på grefve de N...»

»Han är numera aldrig hos henne; hon kan inte tåla honom.»

»Om Marguerite önskar träffa mig, vet hon hvar jag bor, hon kan komma hit, men jag sätter aldrig min fot på rued'Antin.

»Kommer ni att taga väl emot henne?»

»Ja, naturligtvis.»

»Nåja, då är jag säker på, att hon kommer.»

»Ja låt henne komma.»

»Tänker ni gå ut i dag?»

»Jag är hemma hela aftonen.»

»Det skall jag säga henne.»

Prudence gick.

Jag skref inte ens till Olympe, att jag inte skulle komma. Jag generade mig inte gentemot henne. Jag var knappt hos henne en gång i veckan. Hon tröstade sig, tror jag, med en aktör vid någon af boulevardteatrarna.

Jag gick ut för att äta middag, men återkom nästan omedelbart därefter hem. Jag lät göra upp eld öfverallt och gaf Joseph ledighet.

Jag kan inte beskrifva för dig de olikartade känslor, som upprörde mig under denna väntans timma, men då jag vid niotiden hörde det ringa, samlade de sig till en sinnesrörelse så våldsam, att när jag gick för att öppna dörren, var jag tvungen att stödja mig mot väggen för att ej falla.

Lyckligtvis var det halfmörkt i tamburen och mitt upprörda utseende märktes inte så mycket.

Marguerite inträdde.

Hon var alldeles svartklädd och med ett så tätt flor för ansiktet, att jag icke kunde känna igen henne.

I salongen lyfte hon upp floret. Hon var blek som döden.»Här är jag nu», Armand, sade hon, »ni har önskat träffa mig och därför har jag kommit.»

Hon lät hufvudet sjunka ned i händerna och brast i gråt.

Jag gick fram till henne.

»Hvad är det med er?» frågade jag i upprörd ton.

Hon tryckte min hand, utan att svara, ty tårar kväfde rösten.

Efter att hafva återvunnit en smula lugn, sade hon:

»Ni har gjort mig bra ondt, Armand, och jag har inte gjort er någonting.»

»Inte det?» sade jag med ett bittert småleende.

»Ingenting annat än det som omständigheterna tvungit mig att göra.»

Jag vet inte, om du någonsin i ditt lif erfarit eller kommer att erfara, hvad jag kände vid åsynen af Marguerite.

Sista gången hon kom till mig, hade hon satt sig just på den plats hon nu satt, men sedan dess hade hon varit en annans älskarinna, andra kyssar än mina hade tryckts mot hennes läppar, till hvilka mot min vilja mina längtade; jag kände att trots allt, älskade jag denna kvinna lika mycket och kanhända mera, än jag någonsin förr älskat henne.

Det var emellertid svårt för mig att föra samtalet på det ämne som fört henne dit. Marguerite tycktes förstå det, ty hon återtog.

»Jag kommer och tråkar ut er, Armand, jag har nämligen två saker att be er om — förlåtelse för hvad jag i går sade till fröken Olympe och förbarmande för det onda ni möjligen tänkt göra mig. Frivilligt eller inte, alltsedan er återkomst har ni gjort mig så mycket ondt, att jag numera icke skulle kunna uthärda fjärdedelen af de sinnesrörelser jag hittills utstått. Ni vill ha medlidande med mig, inte sannt? och ni bör inse, att det för en man med hjärta finns ädlare saker att göra, än att hämnas på en sjuk och bedröfvad kvinna. Se här, känn på min hand, jag har feber, men steg upp ur sängen för att komma hit och be, inte om er vänskap, utan om er likgiltighet.»

Jag fattade Marguerites hand, den var brännhet och den stackars kvinnan skakades af frossbrytningar i sin sammetskappa.

Jag sköt fram fåtöljen, i hvilken hon satt, till brasan.

»Tror ni då, att jag inte lidit», återtog jag, »den där natten, då jag efter att ha väntat er ute på landet kom för att söka er i

Bokskatt XIV. 11Paris, där jag blott fann detta bref, som höll på att göra mig tokig. Hur kunde ni bedraga mig,

Marguerite, jag som älskade er så högt?»

»Låt oss inte tala om det, Armand, jag har inte kommit hit för den saken. Jag har velat se er annorlunda, än som en fiende, det är alltsammans, och jag ville ännu én gång få trycka er hand. Ni har en älskarinna, ung och vacker och man säger att ni älskar henne, var då lycklig med henne och glöm mig.»

»Och ni, ni är utan tvifvel lycklig?»

»Ser jag ut som en lycklig kvinna, Armand? Skämta inte öfver min smärta, ni som bättre än någon vet dess orsak och vidd.

»Det berodde ju uteslutande på er själf att aldrig bli olycklig, om ni verkligen, som ni säger, är det.»

»Nej, min vän, omständigheterna voro starkare än min vilja. Jag lydde icke mina instinkter som kurtisan, hvilket ni tycks tro, utan en oafvislig nödvändighet och skäl, som ni en dag skall få veta och som skall komma er att förlåta mig.»

»Hvarför säger ni mig inte nu dessa skäl?»

»Därför att de ej skulle åstadkomma ett numera omöjligt närmande mellan oss, och kanske aflägsna er ifrån dem, från hvilka ni inte bör aflägsna er.»

»Hvilka skulle det vara?»

»Det kan jag inte säga.»

»Då ljuger ni.»

Marguerite steg upp och gick mot dörren.

Jag kunde icke se denna stumma, uttrycksfulla smärta, utan att känna mig rörd, när jag i tankarna jämförde denna bleka, gråtande kvinna med den uppsluppna flickan på Opera-Comique, som gjorde narr af mig.

»Ni får inte gå», sade jag, ställande mig för dörren.

»Hvarför inte?»

»Därför att trots allt du gjort mig, älskar jag dig och vill att du stannar hos mig.»

»För att jaga bort mig i morgon, förstås. Nej, det är omöjligt. Våra öden äro skilda åt, låt oss inte försöka att återförena dem; ni skulle kanske förakta mig, under det att ni nu blott kan hata mig.»

»Nej, Marguerite», utbrast jag, i det jag kände att min kärlek och mina begär vaknade vid beröringen med henne. »Nejjag lofvar att glömma allt, och vi skola bli lyckliga som vi lof-vade hvarandra att vara.»

Marguerite skakade tviflande på hufvudet och sade:

»Är jag inte er slafvinna? Gör med mig hvad ni vill, tag mig, jag tillhör er.»

Hon aftog hatt och kappa, kastade dem på soffan och började brådstörtadt knäppa upp sitt klädningslif, ty genom en af dessa reaktioner, som äro så vanliga i en sådan sjukdom som hennes, rusade blodet från hjärtat uppåt hufvudet och höll på att kväfva henne.

En torr, hes hosta följde.

»Låt säga åt min kusk», återtog hon, »att han far hem.»

Jag gick själf ned för att skicka af honom.

När jag kom tillbaka, låg Marguerite utsträckt framför brasan och hennes tänder skalbade af köld.

Jag tog henne i mina armar, jag klädde af henne, utan att hon gjorde en rörelse, och jag bar henne alldeles iskall till min säng.

Sedan satte jag mig bredvid henne och försökte värma henne med smekningar. Hon sade ej ett ord, men hon

smålog.

Åh, det var en sällsam natt. Allt det lif Marguerite ägde tycktes inneslutet i de kyssar, hvarmed hon öfverhöljde mig, och jag älskade henne så högt, att jag midt under vårt feberaktiga kärleksrus frågade mig själf, om jag inte borde döda henne, så att hon aldrig finge tillhöra en annan.

En månad af en kärlek som denna, skulle tillintetgöra både kropp och själ.

Dagen fann oss vakna båda två.

Marguerite var dödsblek, hon yttrade ej ett ord. Stora tårar rullade emellanåt ur hennes ögon och stannade på hennes kinder, glimmande som diamanter. Hennes kraftlösa armar utsträcktes då och då för att famna mig och återföllo slappt ned på sängen.

Ett ögonblick trodde jag, att jag skulle kunna glömma hvad som tilldragit sig sedan min af resa från Bougival, och jag sade till Marguerite:

»Vill du att vi resa bort, att vi lämna Paris?»

»Nej, nej», sade hon, nästan med fasa, »vi skulle bli gränslöst olyckliga, jag kan inte längre skänka dig någon lycka, men så länge jag har ett andedrag kvar skall jag vara dina nyc-kers slaf. Vid hvilken tid på dag eller natt du vill, så kom, jag är din; bind icke mer din framtid vid min; du skulle göra mig olycklig och själf äfven bli det. Ännu en liten tid är jag nog en vacker flicka, drag fördel däraf, men begär inte något annat af mig.

När hon gått, ryste jag för den ensamhet, hvari hon försänkt mig. Två timmar efter hennes bortgång satt jag ännu kvar på sängen, som hon nyss lämnat, stirrande på örngåtts-kudden som aftecknade formen af hennes hufvud och undrande hvad det skulle bli af mig i striden mellan min kärlek och min svartsjuka.

Klockan fem, utan att veta hvad jag gjorde, begaf jag mig till rue d'Antin.

Nanine öppnade för mig.

»Fröken kan inte taga emot er», sade hon förläget.

»Hvarför det?»

»Därför att grefve de N... är här, och han hörde, när jag fick befallning att ej släppa in någon.

»Det är sannt», framstammade jag, »det hade jag glömt.»

Jag gick hem till mig som en redlös man, och vet du hvad jag gjorde i det ögonblick af svartsjuk yrsel, hvilken var tillräcklig för att låta mig begå den skamliga nedrigheten, vet du hvad jag gjorde? Jag inbillade mig, att denna kvinna gjorde narr af mig, jag föreställde mig hennes oantastliga på-tu-man-hand med grefven, att hon upprepade samma ord som hon sagt till mig på natten; jag tog en femhundra francssedel och skickade henne den med följande ord:

»Ni gick så hastigt i morse, att jag glömde betala. Se här betalningen för en natt.»

När jag skickat af brefvet, gick jag ut, liksom för att undgå de ögonblickligen uppkommande samvetskvalen öfver denna nedrighet.

Jag gick till Olympe, som jag fann profvande ett par kläd-ningar och som, då vi blefvo ensamma, sjöng oanständiga visor för att förströ mig.

Hon var en äkta kurtisan typ, utan både blygsel, hjärta och förstånd, i mitt tycke åtminstone, ty kanske hade en annan man med henne drömt samma dröm, som jag med Marguerite.

Hon bad mig om pengar, hvilket jag gaf henne, och som jag då obehindradt kunde aflägsna mig, gick jag hem.Marguerite hade icke svarat något.

Jag behöfver icke säga dig i hvilken upprörd sinnesstämning jag tillbragte följande dag.

Klockan half sju lämnade ett stadsbud mig ett kuvert innehållande mitt bref och femhundrafrancssedeln, icke ett ord mera.

»Hvem har lämnat er detta?» frågade jag karlen.

En dam, som med sin kammarjungfru afreste med Bou-logfiediligensen och som befallde mig att ej lämna fram det förr än vagnen kört ut från gården.

Jag skyndade till Marguerite.

»Fröken har i dag klockan sex rest till England», svarade mig portvakten.

Ingenting kvarhöll mig längre i Paris, hvarken hat eller kärlek. Jag var utmattad af alla dessa motigheter. En af mina vänner skulle företaga en resa i Orienten, och jag framställde till min far min önskan att få följa med. Min far gaf mig ett kreditiv samt rekommendationer och åtta eller tio dagar senare inskeppade jag mig i Marseille.

I Alexandria fick jag, genom en attaché vid beskickningen, som jag ibland sett hos Marguerite, veta att hon var sjuk.

Jag skref då till henne det bref, på hvilket hon gaf det svar, som du läst och som jag fick i Toulon.

Jag reste omedelbart, resten vet du.

Nu återstår dig endast att läsa dessa få blad som Julie Duprat lämnat mig och som utgöra en oumbärlig afslutning till det jag berättat dig.

XXV.

Uttröttad af denna långa berättelse, ofta afbruten af hans tårar, lade Armand båda händerna öfver pannan och tillslöt ögonen, vare sig för att tänka eller försöka sofva efter det han gifvit mig de med Marguerites stil skrifna arken.

Några ögonblick därefter hördes det på den ökade and-hämtningen att Armand sof, men med denna lätta sömn, som minsta buller kan förinta.

Se här hvad jag läste och hvilket jag nu afskrifver, utan att hvarken tillfoga eller borttaga en enda stafvelse:

»Det är i dag den 15 december. Jag har varit opasslig i en tre, fyra dar. I morse stannade jag kvar i sängen; det är mulet väder, och jag är ledsen; ingen är hos mig, jag tänker på er Armand. Och ni, hvar finns ni i den stund jag skrifver dessa rader? Långt borta från Paris, mycket långt, har man sagt mig, och kanske har ni redan glömt Marguerite. Måtte ni slutligen bli lycklig, ni som gifvit mig de enda lyckostunder jag ägt.

Jag kunde icke motstå begäret att ge er en förklaring öfver mitt uppförande, och jag skref ett bref till er; men skrifvet af en kvinna sådan som jag, kan ett dylikt bref bli ansedt som en osanning, såvida icke döden sätter sin prägel af helgd därpå, och det i stället för att vara ett bref blir en bikt.

I dag är jag sjuk, jag kan dö af denna sjukdom, jag har alltid haft en förkänsla af, att jag skulle dö ung. Min mor dog af lungsot, och det sätt hvarpå jag hittills lefvat, kan inte annat än färvärra denna åkomma, det enda arf hon lämnat mig, men jag vill inte dö, förrän ni fått veta hvad ni bör tro om mig, om ni, när ni återkommer, ännu bryr er om den stackars flickan, som ni älskade innan ni for.

Här följer innehållet af brefvet, som jag med nöje skrifver omigen för att ge ett nytt bevis på mitt rättfärdigande:

Ni minns nog Armand, hur er fars ankomst till Bougival öfverraskade oss, ni minns den ofrivilliga fasa den förorsakade mig, det uppträde som ägde rum mellan er och honom, som ni berättade mig på aftonen.

Dagen därpå medan ni var i Paris och väntade på er far, som icke kom, infann sig en person hos mig med ett bref från herr Duval.

Detta bref, hvilket jag närsluter i mitt, bad mig i de mest allvarliga ordalag, att under något slags förevändning aflägsna er under följande dag och att mottaga er far. Han hade något af vikt att tala med mig om, och ålade mig i

synnerhet att ingenting säga åt er om denna hans åtgärd.

Ni vet med hvilken enträgenhet jag vid er återkomst rådde er att ånyo fara till Paris följande dag.En timme efter det ni rest, anlände er far. Jag besparar er skildringen af det intryck hans stränga ansikte gjorde på mig. Er far var insnärjd i de gamla teorier, som anse hvarje kurtisan för en hjärtlös, själlös varelse, ett slags gulduppsugnings-apparat, alltid liksom jemmaskinerna färdig att krossa den hand som räcker henne något och att utan förbarmande, utan urskillning sönderslita den, som gifver henne lifsmöjligheter.

Er far hade skrifvit ett mycket höfligt bref på det jag skulle samtycka till att taga emot honom, men hans uppträdande var inte alldeles likt hans bref. I hans första ord fanns det tillräckligt med högdragenhet, ohöflighet, ja till och med hot, för att jag icke skulle låta honom förstå att jag var hemma hos mig och att jag icke behöfde inför honom aflägga räkenskap för mitt lif, utan på grund af den uppriktiga tillgifvenhet jag hyste för hans son.

Herr Duval lugnade sig något, men förklarade likväl, att han icke längre kunde tåla, att hans son ruinerade sig för min skull; att jag var vacker, det var sann t, men att hur vacker jag än vore, borde jag icke begagna mig af min skönhet för att fördärfva en ung mans framtid, genom sådana utgifter, som dem jag gjorde.

På detta fanns det ju blott en sak att svara, eller hur?

Det var att lämna bevis på att sedan jag blifvit er älskarinna, hade intet offer varit mig för stort för att bli er trogen, utan att begära mera pengar af er, än ni hade råd att ge mig. Jag visade pantlånekvittona, mottagningsbevisen från de personer åt hvilka jag sålt de saker, som jag ej kunnat pantsätta. Jag gaf er far del af mitt beslut att göra mig af med mitt möblemang för att betala mina skulder, för att kunna lefva med er, utan att bli er en alltför tung börda. Jag skildrade för honom vår lycka och det afslöjande ni gjort för mig om ett lugnare och lyckligare lif. Han slutade med att låta öfver-tyga sig och räckte mig handen, i det han bad om ursäkt för det sätt hvarpå han först hade uppträdt.

Därpå sade han:

Då min fröken, är det inte genom föreställningar och hotelser, utan genom böner, som jag skall söka förmå er till en uppoffring, större än alla de, ni redan gjort för min son.

Jag darrade vid denna inledning.Er far närmade sig mig, fattade båda mina händer och fortsatte i en högstämd ton:

Mitt barn, tag inte illa upp hvad jag kommer att säga, sök blott att förstå, att lifvet ibland skrifver grymma lagar för hjärtat; men man måste underkasta sig dem. Ni är god, er själ har en storslagenhet, okänd för många kvinnor, som kanske förakta er, men som äro mindre värda än ni. Men kom ihåg, att vid sidan af älskarinnan finns familjen, att utom kärleken finns det också plikter, att efter lidelsernas ålder kommer den, då mannen för att bli aktad, behöfver en allvarlig uppgift, en solid ställning. Min son har ingen förmögenhet, och det oak-tadt är han färdig att åt er afstå arfvet efter sin mor. Om han mottoge det offer, ni är redo att göra, skulle hans heder och värdighet fordra att han i utbyte gåfve er detta, hvilket för alltid skulle skydda er mot verklig nöd. Men han bör inte mottaga detta offer, ty världen, som icke känner er, skulle tillskrifva detta hans samtycke en ohederlig bevekelsegrund och en sådan får icke vidlåda det namn vi bära. Man skulle icke fästa afseende vid att Armand älskar er, att ni älskar honom och att denna ömsesidiga kärlek är för honom en lycka och en återupprättelse för er, man skulle blott fästa sig vid en sak, att Armand Duval har tillåtit en kurtisan — förlåt mitt barn allt hvad jag är tvungen säga — att för hans skull sälja allt hvad hon ägde. Sedan skulle förebråelsernas och ångerns dag komma, var säker därpå, för er som för de andra, och ni måste båda bära en boja, som ni icke kunna bryta. Hvad skulle ni då göra? Er ungdom är förbi, min sons framtid förstörd och jag, hans far, skall blott från det ena af mina barn få den belöning jag väntade af dem båda. Ni är ung och vacker, lifvet skall trösta er, ni är högsint, och minnet af en god handling skall för er uppväga mycket af det förflutna. Under de sex månader han känt er, har Armand glömt mig. Fyra gånger har jag skrifvit till honom utan att han ens tänkt på att svara mig. Jag skulle kunnat dö, utan att han hade vetat det. Hur mycket ni än är besluten att lefva annorlunda än förr, skall Armand som älskar er, icke samtycka till den afsondring, hvar-till hans anspråkslösa ställning skulle tvinga er, och som

icke är gjord för er skönhet. Hvem vet hvad han då skulle taga sig till. Han har spelat, det har jag vetat, utan att säga något därom till er, det vet jag också, men i ett ögonblick af sinnes-yra skulle han kunna göra slut på det, som jag under många år hopsparat för min dotters hemgift, för honom och för mitt lugn på gamla dar. Det, som kunnat hända då, kan hända ännu. Är ni dessutom säker på, att det lif, som ni för hans skull afstår ifrån, icke ånyo skall locka er? Är ni säker på, att aldrig älska en annan? Skulle ni slutligen inte lida af de fjättrar, som er förbindelse skulle pålägga er älskare, och som ni kanske inte skulle kunna trösta honom för, om med åren äregirigheten skulle efterträda kärleksdrömmarna? Tänk på allt detta, min fröken, ni älskar Armand, bevisa honom det genom det enda medel ni kan göra det: genom att för hans framtid offra er kärlek. Ingen olycka har ännu skett, men det kommer att hända och kanhända större än jag förutser. Armand kan bli svartsjuk på någon som älskat er, han kan utmana honom, duellera, bli dödad och tänk då hur ni skulle lida inför den far, som skulle affordra er räkenskap för sin sons lif. Till sist mitt barn, hör på, ty jag har ännu icke sagt allt, se här hvad som fört mig till Paris. Jag har en dotter, som jag nyss sade, ung, vacker, ren som en ängel. Hon älskar och hon har också af sin kärlek gjort en lyckodröm. Jag skref allt det där till Armand, men helt upptagen som han var af er, svarade han mig icke. Nåväl, min dotter skall gifta sig. Hon gifter sig med den hon älskar, hon kommer in i en hederlig familj, som vill att allt skall vara lika hederligt i min. Min blifvande svärsons familj har fått höra hur Armand lefver i Paris, och har förklarat, att de taga tillbaka sitt ord, om Armand fortsätter ett sådant lif. Mitt barns framtid ligger således i edra händer och hon har rättighet att ställa fordringar på framtiden. Har ni rättighet och har ni styrka att förstöra den? I er kärleks och ångers namn, Marguerite, skänk mig min dotters lycka 1

Min vän, jag grät tyst vid alla dessa betraktelser, som jag så ofta själf anställt, och som i er fars mun fingo en ännu allvarligare innebörd. Jag tänkte själf på allt det, som er far icke vågade säga, och som otaliga gånger sväfvade på hans läppar, det att jag när allt kom omkring inte var något annat, än en kurtisan och att hvilken bevekelsegrund jag än uppgaf för vår förbindelse, skulle den alltid få sken af beräkning, att mitt förflutna lif icke gaf mig någon rätt att drömma om en sådan framtid och att jag åtog mig ett ansvar, för hvilket mina vanoroch mitt rykte icke gåfvo någon säkerhet. Men jag älskade er, Armand. Det faderliga sätt på hvilket herr Duval tilltalade mig, de kyska känslor han hos mig framkallade, begäret att tillkämpa mig hans aktning och er, som jag visste mig skola få sedan, allt detta uppväckte i mitt hjärta goda tankar, som höjde mig i mina egna ögon. När jag tänkte på, att denne gamle man, som bad mig om sin sons framtid, en dag skulle säga åt sin dotter att i sina böner blanda in mitt namn, såsom namnet på en hemlighetsfull väninna, kände jag mig som förvandlad och var stolt öfver mig själf. ögonblickets öf-verretning gaf kanske åt min stämning någon öfverdrift, men så kände jag det, min vän, och dessa nya känslor nedtystade de råd, som minnet af de lyckliga dagar jag tillbragt med er, ingaf mig.

»Det är bra, herr Duval» sade jag till er far i det jag torkade mina tårar. Tror ni att jag älskar er son?»

»Ja», svarade han.

»Med en oegennyttig kärlek?»

»Ja.»

»Tror ni, att jag i denna kärlek gömt hoppet och drömmen om förlåtelse?»

»Fullt och fast.»

»Nåväl, herr Duval, kyss mig då en gång så, som ni skulle kyssa er dotter och jag svär att denna kyss, den enda verkligt rena, som jag fått, skall stålsätta mig mot min kärlek och inom åtta dagar återföra er son till er, kanhända olycklig för en tid, men botad för alltid.

»Ni är en ädel kvinna, svarade er far och kysste mig på pannan, »och ni försöker en sak, för hvilken Gud skall belöna er, men jag fruktar att ni kommer till korta med min son.»

»Åh, var lugn, han kommer att hata mig.»

Det måste resas mellan oss en oöfverstiglig skranka, oöf-verstiglig för den ena som för den andra.

Jag skref till Prudence, att jag antog grefve de N .. .s anbud, att hon skulle underrätta honom om, att jag skulle supera med honom och henne.

Jag förseglade brefvet och utan att tala om hvad det innehöll, bad jag er far låta skicka det till adressaten, när han kom till Paris.

Icke desto mindre frågade han mig hvad det innehöll.»Er sons lycka», svarade jag.

Er far kysste mig ännu en gång. Jag kände på min panna två tacksamhetens tårar, hvilka föreföllo mig som ett försonings-dop för mina gamla synder, och i det ögonblick jag samtyckte att hänge mig åt en annan man, strålade jag af stolthet vid tanken på hvad jag återköpte med detta nya felsteg.

Det var helt naturligt Armand, ni hade sagt mig att er far var den mest aktningsvärde människa man kunde träffa på.

Herr Duval steg upp i vagnen och for sin väg.

Jag var dock kvinna, och när jag återsåg er, kunde jag inte afhålla mig från att gråta, men jag sviktade ej.

Gjorde jag rätt? se där en fråga, som jag ställer till mig själf i dag, då jag lägger mig sjuk i en säng, hvilken jag kanske ej skall lämna utan som död.

Ni var vittne till hvad jag led efter hand som tiden för vår oundvikliga skilsmässa randades; er far fanns inte längre kvar för att stödja mig och det var ett ögonblick som jag var mycket nära att tillstå allt för er, så förfärad var jag vid tanken att ni skulle hata och förakta mig.

En sak, som ni kanske inte skall tro, Armand, det är, att jag bad till Gud om kraft och hvad som visar att han mottog mitt offer, det är, att han gaf mig den kraft hvarom jag bad.

Vid den där supén, hade jag ännu behof af hjälp, ty jag ville inte tänka på hvad jag skulle göra, så rädd var jag att modet skulle svika mig.

Hvem skulle sagt mig, mig, Marguerite Gautier, att jag skulle lida så mycket vid blotta tanken på en ny älskare?

Jag drack för att glömma, och när jag vaknade följande morgon var jag grefvens älskarinna.

Se där hela sanningen, min vän, döm och förlåt mig, som jag förlåtit er, allt det onda ni sedan den dagen gjort mig.Hvad som följde på denna olyckliga natt, vet ni lika väl som jag, men hvad ni inte vet, hvad ni inte kan ana, det är, hur jag lidit sedan vår skilsmässa.

Jag hade hört att er far tagit er med sig, men jag visste nog att ni inte länge skulle kunna lefva skild från mig, och den dag jag mötte er i Champs-Elysées vardt jag upprörd, men inte förvånad.

Så började denna följd af dagar, af hvilka hvar och en medförde en ny förolämpning från er, förolämpningar som jag nästan mottog med glädje, ty utom det att de voro bevis på att ni fortfarande älskade mig, tyckte jag, att ju mer ni förföljde mig, dess mera skulle jag växa i edra ögon den dag ni fick veta sanningen.

Förvåna er inte öfver detta glada martyrskap, Armand, den kärlek som ni ägnat mig hade öppnat mitt hjärta för ädla impulser.

Jag hade emellertid icke genast varit så stark.

Mellan verkställandet af det offer jag bragt er och er återkomst hade en ganska lång tid förflutit, under hvilken jag be-höft tillgripa fysiska medel för att icke bli tokig och för att göra mig okänslig för det lif hvari jag ånyo kastade mig in. Prudence har ju sagt er, att jag var med om alla möjliga fester, baler och orgier.

Jag hade liksom hopp att dessa utsväfningar snart skulle döda mig, och jag tror att det ej skall dröja länge innan detta hopp blir verklighet. Min hälsa försämrades naturligtvis mer och mer, och den dag jag skickade fru Duvernoy att be er om förbarmande, var jag slapp till både kropp och själ.

Jag vill inte påminna er, Armand, på hvilket sätt ni belönade det sista kärleksprof jag gaf er, och om den skymf

hvari-genom ni jagade bort från Paris den kvinna, som döende icke kunde motstå er bön, när ni bad henne om en kärleksnatt, och hvilken dåraktigt nog ett ögonblick trodde, att hon skulle ånyo kunna knyta samman det förflutna med det närvarande. Ni hade rätt att göra som ni gjorde, Armand — man har inte alltid betalt mina ynnestbevis så frikostigt IDå öfvergaf jag alltsammans. Olympe ersatte mig hos herr de N ... och åtog sig, påstår man, att underrätta honom om anledningen till min afresa. Grefve de G... var i London. Han är en af dessa män, hvilka icke fästa mera vikt vid sin kärlek till sådana kvinnor som mig, än att han anser dem som ett nöjsamt tidsfördrif, men som förblifver sina forna älskarinnors vänner och icke hysa något hat, eftersom de aldrig hyst någon svartsjuka; han är en af dessa förnäma herrar, som för oss blott öppnar en liten del af sitt hjärta, men som vända ut och in på pungen för oss. På honom tänkte jag genast. Jag for till honom. Han tog synnerligen väl emot mig, men han var där älskare till en dam ur stora världen och rädd att kompromettera sig genom en förbindelse med mig. Han presenterade mig för sina vänner, hvilka gåfvo en supé för mig, efter hvars slut en af dem förde mig med sig.

Hvad skulle jag göra, min vän?

Döda mig? Det hade ju varit att med onödiga kval betunga ert lif som skulle vara lyckligt. Dessutom, hvad skulle det tjäna till att döda sig, när man håller på att dö?

Jag öfvergick i ett tillstånd af själlös kropp, af ting; en liten tid lefde jag detta automatlif, sedan återkom jag till Paris och frågade efter er, jag fick då veta att ni företagit en långresa. Ingenting höll mig längre uppe. Min tillvaro blef som den varit två år innan jag kände er. Jag försökte återvinna hertigen, men honom hade jag sårat för djupt och gubbar äro icke tålmodiga, sannolikt därför att de märka, att de ej äro odödliga. Sjukdomen tog mer och mer öfverhand, jag var blek, jag var sorgsen och jag var ännu magrare än förr. Män, som köpa kärleken, granska varan, innan de taga den. Det fanns i Paris friskare och fylligare kvinnor än jag; man glömde bort mig en smula. Se där mitt lif tills i går. Nu är jag allvarligt sjuk. Jag har skrifvit till hertigen för att be om pängar, ty jag har inga, och fordringsägarne ha kommit tillbaka med sina räkningar med en ihärdighet utan förbarmande. Skall hertigen svara mig? Hvarför finns in inte i Paris, Armand, ni skulle komma och hälsa på mig och edra besök skulle tröstat mig.

20 december.

Det är ett förskräckligt väder, det snöar och jag är ensam hemma. I tre dar har jag haft så stark feber, att jag inte kun-nat skrifva ett ord till er. Inga nyheter, min vän, hvar dag hoppas jag svagt, att få bref från er, men det kommer intet och skall sannolikt heller aldrig komma något. Blott männen ha kraft att icke förlåta. Hertigen har icke svarat mig.

Prudence har återtagit sina promenader till pantlånekontoret.

Jag hostar blod oupphörligt. O, hvad ni skulle lidaaf att se migi Ni är bra lycklig som vistas under en varm himmel och in te som jag har en iskall nedtryckande vinter. I dag har jag stigit upp en stund och bakom fönstrets gardiner har jag sett pariserlifvet skymta förbi, detta lif är för mig som ett af-slutadt konto. Några bekanta ansikten ha kommit förbi, raska, glada, sorglösa. Icke en tittade upp till mina fönster. Några unga män ha dock låtit anteckna sina namn. En gång förr vardt jag sjuk och ni, som inte kände mig, som jag icke gif-vit något annat, än en försmädlig anmärkning den dag jag såg er första gången, ni kom hvar morgon för att fråga efter mitt befinnande. Nu är jag sjuk igen. Vi ha tillbringat sex månader tillsammans. Jag har känt för er så mycken kärlek som ett kvinnohjärta kan rymma och gifva, och ni är långt borta och ni förbannar mig, och det kommer inte ett tröstens ord från er. Men det är slumpens skuld, det är jag säker på, ty om ni vore i Paris, skulle ni inte lämna min hufvudgärd och mitt rum.

28 december.

Min läkare har förbjudit mig att skrifva hvar dag. I själfva verket öka mina minnen också febern, men i går fick jag ett bref, som gjorde mig godt, mera tillfölje de känslor det uttryckte, än den materiella hjälp det gaf mig. Därför kan jag skrifva till er i dag. Detta bref var från er far, och se här hvad det innehöll:

Min fröken!

Jag har nyss fått höra, att ni är sjuk. Om jag vore i Paris skulle jag komma för att efterhöra ert befinnande, om min son vore hos mig, skulle jag be honom göra det; men jag kan inte lämna C... och Armand är sex, sjuhundra mil härifrån. Tillåt mig därför att skrifva till er, fröken Gautier, och säga hur ledsen jag är öfver er sjukdom, och tro på mina uppriktiga önskningar, för edert snara tillfrisknande.En af mina goda vänner, herr H... skall komma upp till er, var god och tag emot honom. Han har af mig fått ett uppdrag, som jag med otålighet väntar se fullgjordt. Mottag, min fröken, försäkringen om min djupaste aktning.

Sådant var det bref jag fick. Er far har ett ädelt hjärta, älska honom varmt, min vän, ty det finns få människor i världen så förtjänta af kärlek som han. Detta papper, underteck-nadt med hans namn, har gjort mig mera godt än alla läkarens ordinationer.

I morse kom herr H ... Han föreföll mycket brydd öfver det ömtåliga uppdrag herr Duval gifvit honom. Han kom för att å er fars vägnar lämna mig tusen écus. Först tänkte jag afslå, men herr H... förklarade, att detta afslag skulle såra herr Duval, hvilken bemyndigat honom att i första hand lämna mig denna summa och att dessutom förse mig med allt, hvad jag kunde behöfva. Jag mottog denna hjälp, som, enär den kom från er far, icke kan anses som en allmosa. Om jag är död, när ni kommer hem, så visa er far hvad jag skrifvit om honom och säg honom att den stackars flickan, till hvilken han värdigades skrifva detta tröstande bref, vid nedskrifvandet af dessa rader utgöt tårar af tacksamhet och bad Gud för honom.

4 januari.

Jag har upplefvat en följd af plågsamma dagar. Jag hade aldrig trott, att kroppen kunde lida så. Åh, mitt förflutna lif, det får jag nu betala dubbelt.

Man har vakat öfver mig hvarje natt. Jag kunde knappt andas. Yrseln och hostan ha slitits om återstoden af min stackars varelse.

Min matsal är full af konfektaskar och gåfvor af alla slag, som mina vänner skickat mig. Det finns nog bland dessa mer än en, som hoppas, att jag senare skall bli hans älskarinna. Om de finge se hvad sjukdomen gått illa åt mig, skulle de fly med förskräckelse .

Prudence ger nyårsgåfvor med hvad jag fått. Det är frost ute och doktorn har sagt, att jag om några dar får åka ut, om den vackra väderleken fortfar.

8 januari.

I går for jag ut och åkte, det var ett härligt väder. Fullt af folk i Champs-Elysées. Man skulle kunna säga, att detvar vårens första leende. Allt omkring mig hade en festlig prägel. Aldrig hade jag kunnat tänka, att det i en solstråle kunde finnas så mycken glädje, ljuflighet och tröst, som jag fann däri i går.

Jag mötte nästan alla mina bekanta, alltid glada, alltid upptagna af sina nöjen. Så många lyckliga det finnes, som icke själfva veta, att de äro det! Olympe åkte förbi i en elegant vagn, som hon fått af herr de N... Hon bjöd till att skicka mig förolämpande blickar. Hon vet inte hur långt borta från all fåfänglighet jag är. En hygglig ung man, som jag känner sedan långt tillbaka har frågat, om jag skulle vilja supera med honom och en af hans vänner, som gärna önskade göra min bekantskap.

Jag smålog sorgset och räckte honom min feberheta hand.

Aldrig har jag sett någon se så förvånad ut.

Klockan fyra kom jag hem och åt middag med ganska god aptit.

Denna utfärd har gjort mig godt.

Tänk om jag skulle bli frisk igen!

Hvad åsynen af andras lif och lycka uppväcker lifsläng-tan hos den, som dagen förut i sin själs ensamhet och sitt

dystra sjukrum blott önskade att snart få dö!

10 januari.

Detta hopp om tillfrisknande var blott en dröm. Nu ligger jag åter i min säng, med kroppen betäckt af plåster som bränner mig. Bjud nu ut denna kropp, som man förr betalade så högt, och du får se hvad man nu skulle ge dig.

Vi måste ha gjort bra mycket ondt, innan vår födelse, eller också komma vi att få åtnjuta en mycket stor lycka efter döden, då Gud kan tillåta att detta lif skall hafva så mycken smärta och så grymma pröfningar.

12 januari.

Jag lider fortfarande.

Grefve de N... skickade mig pengar i går, men jag tog icke emot dem. Jag vill inte ha något af denne man. Det är hans skuld, att ni inte är hos mig. O, våra härliga dagar i Bougival, hvart ha ni tagit vägen?

Om jag kommer lefvande ur detta rum, skall jag vallfärdatill det hus, som vi tillsammans bebodde, men det blefve nog först som död jag lämnade det.

Hvem vet, om jag kan skrifva till er i morgon.

25 januari.

På elfva nätter har jag inte sofvit, jag håller på att kväf-vas och tror hvart ögonblick, att jag skall dö. Läkaren har befallt att man ej får låta mig taga i en penna. Julie Duprat, som vakar hos mig, ger mig ändå lof att skrifva dessa rader till er. Skall ni då inte komma hem, innan jag dör? Är det således för evigt slut oss emellan?

28 januari.

I morse vaknade jag af ett häftigt buller. Julie som sof i mitt rum, skyndade in i matsalen. Jag hörde karlröster, mot hvilka hennes förgäfves höjde sig. Gråtande kom hon in igen.

Man kom för att göra utmätning. Jag sade åt henne att låta den så kallade rättvisan ha sin gång. Exkutionsbetjänten kom in i mitt rum med hatten på hufvudet. Han drog ut lådorna och upptecknade allt som fanns, men han tycktes inte lägga märke till att det fanns en döende i sängen, som lagen barmhärtigt nog låter mig få behålla.

Han var så nådig och upplyste mig om, innan han gick att jag kunde inlägga protest inom nio dagar, men han lämnade kvar en vaktmästare. Hvad skall det bli af mig, o min Gudl Detta uppträde gjorde mig ännu sjukare. Prudence ville be er fars vän om pengar, men jag motsatte mig det.

Jag fick ert bref i morse. Jag hade behof däraf. Skall mitt svar till er hinna fram i rätt tid. Skall ni få träffa mig? Det vardt en lycklig dag, som kommer mig att glömma alla dem jag upplefvat under dessa sex veckor. Jag tycker att jag mår bättre, trots den känsla af nedslagenhet, under hvars inflytande jag svarade er.

När allt kommer omkring, skall man väl inte alltid vara olycklig.

När jag tänker på, att det kan hända att jag icke dör, att ni kommer åter, att jag får återse våren, att ni ännu älskar mig, och att vi på nytt skulle börja om vårt lif från i fjol!

Boktkatt. XIV.

12Sådan toka jag är! Jag kan knappast hålla pennan med hvilken jag nedskrifver denna mitt hjärtas vansinniga dröm.

Hvad än'må hända, jag har älskat er högt, Armand, och jag skulle för längesedan varit död, om jag inte hade minnet af denna kärlek, som styrkte mig och liksom ett svagt hopp, att än en gång få återse er.

4 februari.

Grefve de G.., har kommit tillbaka. Hans älskarinna bedrog honom. Han är mycket ledsen, ty han var kär i henne.

Han kom hit och berättade mig alltsammans. Den stackars gossen har ganska trassliga affärer, hvilket likväl icke hindrade honom att betala exekutionsbetjänten och skicka bort vaktmästaren.

Jag talade med honom om er, och han lofvade att tala med er om mig. Jag glömde under tiden alldeles bort, att jag varit hans älskarinna, och hur finkänsligt han försökte komma mig att glömma det. Han har ett godt hjärta.

I går skickade hertigen för att höra hur jag mådde, och i morse kom han hit. Jag vet inte hur den gamle mannen ännu kan lefva. Han stannade tre timmar hos mig och sade inte tjugu ord. Två stora tårar föllo från hans ögon, då han fick se mig så blek. Det var nog minnet af hans dotters död, som kom honom att gråta. Det är som att se henne dö om-igen. Hans rygg är böjd, hufvudet lutar mot bröstet, underläppen är hängande, blicken slocknad. Åldern och sorgen tynga med sin dubbla börda hans kraftlösa kropp. Han gjorde mig ingen förebråelse. Man skulle nästan kunna säga, att han i hemlighet njöt af de härjningar sjukdomen gjort. Han tycktes stolt öfver att vara på benen, då jag som ännu var ung, låg krossad af lidanden.

Det dåliga vädret har kommit åter. Ingen kommer till mig. Julie vakar så mycket hon kan hos mig. Prudence, åt hvilken jag inte kan ge så mycket pengar som förr, börjar taga sina affärer som förevändning för att aflägsna sig.

Nu när jag känner mig nära döden, trots allt hvad lä-kame säga, jag har flera sådana, hvilket bevisar att sjukdomen är i tilltagande, nu ångrar jag nästan att jag lyssnade till er far. Om jag vetat, att jag blott skulle tagit ett år af ert lif, skulle jag icke kunnat motstå begäret att lefva detta år med er,då hade jag åtminstone fått dö med en väns hand i min.* Men det är sannt, om vi lef vat tillsammans detta år, skulle jag in te ha dött så snart.

Ske Guds vilja!

5 februari.

Kom, kom, Armand, jag lider gränslöst, jag dör, min Gud! Jag var så ledsen i går, att jag ville tillbringa aftonen någon annanstädes än hemma, ty den lofvade att bli lika lång som gårdagens. Hertigen kom hit på morgonen. Jag tycker att åsynen af denne gubbe, som döden glömt bort, påskyndar min egen död.

Trots den häftiga febern, som förtärde mig, lät jag kläda på mig och for till Vaudeville. Julie hade sminkat mig, eljes skulle jag sett ut som ett lik. Jag satt i samma loge,Tlär vi hade vårt första rendez-vous. Hela tiden hade jag blicken fäst på den plats, där ni satt den kvällen och hvilken i går upptogs af en bondlurk som gapskrattade åt alla dumheter, som serverades på scenen. Man förde hem mig halfdöd. Jag har hostat och spottat blod hela natten. I dag kan jag knappt tala, knappt röra armarna. Min Gud, min Gud, jag skall dö! Jag väntade det, men jag kan inte göra mig en föreställning om att lida mera, än jag lider, och om ...

Efter dessa ord voro de få bokstäfver Marguerite försökt skrifva oläsliga, och Julie Duprat hade fortsatt.

18 februari.

Herr Armand.

Sedan den dag då Marguerite ville gå på teatern har hon ständigt blifvit sämre. Hon har förlorat både tal- och rörelseförmåga. Det är omöjligt att beskrifva hur vår stackars väninna lider. Jag är inte van vid detta slags sinnesrörelser, och jag lefver i ständig ångest.

Hvad jag önskar att ni vore här! Hon yrar nästan alltid, men vare sig redig eller oredig är det alltid ert namn hon uttalar, när hon lyckas få fram ett ord.

Doktorn har sagt mig, att hon inte har långt kvar. Sedan hon blifvit så sjuk, har den gamle hertigen inte återkommit.

Han hade sagt till doktorn, att åsynen af detta lidande upprörde honom allt för mycket.

Fru Duvernoy uppför sig inte väl. Hon trodde sig kunna ut-pressa mera pengar af Marguerite, på hvars bekostnad hon nästan helt och hållet lefde, hon har åtagit sig förbindelser, som hon icke kan fullgöra och då hon nu inser, att hon inte längre kan ha någon nytta af sin granne, bryr hon sig inte ens om att hälsa på hos henne. Alla människor

öfverge henne. Herr de G ..., som är eftersatt af fordringsägare, har blifvit tvungen att fara till London. Vid afresan skickade han oss litet pengar; han har gjort hvad han kunnat, men man har ånyo gjort utmätning här, och kreditorema afvakta endast hennes död för att låta sälja bort alltsammans.

Jag hade velat begagna mina sista tillgångar för att hindra alla dessa utmätningar, men exekutionsbetjänten förklarade, att det inte tjänade någonting till, eftersom han hade ännu flera utslag att verkställa. Enär hon snart kommer att dö, är det bättre att låta alltsammans stryka med, än att rädda det åt hennes familj, som hon aldrig velat umgås med och som aldrig brytt sig om henne. Ni kan aldrig föreställa er i hvilket lysande elände den stackars flickan dör. I går hade vi inte ett öre. Silfver, juveler och dyrbarheter, allt är pantsatt, såldt eller utmätt. Marguerite har ännu medvetande om hvad som tilldrar sig omkring henne, och hon lider både till kropp och själ. Stora tårar rinna öfverihennes kinder, som äro så afmagrade och bleka, att ni inte skulle kunna känna igen henne, som ni älskade så varmt, om ni finge se henne. Hon har tagit löfte af mig att skrifva till er, när hon själf inte längre kunde och jag skrifver nu sittande bredvid henne. Hon vänder ögonen åt mitt håll, men hon ser mig icke, hennes blick är redan beslöjad af den annalkande döden, men hon småler, och jag är säker på att alla hennes tankar, hela hennes själ tillhöra er.

Hvar gång dörren öppnas, lysa hennes ögon upp och hon tror då, att det är ni, som kommer; när hon sedan märker, att det inte är ni, återfår hennes ansikte sitt smärtsamma uttryck, kallsvetten bryter fram och kinderna få hvardera sin röda fläck.

19 februari.

Hvilken sorglig dag det varit i dag, min stackars herr Armand! I morse fick Marguerite ett kväfningsanfall, läkaren åderlät henne, och hon återfick till en viss grad talförmågan. Läkaren rådde henne att låta hämta en präst. Hon samtyckte därtill, och han gick själf och hämtade en abbé i Saint-Roch,Under tiden bad Marguerite mig komma fram till sängen, tillsade mig att öppna byrån, nämnde om en där befintlig mössa, ett långt, i spetsar rikt gameradt linne och sade därpå med matt stämma:

När jag biktat mig, kommer jag att dö. Då skall du kläda på mig dessa plagg: det är en döendes koketteri.

Därpå omfamnade hon mig gråtande och tillade:

Jag kan tala, men håller på att kväfvas, när jag gör det. Jag kväfsl Luftl

Jag brast i gråt, gick och öppnade fönstret, och en stund efteråt anlände prästen.

Jag gick emot honom.

När han fick veta hos hvem han var, tycktes han frukta att bli illa mottagen.

Frukta ingenting, utan stig på, sade jag åt honom.

Han stannade blott en kort stund i sjukrummet, och när han kom ut därifrån sade han till mig:

Hon har lefvat som en synderska, men hon dör som en kristen.

Några ögonblick senare återkom han med en korgosse som bar ett krusifix, och en klockare, som gick framför dem, ringande för att tillkännage, att Gud kom till en döende.

De inträdde alla tre i denna sängkammare, som förr åter-ljudit af så många underliga ord och som i detta ögonblick uteslutande var en helgedom.

Jag föll på knä. Jag vet inte hur länge intrycket af denna syn kommer att räcka, men jag tror inte att något mänskligt skall kunna beröra mig lika starkt, förrän jag själf befinner mig i dödsläge.

Prästen smorde den döendes fötter, händer och panna med den heliga smörj elsen, läste en kort bön, som beredde Marguerite till himmelsfärden, och om Gud känner till hennes lifs pröfningar och hennes helgonlika död, skall han säkert öppna henne sin famn.

Från den stunden har hon icke sagt ett ord eller gjort en rörelse. Mångfaldiga gånger skulle jag trott henne vara

död, om jag inte hört hennes ansträngda andhämtning.20 februari kl. 5 på aftonen.

Allt är slut.

Marguerites dödskamp började i natt ungefär vid tvåtiden. Aldrig har en martyr lidit sådana plågor att döma af de skrik hon utstötte. Två eller tre gånger satte hon sig upprätt i sängen, som om hon ville kvarhålla sitt lif, hvilket återvände till Gud.

Två eller tre gånger nämnde hon också ert namn, därefter vardt allt stilla, och hon föll utmattad ned i sängen. Tysta tårar ha flutit ur hennes ögon i dödsminuten.

Då närmade jag mig henne och ropade hennes namn, men när hon inte svarade, tillslöt jag hennes ögon och kysste henne på pannan.

Stackars älskade Marguerite, jag skulle velat vara ett helgon för att med denna kyss kunna anbefalla dig åt Gud.

Sedan klädde jag henne så, som hon bedt mig göra. Jag gick till Saint-Roch för att skaffa en präst, brände två vaxljus för henne och bad under en hel timma i kyrkan för hennes själ.

Af hennes pengar har jag gifvit åt de fattiga.

Jag har just inte så mycket reda på religionen, men jag tror, att den gode Guden skall inse, att mina tårar voro uppriktiga, min bön brinnande och min allmosa välment; att han skall ha förbarmande med henne, som dog ung och vacker och inte hade någon annan än mig, som tillslöt hennes ögon och be-grof henne.

22 februari.

I dag har begrafningen ägt rum. Många af Marguerites väninnor voro i kyrkan. Några fällde uppriktiga tårar. När liktåget var på vägen till Montmartre, befunno sig blott två män bakom kistan, grefve de G ... som enkom rest hit från London för den skull och hertigen, som gick stödd af två lakejer.

Det är i hennes hem som jag under tårar skrifver till er om dessa saker vid lampans dystra sken, med min middag stående bredvid, orörd, som ni väl kan tänka, men som Nanine dukat fram åt mig, ty jag har inte ätit på tjugofyra timmar.

Jag kommer nog inte länge att bevara dessa sorgliga intryck, ty mitt lif tillhör inte mig själf, mer än Marguerites tillhörde henne. Därför ger jag er alla dessa detaljer på platsendär de tilldragit sig, af fruktan att, om det dröjer länge innan ni kommer tillbaka, jag icke skall kunna delge er dem i hela deras dystra omständlighet.

XXVII.

»Har du läst?» frågade Armand, när jag slutat läsningen af papperen.

»Jag förstår hvad du måste ha lidit, min vän, om allt det jag läst är sannt.»

»Min far bekräftade det i ett bref till mig.»

Vi talade ännu en stund om det sorgliga lifsöde som nyss nått sitt slut och jag gick hem för att hvila.

Alltjämt sorgsen, men något tröstad af att ha fått berätta sin historia, tillfrisknade Armand snart, och vi gingo tillsammans på ett besök hos Prudence och Julie Duprat.

Prudence hade nyss gjort konkurs. Hon sade oss att Marguerite var anledningen därtill, att under dennas sjukdom hade hon lånat henne mycket pengar, som hon skaffat på växlar, men inte kunnat betala, då Marguerite dött, utan att betala henne och utan att ha gett henne reverser, med hvilka hon kunde bevisa sig vara fordringsägerska.

Med tillhjälp af denna fabel, som fru Duvemoy berättade öfverallt för att ursäkta sina dåliga affärer, tillnarrade hon sig en tusenfrancssedel af Armand; han trodde henne icke, men låtsade tro i sin vördnad för allt, som haft något med hans älskarinna att göra.

Sedan gingo vi till Julie Duprat som berättade de sorgliga tilldragelser hon bevittnat och fällde uppriktiga tårar vid minnet af sin väninna.

Slutligen gingo vi till Marguerites graf, på hvilken aprilsolens första strålar framlockat de första bladen.

Det återstod nu för Armand en sista plikt att fylla, den att resa till sin far. Han ville, att jag skulle följa honom dit.

Vi anlände till C..., där jag fick se herr Duval alldeles sådan jag föreställt mig honom, efter den beskrifning hans son gjort: reslig, värdig, välvillig.Han mottog Armand med glädjetårar och tryckte varmt min hand. Jag märkte snart att den känsla som hos honom behärskade alla andra var faderskärleken.

Hans dotter Blanche hade denna klara blick och denna läpparnas linjeskönhet, hvilka tyda på att själen endast hyser goda tankar och läpparna endast tala sanna ord.

Leende hälsade hon sin bror välkommen, i sin kyska jungfrulighet icke anande, att långt borta en kurtisan uppoffrat sin lycka vid blotta åberopande af hennes namn.

Jag stannade någon tid hos denna lyckliga familj, där man uteslutande sysselsatte sig med honom, som kommit för att bli botad för sin hjärtesorg.

Jag återvände till Paris, där jag nedskref denna historia, sådan den blifvit mig berättad. Den har blott en förtjänst, som man kanske skall bestrida den — att vara sann.

Af denna historia drar jag inte den slutsatsen, att alla sådana kvinnor som Marguerite äro i stånd att göra hvad hon gjort; långt därifrån, men jag har fått kännedom om, att en af dem i sitt lif erfarit en allvarlig kärlek, att hon lidit och att hon dött däraf. Jag har för läsaren berättat hvad jag fått höra. Det var min plikt.

Jag är ingen lastens apostel, men för den ädla olyckan skall jag göra mig till ett eko, hvarhelst jag hör den bedja.

Marguerites historia är, jag upprepar det, ett undantag, om den varit alldaglig, hade det ej lönat mödan att skildra den. UTGIFVES MED 12 N:R PER ÅR

FRÖLEEN5

KAMELIADAMEN

ALEXANDER DUMAS D. Y.

ÖFVERSÄTTNING

FRöl&EN&COMR

5TOCKHOLM